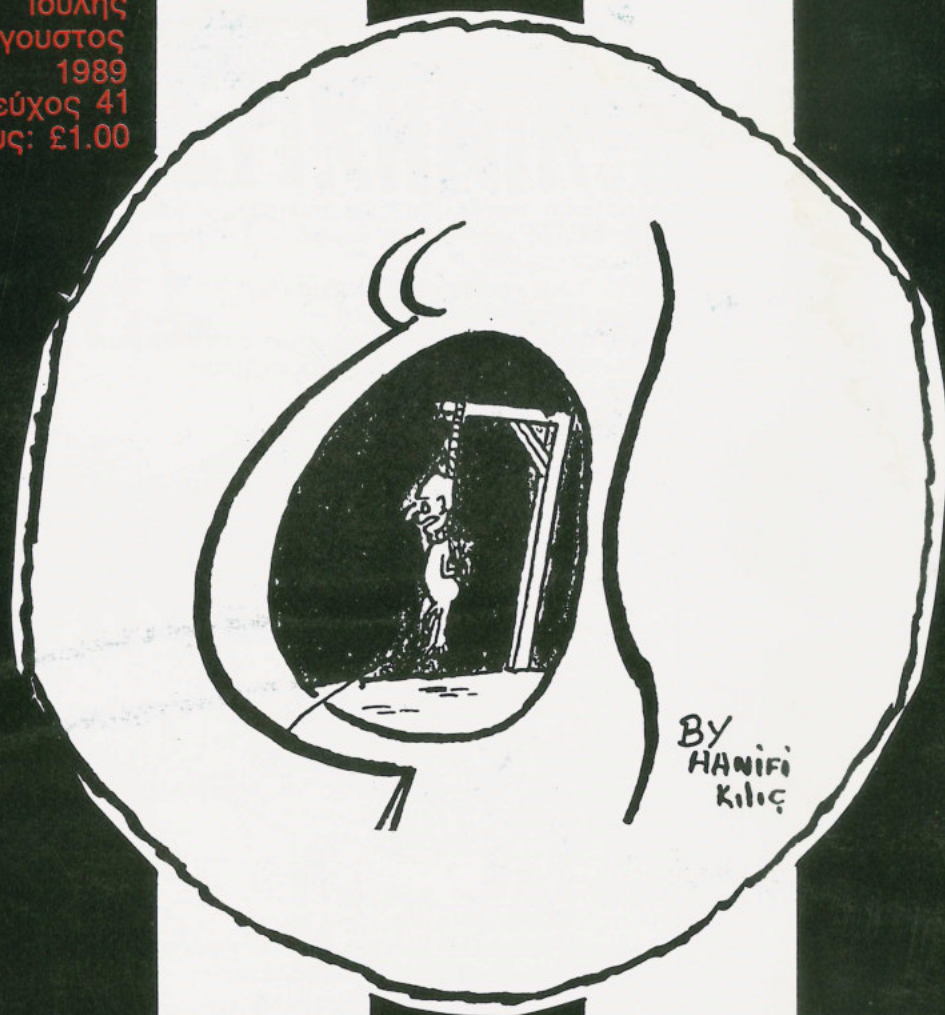

ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ

Ιούλης
Αύγουστος
1989

Τεύχος 41

Τιμή τεύχους: £1.00

'74-'89: το κυπριακό ● συνάντηση ε/κ
και τ/κ ● περί ομοσπονδίας ● νεσιέ
γιασίν ● κινέζικος μάης ● εθνοφωλι-
σμός ● η μοναξιά ενός σκηνοθέτη ●
λαϊκή ποίηση ● σοσιαλπατριωτισμοί
και στρουθοκαμηλισμοί ● λεηλατεί-
στε παίζοντας ●

ΑΣ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΘΑ

ΑΝΤΙΠΟΙΗΜΑ ΗΘΙΚΟΠΛΑΣΤΙΚΩΤΑΤΟΝ

Τα τερατώδη σφάλματα των αντιπάλων μας πολλές φορές μας έχουν σώσει από καταστροφές-μπροστά τους φαίνονταν ασημαντες οι εφηβικές μας αδεξιότητες. Προσφάτως όμως χειροτερέψαμε απελπιστικά, πετύχαμε το πιο κακόγουστο ανακάτεμα του τραγικού με το γελοίο, τα σκάνδαλα δίνουν και παίρνουν όπως το σύννεφο που θα μας πνίξει, κι εγίναμε υπεράγαν υπερόπτες και αναιδείς.

Κανείς δεν ξέρει τι τεκταίνεται στα παρασκήνια, ποιό νέο σκάνδαλο θ' αποκαλυφθή την άλλη μέρα -πάντως σκάνδαλο θα υπάρξει, το αντίθετο φαίνεται ανεπίτρεπτη ανωμαλία, - και τα ερωτήματα που πλανώνται σα νυχτερίδες είναι ποιός έκλειψε τα περισσότερα, ποιός και γιατί δεν μπόρεσε πολλά να κλέψει, ποιός ήθελε αλλά δεν τόλμησε, γιατί δεν τόλμησε, πότε θ' αποφασίση και αυτός να ορμήση δίχως αναστολές στον αμόθητο δημόσιο πλούτο.

Η χιονοστιβάδα των συλλήψεων δεν έχει τέλος το πολιτικό ψέγος απειλεί τη χλωρίδα μας και αλάτι δεν έχουμε για να διαλύσουμε τους παγετώνες. Σ' όλα τούτα προστέθηκε απροσδόκητα κι η έλλειψη καταλλήλων ψυχαναλυτών για να συμπαρίστανται στους κατηγορούμενους όταν δικάζονται και καταρρέουν-αχρηστεύονται οι νομικοί σύμβουλοι, και τα λαμπερά ψεύδη κατακυλούν με απαράμιλλη γραφικότητα. Επτάχευσε το ύφος, πνέει τα λοισθία και η γλαφυρότης-για λογική και ευπρέπεια αν μη συζητούμε.

Εγνώριζαν κι οι αντίδικοι να λεηλατούν, πλην όμως με κομψότητα, τουλάχιστον αν εδιδασκόμεθα από εκείνους ολίγον επίπλαστο ήθος.

Αθήνα 19 και 29 XII 1988

Κώστας Κύρρης

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΛΑΤΙΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΜΕ ΤΟΥΣ QUIMANTU

• οι δημιουργοί της μουσικής
της ταινίας HOMERAY ESENSKI

• οι δημιουργοί μερους της μουσικής
της ταινίας MISSION

• ενισχυμένοι με δυο πρώην
μέλη των INCANTATION

ΠΕΥΚΩΣΙΑ - ΠΥΛΗ 8Μ/ΣΤΟΥ

ΤΡΙΤΗ - ΤΕΤΑΡΤΗ 18-19 ΙΟΥΛΗ 9.00 μ.μ.

ΠΡΩΟΣ - ΚΑΣΤΡΟ

ΣΑΒΒΑΤΟ 22 ΙΟΥΛΗ 9.00 μ.μ.

ΠΕΜΒΟΣ - ΚΟΥΡΙΟΝ

ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΡΙΤΗ 24-25 ΙΟΥΛΗ 9.00 μ.μ.

Παρά τα χρόνια σχετικής "Ανεξαρτησίας" η επικράτηση επί μακρόν ενός βονα-
 παρτιστικού καθεστώτος στην ελληνο-
 κυπριακή κοινότητα και η μόνιμη συνεργασία
 της αριστεράς μαζί του μας κληροδότησε μια
 κοινωνία χωρίς δυνατότητες ανεξαρτητής
 σκέψης και δράσης από το κράτος.

Το κράτος αυτό, αφ' ενός διοχέτευε την ιδεο-
 λογία του ελληνικού αντίστοιχου, ενώ προ-
 σπαθούσε να δημιουργήσει τη δική του οικο-
 νομική βάση και ένα κάποιο περιθώριο
 αυτενέργειας.

Ολοκληρή η ελληνο-κυπριακή διάνοηση περι-
 στρέφεται ανάμεσα στους δύο κρατικούς πό-
 λους όπως ουσιαστικά και η πολιτική σκέψη
 αδυνατώντας να αποστασιοποιηθεί στο ελαχι-
 στο. Η ελευθερία της κινείται πάνω σε μία ευ-
 θεία γραμμή χωρίς άλλες διαστάσεις.

Επάνω σ' αυτή τη γραμμή, κινείται ρεαλιστικό-
 τата και η ελληνοκυπριακή στρατηγική για λύ-
 ση του Κυπριακού.

Όταν επιχειρείται οποιαδήποτε προσπάθεια
 για εναλλακτικές προτάσεις, προβάλλεται πά-
 ραυτα (και πείθει, αλλιώς χωρίς κόπο) η
 "εξωπραγματικότητα" ο "ρομαντισμός" και άλλα
 συνεπακόλουθα.

Όμως δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η επικρά-
 τηση αυτού του διπολισμού στη σκέψη είναι
 ακριβώς το αποτέλεσμα μιας μακροχρόνιας
 ιστορικής πορείας της οποίας οι συνέπειες
 δεν είναι καθόλου λαμπρές. Ο ίδιος ο διπολι-
 σμός αυτός καθ'εαυτός, είναι στοιχείο της ητ-
 τας. Όσο η κοινωνία κινείται μέσα σ' αυτόν
 θα υπακούει στη λογική του "υπάρχει φως
 στην άκρη της σπηλιάς" (στη μια ή στην άλ-
 λη άκρη αλλιώς). Η ελευθερία της θα περιο-
 ρίζεται σ' ένα "μπρος" και σ' ένα "πίσω", μιας
 σπηλιάς μέσα στην οποία την έριξαν οι
 "σκοτεινές δυνάμεις", οι οποίες κατ' αυτόν τον
 τρόπο καθόρισαν και τον τόπο, στον οποίο
 ίσως υπάρχει φως, συγκεκριμένου μάλιστα
 μήκους κύματος!

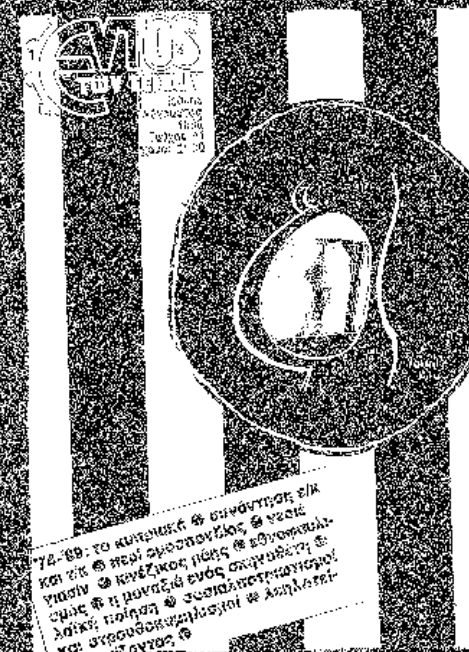
• κ.σ

• Εγός των τειχών
 το μηνιαίο περιοδικό της παλιάς Λευκωσίας
 Θεσσαλονίκη, μινώας 66, παλιά Λευκωσία, τηλ. 348934 / 431276

- διαβιβάζεται από αναγκαστική επιτροπή
- υπεύθυνος για το νόμο κώστης αγνώστου
- για τα υπογραμμένα κείμενα ευθύνονται οι συγγραφείς τους.
- τεχνική επιμέλεια: Printed Matters / desktop publishing services

περιεχόμενα

- στο πόδι
- 75-89: σπευδόν βράδευς
 μινώας τεμάρωτης
- συνάντηση εις και τικς - Βερολίνου
 κώστης αγνώστου
- η τουρκοκυπριακή ταυτότητα
 συνένευσε με την Νέσσε Γκίσον
- η λεπτομερεια στις επαφές με τους ελληνοκυπρίους
 δεσφά του Αχμέτ Αν εμσ την ΟΡΤΑΝ (13 Απρ '89)
- ομοσπονδία - ο τρόπος ενωπαίησης της Κύπρου
 Είση Τάκσελ
- ντοκουμέντα από τον ανέλιχο μνή
- δεν μπορεί να υπάρξει ευρασια-γαλήνη πία
 κράτην Κύπρος
- εθνοφυλιτισμός-εθνοπαυλισμός
 κώστης αγνώστου
- η απέραντη μοναξιά ενός σκηνοθέτη
 ανοίκη επιστολή στον σκηνοθέτη Γ. Ιωάννου
- εαίκονας - τα αιπνοήματα του ροσιακ πατριωτισμού
 εθδοτική ομάδα εργατική δημοκρατία
- διάλογος - οι στρουθοκαμηλοί της νότιας Κύπρου
 χελότες ηλιάδης
- και πάλι για τους λαϊκούς μας ποιητές
 δε. κ.γ. γαγκουλλής
- η λεηλασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς - ένα παιχνίδι
- μπροστινό εαυθόλογο - υπηπόηση Κύπρη

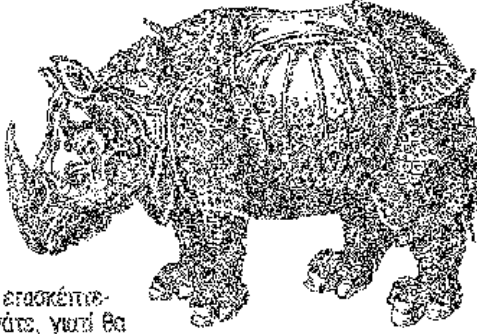

72-89: το κωπηλικό • συνάντηση εις
 και εις • περί ομοσπονδίας • νεοει-
 γασίν • τονέζικος πόνος • εθνοφυλι-
 σμός • η μοναξιά ενός σκηνοθέτη •
 λάκη ποιησή • εσαλαποστρωτισμός
 και στρουθοκαμηλολογία • χελιδναί-
 τες

"Εντός": υπάρχει!

Ακόμα μια οπισθοδρομική έκδοση του "Εντός" φτάνει στα χέρια σας. Θέλουμε να πιστώσουμε ότι η απαισιωτικότητα αυτή η οποία διαρκεί από τις αρχές αυτής της χρονιάς, έτσι που έχασαμε κιόλας τα τέταρτα γενέθλια μας, δεν είναι ποσοίμιο θανάτου αλλά μια ανασύνταξη για τα επόμενα λίγα τουλάχιστον χρόνια. Εξ' άλλου η πιο φυσιολογική για ένα κυπριακό περιοδικό να τα βρίσκει σκούρα. Οι εκδότες του πάντως νομίζουν ότι χαίρουν άκρας υγείας και ευελιξιστούν σε βοήθι σάτης αποδοξίας. Συνεχίζετε λοιπόν να γράφετε συνδρομητές, να γράφετε κι άλλους, να μας γράφετε κείμενα, όχι μακροσκελή, να μας ελασκέτιστε που και που στη Μίνωος 5, και γενικά να μη μας ξεχνάτε, γιατί θα μας χάσετε και θα μας γυράτετε. *

Στον αποκριτικό χορό του "Εντός" κέρδισαν :

- 0517 Μεταφορτίες του Πύρη Μεταξά (€150)
- 1869 Βιβλία των εκδόσεων Χρ. Αντρέου (€120)
- 2647 Ένα αεροπορικό εισιτήριο για Αθήνα (€120)
- 0482 κοσμήματα Carmina Burana (€100)
- 3017 1 Σαββατοκυριακό για 2 άτομα στο ξενοδοχείο Golden Bay (Λάρνακα)
- 1566 1 Σαββατοκυριακό για 2 άτομα στο ξενοδοχείο Πέλαγος (Λάρνακα)
- 2624 - 1445 Ένα γαίμα για δύο στο νέο εστιατόριο Cese Nostra (Άγια Νάνα)
- 0401 - 0905 - 1498 - 2777 από ένα ποκάμισο Ban Jiaόζεν (€14)
- 2253 εσώρουχα Sorlige (€10)
- 3971 - 3438 από ένα service στο κομμωτήριο Vicky's.

Ανοίχτε τα παράθυρα να μπουν οι "αγωνιστές" μέσα

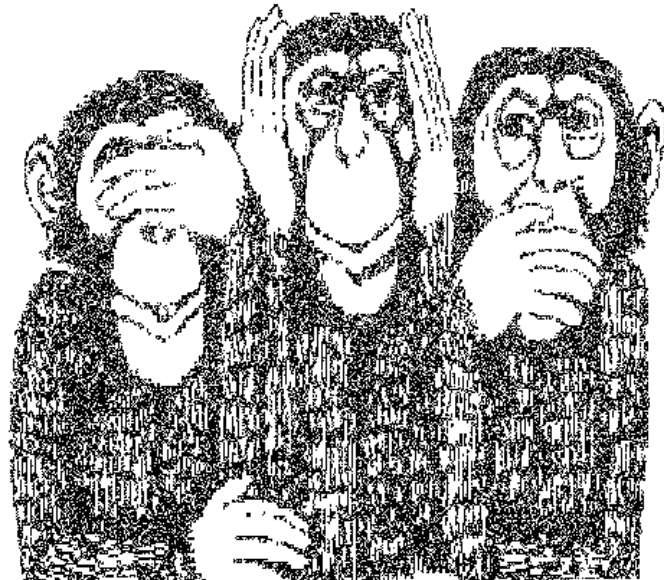
Ανευ σχολίου σας προσφέρουμε ένα άρθρο από την Αθήνα (26/8/88). Διαβάστε το στις 15 του Ιούλη για πρόγευμα.

Οι αγωνιστές

Παρασκευή 20/6/89

Επικροτούμε τις προσπάθειες που καταβάλλονται για να θεωρηθεί συντάξιμη η χρονική περίοδος που οι αγωνιστές έχασαν, με τη φυλάκιση, τη κράτηση, τη συμμετοχή τους στο αντάρτικο ή κατ' άλλους τρόπους, κατά τη διάρκεια του αγώνα. Γιατί δεν είναι δίκαιο να επιμύζονται οι ίδιοι τις οικονομικές επιπτώσεις από την ενεργό συμμετοχή τους στον αγώνα για την ελευθερία της Κύπρου. Είναι όμως και μια άλλη τάξη ανθρώπων που επιμύζεται τα βάρη της κόπικτικής μανίας εκείνων

που αντάχθηκαν στο αγώνα και που πρέπει επιτέλους να προσεχτεί από την κυβέρνηση. Είναι τα θύματα της περιβόητης κήθαρσης, που για καθαρό εκδίκητικούς λόγους έχουν απολυθεί από τις θέσεις τους στη δημόσια υπηρεσία. Είναι δημόσιοι υπάλληλοι, εκπαιδευτικοί, αστυνομικοί και άλλοι. Όλοι αυτοί πρέπει να αποκατασταθούν. Γιατί στερήθηκαν τα ψωμί τους χωρίς να κληθούν να απολογηθούν. Γιατί καταδικάστηκαν χωρίς δίκη. Να αποκατασταθούν λοιπόν τα θύματα της κήθαρσης. Και να θεωρηθούν συντάξιμα τα χρόνια που όλοι οι αγωνιστές διάθεσαν για τον αγώνα. *

Ανοίχτε το παράθυρο να βγούν οι τούρκοι έξω

Από διάφορους φίλους μας τέθηκε το ερώτημα γιατί δεν κινήσαμε αγώνα για λήξη των εναντίων του περιοδικού "έντος" ή μάλλον γιατί δεν συμμετέχουμε στην αγώγη μαζί με τους άλλους διήμενους.

Με πολλή φροντίδα οι εκδότες της "Ενώσης" κάθισαν με το χέρι και κάλλησαν ξεχωριστά δύο καλόνοστα βρασιανά παράθυρα φίλε πάνω σε κάθε εξώφυλλο, τόσο από τα οποία φερόμεσαν διάφορα "Τούρκοι". Οι αναγνώστες καλούνται να ανοίξουν τα παράθυρα να να βγούν οι Τούρκοι έξω". Σ' ένα παράθυρο υπήρχε η φωτογραφία του Κωστή Αχλιάτη με το φίλο του, τον Γλαύκο τον Κληρίδη και σ' ένα άλλο ο Μάκης Τσιμπρίτης με κάποιον άλλο, δεν θυμάστε ποιον. Γύρω γύρω στην πρώτη σελίδα, υπήρχε ένα σημείωμα που δεν μπορούσαμε να δούμε, διότι προηγήθηκε κηρύξηση της Γενικής Εισπραξίας και το περιοδικό κηρύσσονταν περσοκωμένο. Υποθέτουμε ότι στο κείμενο που αφαιρέθηκε θα υποδεικνυόταν κυριολεκτικότερα η "τουρκική φύση" ποιος εκπαιδευτής εγκλημάτων. Η γνώση μας είναι ότι, ότι και να γράφτηκε δεν θα απέχει πολύ από αυτό που λέγεται προφορικά. Όμως τα γράφει έχουν μεγαλύτερη αξία διότι διασώζουν για το μέλλον ένα κείμε τοί σήμερα (και του χτες).

Κι είναι φυσικό ότι μέσα στα μικρά των εναντίων, δεν μπορούν να υπάρχουν βρασι Έλληνες που να θέλουν συνύπαρξη με τους Τούρκους.

Η μόνη σωστή αντίδραση που θα βλέπαμε σε σχέση με την εν λόγω έκδοση θα ήταν μια θετική αντίδραση από την πλευρά του "Τμήματος Λογικής Κριτικής/Εκδόσεων", για την συμπεριφορά πρόκειται αντίληψη του εξώφυλλου.

Επομένως δεν συμμετέχουμε στην αγώγη για λήξη για λόγους ομήγης της ελευθερίας της έκφρασης.

Από δεν σημαίνει όμως ότι αναμνησκούμε τους εναντίους με παραδοξότατα σφάλματα μνήμης ή χρονοληψία. Η πολιτική πόδα

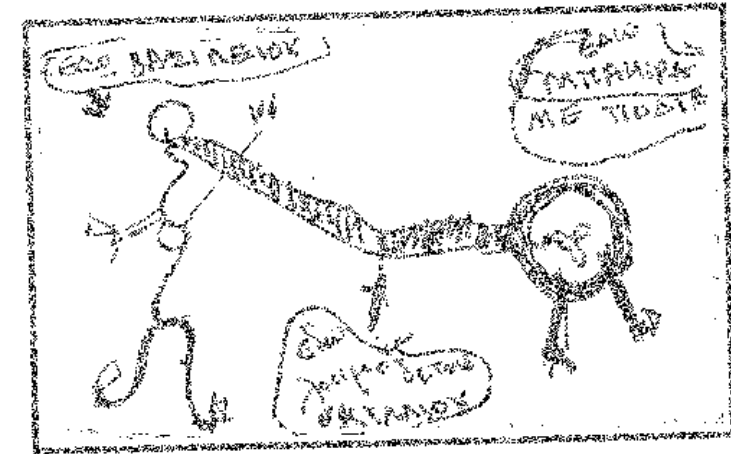
εναντίων τους πρέπει να είναι συνεχής και ανελλιπή. Κι όσοι απ' αυτούς σχετίζονται με το γραβικόπια, θα πρέπει να διαστανό. Όμως αυτό πρέπει να γίνει αντικτά και καθαρά και όχι με υποκειμενότητα άλλους τρόπους, όσο κι αν το αντικνοποίητο λογικό αίτημα τους επιφέρει.

Αυτά για να μπορούμε να υποστηρίξουμε με συνέπεια και τον Τουρκικό που έφρασε ένα σκαλοδάκη στον Ειόγλου.

Αιρετισμόμαστε κι θα γινόταν από δω, αν κάποιος φοροέσε σπλοδάκη στον Ειόγλου.

Ας του φερέσουμε ένα σόφρ να δαίμα.

© Κωστής οχρήτης

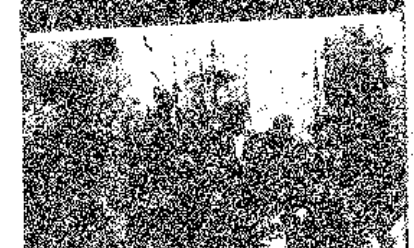

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΣΕ ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ

- Ποιά ήταν η στάση της ελληνοκυπριακής και ελληνικής αστικής τάξης απέναντι στους τουρκοκυπρίους στο παρελθόν; Μπορούμε να τις θεωρούμε λιγότερο δίκαιες από την τουρκοκυπριακή και τουρκική αστική τάξη;
- Μπορούν αυτοί που οργάνωναν ένοπλες ομάδες εναντίον των τουρκοκυπρίων να αποκαλούν τους επιταδες τους σοσιαλιστές και τους τουρκοκυπρίους αδελφια;
- Πόσο διεθνιστική ήταν η στάση της Αριστεράς απέναντι στους τουρκοκυπρίους τα τελευταία 40 χρόνια;
- Πως θα χτίσουμε ένα κίνημα για ειλικρινή επαναπρασέγγιση με τους τουρκοκυπρίους εργαζομένους;

ΘΑ ΤΟ ΒΡΕΙΤΕ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΓΙΑ ΚΥΠΡΟ: ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ "ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ" Τ.Κ. 7280 ΤΗΛ. 478566

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ και το διεθνιστικό καθήκοντο των ελληνοκυπρίων εργαζομένων.

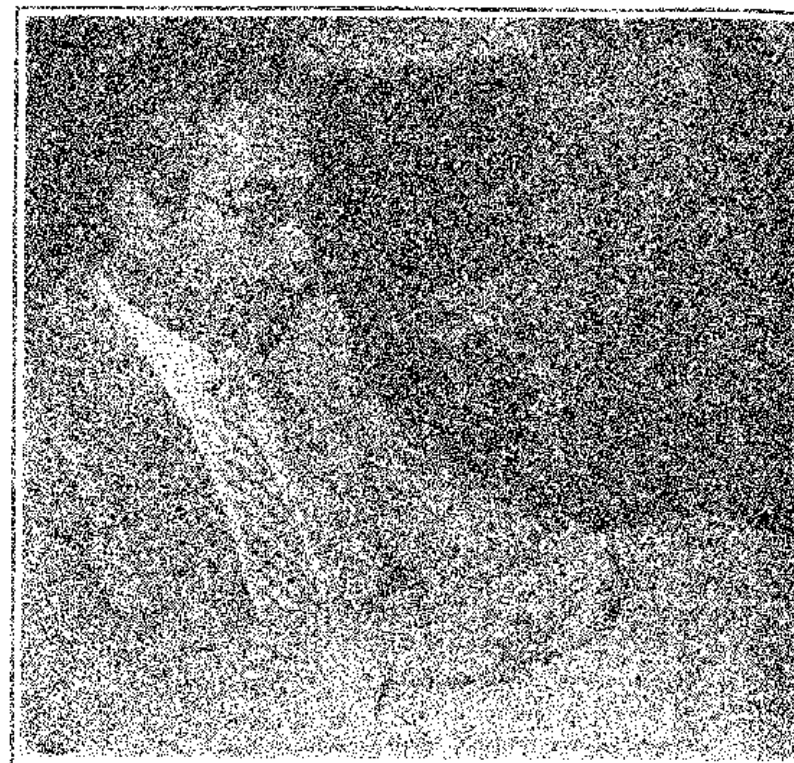

1974-1989: σπεύδουν βραδέως

μήριος τριτημής

Υπάρχουν δύο βασικά χαρακτηριστικά σημεία τα οποία φαίνεται να καθορίζουν το "διακομματικό" διάλογο στις πρόσφατες του περιπέτειες. Το ένα είναι ότι προφανώς δεν έγιναν σημαντικά βήματα από τη προηγούμενη στασιμότητα μέσα στα πλαίσια του διαλόγου. Όπως φαίνεται ότι η κυβέρνηση Βασιλείου κατάφερε να προκαλέσει την ειρήνευση των ΗΠΑ και της ΕΟΚ η οποία εκφράζεται με μια διάθεση για σχετικές πιέσεις προς την Τουρκία, όπως δείχνουν και οι πρόσφατες περιηγήσεις διαφόρων δικτύων αποστολμένων στη περιοχή. Παρ' όλα αυτά όλες αυτές οι διακριτές πιέσεις δεν κατάφεραν να φτάσουν στο τραπέζι των συνομιλιών και βέβαια ούτε στη τελευταία συνάντηση της Νέας Υόρκης. Επομένως οι θέσεις της Τουρκίας έμειναν σταθερές ενώ παράλληλα η πολυδιαφημιζόμενη διάσταση Ντεκτάς-Αγκυρας έδειξε το πραγματικά, ανύπαρκτο μέγεθος της, όπως απορρέει από τον μεταξύ τους ασχεχυστό διάλογο.

Ένας παράγοντας ο οποίος δεν επέτρεπε δραματικές εξελίξεις είναι βέβαια η πρόσφατη πολιτική κρίση στην Ελλάδα από τη μια αλλά και σ' ένα μικρότερο βαθμό η ολοένα αυξανόμενη δύναμη της κυβέρνησης Οζάλ. Διότι όσο κι αν κορώνονται οι κυβερνήτες του ααρταλού τριγώνου (Κίπρος - Τουρκία - Ελλάδα) ότι το Κυπριακό δεν είναι ελληνοτουρκικό πρόβλημα (που βέβαια δεν θα έπρεπε να είναι), ολόκληρη η πολιτική τους και οι συχετισμοί δύναμης, το διαμέριζαν κατ' αυτό τον τρόπο. (Αν εξαιρέσουμε βέβαια το πτόνιο αγώνα του Μακαρίου για τη μεγαλύτερη δυνατή αποστασιοποίηση). Επομένως αν οι άπονες εξουσίες στην Ελλάδα και την Τουρκία δεν είναι σε θέση να μπουν στο παζάρι, τότε οι οποιαδήποτε πιέσεις δεν μπορούν να

έχουν αποδέχτη. Φαίνεται ότι αυτή η στασιμότητα χαρακτηρίζει ολόκληρη την υπόθεση Νταβός.

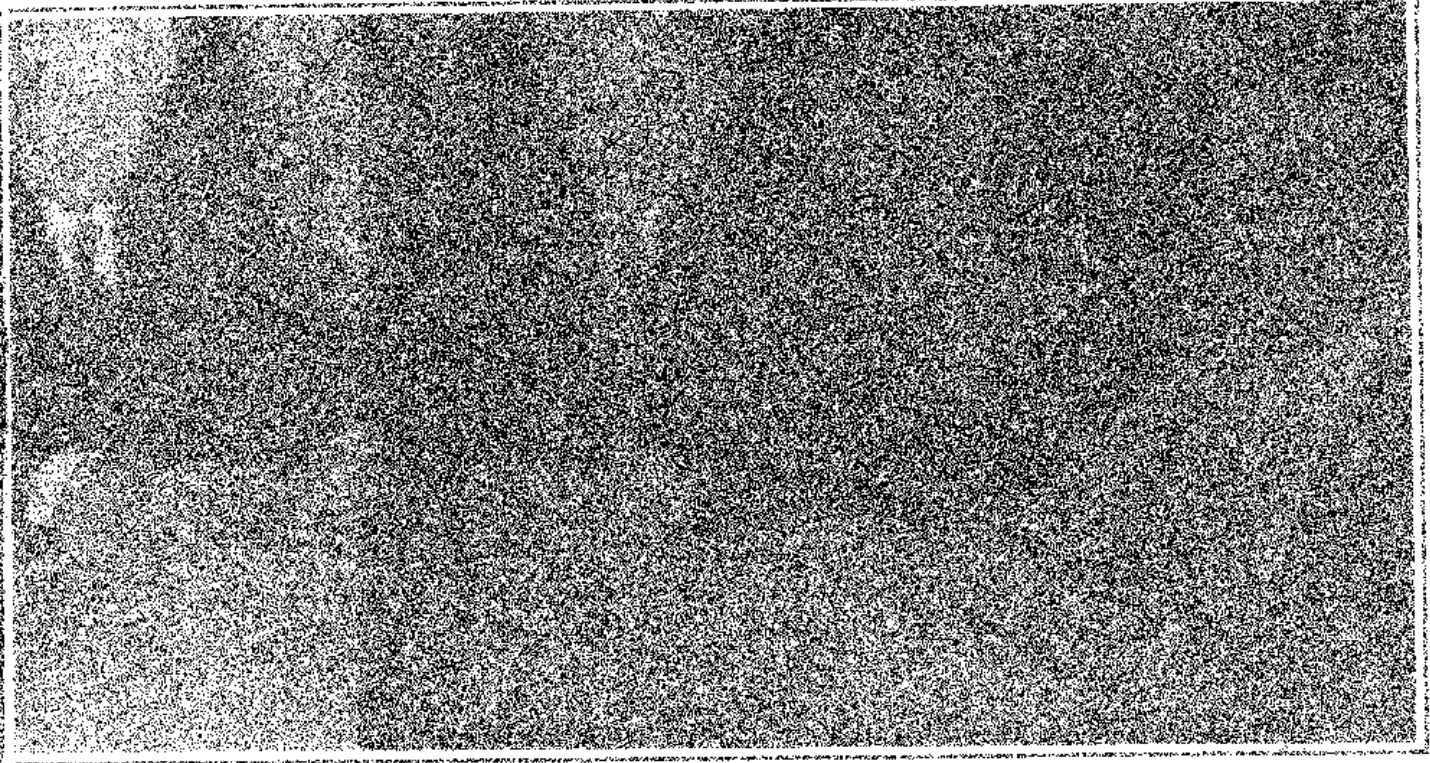
Ο αντιφατικός ρόλος των χρονοδιαγραμμάτων.

Όταν ο Βασιλείου πρότεινε προεκλεκτικά τα χρονοδιαγράμματα του, (τα οποία τελικά ήταν ίδια του Γκουεγιόρ) φαινόταν πως ήταν μια ενέργεια η οποία στόχευε να δημιουργήσει την εικόνα μιας προγραμματισμένης και οργανωμένης πολιτικής γραμμής. Τέτοιο ρόλο έπαιξαν οι πρώτες εκατό του μέρες, τα "τόσα" του σημεία κ.λπ. Επίσης αυτή η γραμμή τον διαχώριζε από τον Κυπριακό του "όχι διάλογο χωρίς πρόταση", ανεξαρτήτως χρόνου και το Κληρίδη του άνοι άρων διαλόγου. Όμως η ιστορία αυτή των χρονοδιαγραμμάτων κινδυνεύει να μετατραπεί σε μπούμερανγκ. Όσο δηλαδή εξαντλούνται τα χρονοδιαγράμματα τόσο εξοντώνεται και η πειστικότητα της γραμμής. Αν δεν βρεθεί λύση σύντομα, παρά τους κόσμος θα θεωρήσει με το δικό του βέβαια, ότι ο διάλογος δεν μπορεί να αποδώσει. Επειδή ο περισσότερος κόσμος ταυτίζει τις ηγεσίες με τον εαυτό του σε μεγάλο βαθμό αυτό θα θεωρηθεί ευ-

ρέως και σαν αδυναμία συνεννόησης και συνεργασίας των μαζών. Κατά συνέπεια από την αποτυχία των συνομιλιών θα ευνοηθεί και πάλι το εθνικιστικό στρατόπεδο.

Αυτό μειώνει τις δυνατότητες αντίστασης της κυβέρνησης Βασιλείου, μέσα στο διάλογο και τον αθέτη στην ανάπτυξη του μονοδικού άξονα της πολιτικής του, που φαίνεται να έχει αποτελεσματικά. Δηλαδή της προσπάθειας για ενεργότερο ρόλο της Δύσης. Ο ρόλος αυτής της τελευταίας μεγιστοποιείται σε βαθμό που θα της επιτρέψει, αν το επιθυμήσει, να καθορίσει εξ' ολοκλήρου τη μορφή λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Από την άλλη η αδυναμία του απορριπτικού μετώπου να προταθεί σαφέστερο θετικό προς την κατεύθυνση της λύσης και ο εθνικιστικός λόγος που κυριάρχησε στις γραμμές του, επεκτείνονται στην ουσία τον απορριπτικό του Ντεκτάς στην ελληνοκυπριακή κοινότητα, εμπειδόνοντας την αποδοχή της διχοτόμησης. Όμως και αυτό το στρατόπεδο δεν φαίνεται ότι μπορεί να μαζικοποιηθεί ή να αποκτήσει ουσιαστική δυναμικότητα. Η φαινομενική κριτική εικόνα την οποία απέκτησε όταν εμφανίστηκε, (χρησιμοποιώντας τα πασοκικά πυροτεχνήματα και κάποια αριστοκρατικά λόγια για να ξαναεμφύσει υπό άλλο μανδύα τα υτολείμματα της εθνικιστικής ιδεολογίας) έσβησε κάτω από το φως

μιας αλλοτρίστης στήριξης επανόληψης.

Τον Ιούλιο του '88 λοιπόν η πιο εμφανής διαπίστωση την οποία μπορούμε να κάνουμε, αφορά την παθητικότητα που κατέκτησε τον κόσμο, την αποξένωση του Κυπριακού από τους Κύπριους. Το περιορισμό της πολιτικής στο Κυπριακό και τον εγκλωβισμό του Κυπριακού στις στεγανές κομματικές ηγεσίες. Η διαμάχη ανάμεσα στις δύο κυρίαρχες ε/κυπριακές γραμμές γίνεται στις εφημερίδες και να μέσα μαζικής επικοινωνίας που υποδύονται ένα έντονο πολεμικό πνεύμα, ενώ ο κόσμος αποτραβήχτηκε στην καθημερινότητα του και καλά έκανε, λησμονώντας υπόψη των ελληνογόνων που του προσφέρονται.

Μέσα στην εκκλιμακωτή κοινότητα διαμορφώνεται από το '74 ως σήμερα μια σχετικά κλασική πολιτική ζωή μέσα στην παραδοξότητα της. Δηλ. λειτουργούν βασικά όλοι οι αστικοδημοκρατικοί θεσμοί και η παραμόρφωση της ε/κυπριακής βολήσης επιτυγχάνεται μέσω των εποικίων του κρατικού υπερπροσώμου (20.000 περίπου ζουν από το κράτος) και της βάριας παρουσίας του τουρκικού στρατού ο οποίος όμως δεν επηρεάζει άμεσα στη πολιτική.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες διαμορφώθηκε μια αριστερή αντιπολίτευση της οποίας το πολιτικό-ιδεολογικό πλαίσιο είναι μεν παρα-

δοσιακό, εκφράσει όμως τον πιο ριζοσπαστικό κυπριοκεντρικό λόγο της κυπριακής ιστορίας. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο κυριάρχησε το Ρεπουβλικανικό Δημοκρατικό Κόμμα του Οζκιοφ που παρά την ευατότητα του με το ΑΚΕΛ, διαμόρφωσε ήδη μια πολύχρονη αναπολιτευτική πρακτική η οποία σε συνδυασμό με την εξ' αναγκασμένου αδυνατότητα, μεσόχρονα, στήριξης ενός οποιασδήποτε μεταπολιτευτικού ταξικής συνεργασίας, οδηγεί σε ένα εργατικό ριζοσπαστισμό άγνωστο στην ε/κυπριακή κοινότητα, τουλάχιστον από το '80 και μετά. Στ' αριστερά του Ρεπουβλικανικού Κόμματος κινείται η Αριστερή Πτέρυγα του Κοινοτικό-απελευθερωτικού Κόμματος με κύριο εκπρόσωπο τον Ντουρτουράν, η οποία φαίνεται να οδηγεί προς εκτοπισμό της από το κόμμα και συγχώνευση με τους οπαδούς της εφημερίδας Οζκουρλούκ. Μια σαφής, ένδειξη, είναι η δημιουργία του Συνδέσμου Κυπριακής Αλληλεγγύης. Η Οζκουρλούκ στηρίχτηκε στο ξεκίνημα της στη μουσική παράδοση, αυτονομήθηκε όμως στη πορεία και ανέπτυξε δική της προσωπικότητα.

Στο Κοινοτικό-απελευθερωτικό Κόμμα στο οποίο προσχώρησε κι ένας βουλεύτης από το Ρεπουβλικανικό Κόμμα και το οποίο ενώθηκε με το κεντρικό κόμμα του κ. Κοτάκ αναπτύχθηκε ένας έντονος αριστερός εθνικισμός που εντάσσεται όμως μέσα σ' ένα σχε-

τικό ήλιο κεντρικό λόγο. Πολλοί μιλούν για τη σύλληψη ενός μετώπου εθνικής σωτηρίας, ανάμεσα στο Κόμμα Εθνικής Ενότητας του Ντεκτάς και το Κοινοτικό-απελευθερωτικό Κόμμα που πιθανόν να δώσει κι ένα νέο κυβερνητικό σχήμα με πρόεδρο τον Ντεκτάς και πρωθυπουργό τον Αγιτζή.

Αρκετά μέσα στη ε/κυπριακή πολιτική κοινότητα διαμορφώνονται τρεις πόλοι. Ένας απόλυτα ανεξαρτητικός (Κόμμα Εθνικής Ενότητας), ένας απόλυτα επαναστατικός (Αριστερή Πτέρυγα, Οζκουρλούκ, Ρεπουβλικανικό Κόμμα, κι ένας κεντρικός πόλος που προσπαθεί να ελκυσθεί ανάμεσα στους δύο προηγούμενους, με σαφή πρόθεση τη διαχείριση της εξουσίας.

Εάν η κατάσταση συνεχιστεί ως έχει, η επαναστατική πτέρυγα θα συρρικνώνεται. Ο ριζοσπαστισμός της απορρέει σε μεγάλο βαθμό από την συνειδητοποίηση αυτού του γεγονότος. Ταυτόχρονα ο έντονος εθνικισμός του Κόμματος Εθνικής Ενότητας θα αποχτήσει μια κοσμότερη μορφή. Εάν δεν βρεθεί λύση θα αναπτυχθεί μια ιδεολογία που θα καθορίζεται από το γεγονός ότι οι περισσότεροι ε/κύπριοι θα ζουν από και για το κράτος, (κάτι ανάλογο συμβαίνει βέβαια και ανάμεσα στους ε/κυπριούς), με μια τάση αποπολιτισμού και κομφόρμου.

● μ. γ.

Η συνάντηση Ε/Κ και Τ/Κ του Βερολίνου

κοινή ανακοίνωση

Κωστής Αχνιώτης

Η συνάντηση αυτή έγινε στο Δυτικό Βερολίνο στις 18 με 19 του Μάη. Έλαβαν μέρος 20 περίπου άτομα από τις δύο πλευρές. Η σύνθεση της ομάδας αυτής ηθελημένα δεν ήταν αντιπροσωπευτική. Π.χ. στην ε/κυπριακή ομάδα υπήρχαν δύο άτομα μόνο από το ΑΚΕΛ, παρά το ότι το ΑΚΕΛ αντιπροσωπεύει τις βασικές προσαγωγικές - ανεξαρτησιακές απόψεις της Αριστεράς με το σκεπτικό ότι τα στελέχη τουλάχιστον, αυτού του κομμάτι, μπορούν να συνεννοηθούν τους αντίστοιχους τους Τ/Κύπριους σε διάφορα συνέδρια των Ανατολικών χωρών και ακόμα μπορούν αν θέλουν να προκαλέσουν ακόμα και ροζιές συναντήσεις των μελών τους, στις χώρες αυτές. Γενικά επίσης δεν υπήρχαν ανάμεσα στελέχη κομμάτων, με το σκεπτικό ότι αυτά τα στελέχη έχουν τις δικές τους συναντήσεις.

Οι αλλαγές που μπορεί να επιφέρει κανείς σε μια τέτοιου είδους συνάντηση, είναι ο απαγκλιτισμός της δικαιοσύνης επικουρούμενης από το στερεότυπο και την δυσπιστία που της προσέδωσε η παράδοση (και ουσιαστικά η παράδοση των κυβερνητικών διπλωματικών καταστημάτων) όπως επίσης και η ελπίδα ότι πιθανές αναλλακτικές προτάσεις, για την επανένωση της Κύπρου, θα προέλθουν από μια τέτοια πρακτική. Μέσα από μια τέτοια πρακτική, όπου οι άνθρωποι λειτουργούν αρχίζοντας από τις δικές τους ανάγκες και επιθυμίες, γεννιέται κατά την άποψή μου, και εξελίσσεται η έκφραση ενός δικαιοσύνη, αναξιοδοτικού-ανεξαρτησιακού λόγου. Στο Βερολίνο δεν υπήρχαν ηγεσίες που παζαρεύουν, η θα δώσει και η θα πάρει ο καθένας, αναζητώντας τη "χρυσή συμβιβαστική τομή". Στο Βερολίνο υπήρχαν άνθρωποι που πάσκιζαν να βρουν τον δρόμο του αγώνα, το δρόμο της νίκης για μέρος τουλάχιστον των πιο κάτω.

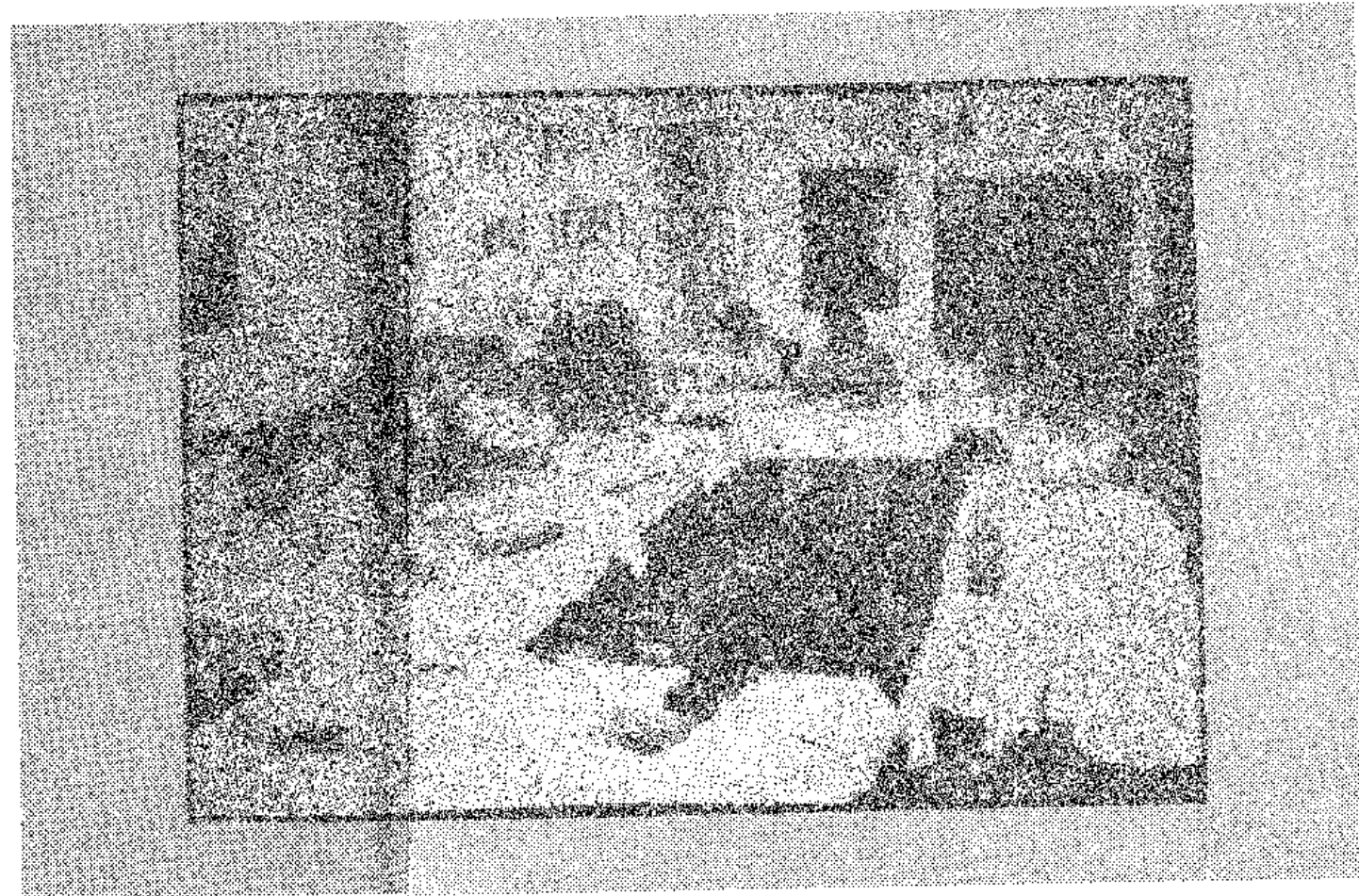
Τη νίκη της δικαιοσύνης συνίπαρξης, τη νίκη της επανένωσης της Κύπρου, τη νίκη της εξώσεως των ομοσθών και αλλοσθών ξε-

ναν στρατών, τη νίκη της κατάκτησης του δικαιώματος να καθορίζουμε την τύχη μας, αυτές αναμένονται, τη νίκη ενάντια στην ιστορική φολκλίκωση που επέβαλαν τα εθνικιστικά κατεστημένα της δεξιάς, της εκκλησίας αλλά και της αριστεράς, τη νίκη ενάντια στην αντίθεση των κοινοτικών αστικών συμφερόντων.

Το ότι δεν βγήκαμε από τη συνάντηση με ουσιαστικές νέες επισημάνσεις, αυτό δεν αναιρεί την πρόθεση ούτε και τη δυναμική μας τέτοιας λειτουργίας. Η συνάντηση δεν μπορούσε να αντικαταστήσει διεργασίες που ακόμα δεν αναπτύχθηκαν στη πολιτική ζωή των κοινοτήτων. Όπως ισχυρίστη, ότι οι αναλλακτικές προτάσεις, θα γεννηθούν μόνο επάνω σε μια δικαιοσύνη βάση. Γιατί ακριβώς μια τέτοια βάση, μπορεί να εκτοπίσει την εθνική ή άλλη των κοινοτικών υποκειμενικά, και να γεννήσει επιτέλους μια σύνθεση στη μόνιμη αυτή ανάθεση.

Η σταδιακόμην όμως σύνθεση δεν ήταν μόνο δικαιοσύνη. Διάφορες δυνάμεις της αριστεράς βρέθηκαν από κοινού αντιμετωπίζοντας με τη προβληματική εκτίμηση της δικαιοσύνης. Αυτή η πρακτική απομένει μπορεί να βοηθήσει και στην αποσπασματική όστω συνεργασία μεταξύ ατόμων τουλάχιστον της αριστεράς και στην από καινού προβληματισμό.

Πρόβλεψι επίσης να σημειωθεί κι ένα άλλο γεγονός. Ότι η συνάντηση αποτελεί μια σημαντική παρέμβαση του περιβάλλοντος των Πρασίνων της Δυτικής Γερμανίας με το κυπριακό. Το "Ίδρυμα για την Δημοκρατία και το Περιβάλλον" που χρηματοδοτείται και οργανώσε τη συνάντηση (πρόκειται στους Πρασίνους) έχει μέχρι στιγμής μια μεγάλη διεθνιστική παρέμβαση σε πλήθος παγκόσμιων ζητημάτων από τη Λατινική Αμερική μέχρι την Ανατολική Ευρώπη και την Ασία. Μπορούμε να θεωρήσουμε αξιόλογο το γεγονός ότι ο αναλλακτικός χώρος της Ευρώπης ασχολείται με το Κυπριακό,

Οι συμμετέχοντες (κατ' αλφαριθμητική σειρά):

Ιμπραήμ ΑΖΙΖ, Καμίλ Μουσταφά Ακτσόντς, Αϊνίλ Μεχμέτ ΑΛΖ, Κωστής Αχνιώτης, Χριστίνα Βασιλάδου, Χριστόδουλος Γεωργίου, Νασίβ Πιρκί, Θάμος Δημητρίου, Χοσρόν Ερτογκαζιζ, Γιάννης Ιωάννου, Χρίστος Ηλιάδης, Ουαϊλ, Ιρκαί, Πικτός Καζέ, Νασίβ Κιζίλγιορζκί, Ζήνων Σπυριδής, Αλίμ Τσαβάν Τακλιν, Χουσρέν Τιλκί και Πανδός Κροσάνθου.

και ελάχιστοι πρέπει να σπρώχνουν τα πράγματα προς αυτή την κατεύθυνση. Η μέχρι τώρα ανασχόληση της Ευρώπης με την Κύπρο, πολύ λίγες φορές, ξεφυγε από τα κυβερνητικά και κομματικά κατεστημένα. Γιατί όσο υπάρχουν εκεί ένα σωρό κινήματα "εκτός ελέγχου" που μπορούν να είναι χρήσιμα και με την υποστήριξη τους αλλά και με την επίδρασή τους στη κυπριακή πολιτική.

Μια συνάντηση επίδραση επίσης μπορεί να γίνει χρήσιμη. Παρά το ότι το κυπριακό φημάζε μεσα στα μερικά ολόκληρα που σταματήσαν, παρουσιάζει ένα πρόβλημα αρκετά ιδιότυπο, πολύπλοκο και πολυσήπλο. Η γνώση του μπορεί γίνει εξαιρετικά χρήσιμη στο ευρωπαϊκό κίνημα.

Ανεπιβεβαιωμένοι θετικά στην πρόκληση που μας απείθνε το "Εκπαιδευτικό Ίδρυμα για τη Δημοκρατία και την Προστασία του Περιβάλλοντος", αναγνωρίσαμε υπό την προσωπική μας ιδιότητα στο Βερολίνο μετά το 18ης και 19ης του Μάη και συζητήσαμε και εκφράσαμε τις απόψεις μας πάνω σε ορισμένα βασικά ζητήματα του κυπριακού.

Εμείς οι ΕΚ και ΤΚ και πήραμε μέρος στη συνάντηση, σε μια προσπάθεια να αντιληφθούμε ο ένας τα αισθήματα του άλλου, αποτελέσαμε να εντοπίσουμε τις

πολιτικές δυνάμεις και εξελίξεις που προκάλεσαν τη σύγκρουση στην Κύπρο και τον επακόλουθο διαχωρισμό των δύο κοινοτήτων που επιβλήθηκε καθώς και τη διχοτόμηση της χώρας μας.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια συζητήθηκαν ορισμένες ζητούμενα όπως:

1. Μια κριτική προσέγγιση της πρόσφατης ιστορίας της Κύπρου.
2. Διάφορες προτάσεις για τις αρχές που πρέπει να διέπουν τη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Εκφράστηκαν διάφορες απόψεις και υποβλήθηκαν σε κριτική εξέταση κατά τρόπο εποικοδομητικό και καρποφόρο. Οι συμμετέχοντες στη συνάντηση διαμαρτυρήθηκαν να συνεχίσουν τις συζητήσεις και συνομιλήσεις στο άμεσο μέλλον. Ανάμεσα στα άλλα η συνάντηση αναγνώρισε με έμφαση το πρόβλημα της ασφάλειας των δύο πλευρών, η οποία μπορεί ναλυθεί μέσα στα πλαίσια ενός ενωμένου

ανεξάρτητου κράτους με ομοσπονδιακή δομή δια μέσου του κοινού αγώνα των δύο κοινοτήτων.

Η συνάντηση έχει υπονοηθεί ότι η μόνη της Κύπρου πρέπει να βρεθεί στα χέρια των ίδιων των Κυπρίων.

Οι ΕΚ συμμετέχοντες στη συνάντηση έχουν με έμφαση απειρμήσει την Ένωση και παράλληλα ΤΚ έχουν απορρίψει τη "Δικοτομίαση" (TAKSIM) σαν μέσο λύσεως του κυπριακού προβλήματος από ορισμένους μερικούς. Και οι δύο πλευρές καταδίδουν να οραθώσαν σαν εμπόδιο για την επανένωση του νησιού σήμερα. Ταύτο καλλιεργήθηκε από τις αρχουσές τάξεις των δύο κοινοτήτων και των υπερελίτων για την εξυπηρέτηση των δικών του συμφερόντων.

Απορρίπτουμε εμφαντικά κάθε είδους ένωση επέμβασης από ανυπόστατα μέρη στις εσωτερικές υποθέσεις των Κυπρίων, των οποίων τα ανθρώπινα δικαιώματα καταπατούνται για πολλά χρόνια.

Η συνάντηση έχει επίσης εμφανήσει στην ανάγκη για ένα ενωμένο, ανεξάρτητο, υφιστάμενο κράτος, το οποίο μπορεί να πραγματοποιηθεί στην απελευθέρωση των κοιτών και έντονη προσπάθειών από όλα τα δημοκρατικά τμήματα της ΕΚ και ΤΚ κοινά επίσης.

Σημειώσαμε με θλίψη το γεγονός ότι κατά τη συνάντηση, κατάσχεσε να γίνει εκστοντέδες μίλη μακριά από την Κύπρο. Επειδώς απαιτούσε την άμεση αναγνώριση του βασικού μας δικαιώματος να συννοηθώσαντε ελεύθερα στην πατρίδα μας καθώς και τη δημιουργία των συνθηκών για την εφαρμογή του.

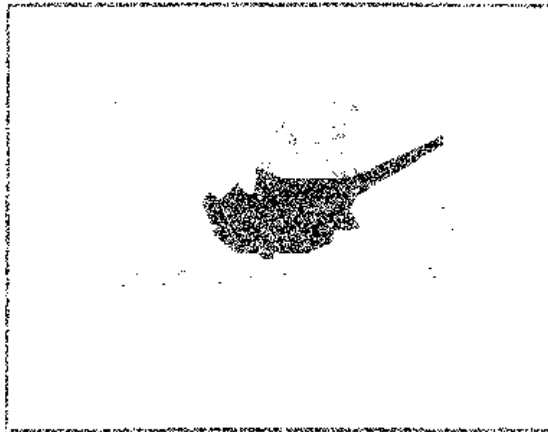
Τέλος επιθυμούμε να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη και τις ευχαριστίες μας προς τους οργανωτές. Το Εκπαιδευτικό Ίδρυμα για τη Προστασία του Περιβάλλοντος που κατέβαλλαν κάθε Ένωσή προσπάθεια για την πραγματοποίηση αυτής της συνάντησης.

Ε.Α.

Δυτικό Βερολίνο, 18 Μάη 1962

για την Τ/κυπριακή ταυτότητα

μια συνέντευξη με τη Νασιέ Γιασίν
απόδοση από τα αγγλικά: Μαρία Χριστοφόρου

Περσέλινο 17/5/88

- Έχουμε συζητήσει τη ταυτότητα μέσα από το πνεύμα της λογοτεχνίας και κάναμε ένα βιβλίο για την συνδιάσκεψη.

- Αυτή η συνάντηση έγινε, την τελευταία φορά, μετά την εισβολή αεροπλάνων.....

- Ναι, δεν ξέρω τον ακριβή χρόνο που συζητήθηκε γιατί δεν ήμουν στην Κύπρο. Αλλά ενόησαν στην Τουρκία, στην Ιστανμπούλ, συναντηθήκαμε και συζητήσαμε αυτό το θέμα. Όταν ήλθα στην Κύπρο άκουσα για μια συνάντηση, μια συνδιάσκεψη Τούρκων Ακαδημαϊκών για να συζητηθεί η τ/κυπριακή ταυτότητα και εκλόγηκα πάρα πολύ, γιατί όταν αρχίσαμε να ακιχτάμε αυτό το θέμα δεν ξέραμε ότι ο κόσμος ενδιαφερόταν. Είναι πολύ ενδιαφέρον να βλέπεις τον κόσμο να εκδηλώνει κάποιες διαφορές....

- Η απόφαση για τη συνάντηση αυτή πήρθηκε από τους Τ/Κύπριους ή του Τούρκους;

- Είναι οι Τ/Κύπριοι που άρχισαν

να συζητούν για το θέμα αυτό. Έκαναν μια συνδιάσκεψη και κάλεσαν κάποιους καθηγητές από την Τουρκία που είναι ειδικοί για τέτοια θέματα. Κατά την συνδιάσκεψη αυτή οι Τ/Κύπριοι είπαν τις ιδέες τους, τις διαφορές τους και δέχθηκαν κριτική γι' αυτό. Το τ/κυπριακό θέμα συζητήθηκε με άτομα από την Τουρκία, ξέρες ήταν θέμα συζήτησης την εποχή εκείνη. Αλλά εκείνο που θέλω να πω είναι ότι οι Τ/Κύπριοι έθεσαν μερικές ερωτήσεις και τους ζητήθηκε να συζητήσουν.

- Και πότε έγινε αυτή η συνάντηση;

- Νομίζω πριν από 3 χρόνια.

- Δηλαδή το '85.

- Το οργάνωσε ένας μορφωτικός οργανισμός από την Μόρφου.

- Και μπορούμε να πούμε ότι αυτή ήταν η πρώτη συνάντησή γι' αυτό το θέμα;

- Δεν είναι σίγουρη, γιατί δεν ήμουν στην Κύπρο. Συνηθίζω να συναντιόμαστε με τον Μεχμέτ στην Ιστανμπούλ, και συζητούσαμε, αλλά δεν ξέρω αν έγιναν άλλες τέτοιες συναντήσεις στην Κύπρο.

- Ποιά πρόσωπα στην τ/κυπριακή κοινότητα υποστηρίζουν αυτή την ιδέα; Ενοστά γνωστά ονόματα. Φυσικά είναι ο Μεχμέτ Γιασίν και εσύ.

- Ναι φυσικά, αλλά πρέπει να ξέρες ότι δεν το βλέπουν όλοι σαν ιδέα, λένε ότι είναι ζήτημα, και όλοι έχουν διαφορετικές απόψεις γι' αυτό το ζήτημα. Ο κόσμος προσπαθεί να λύσει αυτό το ζήτημα της τ/κυπριακής ταυτότητας και

συζητά τις διάφορες απόψεις που υπάρχουν.

- Μπορούμε να πούμε ότι υπάρχουν από τον δεξιό χώρο, άτομα που σκέφτονται με αυτό τον τρόπο;

- Όχι είναι ζήτημα υποστήριξης της Κυπριακότητας; εν σχέσει με την τουρκική κουλτούρα, έτσι η δεξιά παράταξη είναι εναντίον αυτής της συζήτησης. Θέλω να τονίσω ότι είναι οι προοδευτικοί άνθρωποι που συζητούν αυτές τις ιδέες, οι οποίοι δηλώνουν ότι έχουμε διαφορετική κουλτούρα σε σχέση με πολιτικά και οικονομικά ζητήματα. Στο πολιτικό πεδίο τα άτομα που υποστηρίζουν συγχώνευση με την Τουρκία λένε ότι είμαστε Τούρκοι και έχουμε την ίδια κουλτούρα με τους Τούρκους. Εκείνοι όμως που σκέφτονται ότι οι Κύπριοι πρέπει να διοικούν Κύπριους, λένε ότι είμαστε Κύπριοι, και έχουμε διαφορετική ταυτότητα. Προσπαθούν λοιπόν να βρουν τις ρίζες αυτής της ταυτότητας, και αυτό είναι πολιτικό ζήτημα, αλλά δεν αποτελεί ζήτημα και για την δεξιά παράταξη.

- Είπες ότι υπάρχουν πολλές σκέψεις, ότι δεν υπάρχει καθήρη ενιαία σκέψη. Μπορείς να μου πεις τις βασικές διαφορές μεταξύ αυτών των σκέψεων;

- Το πρόβλημα είναι ότι οι πλείοι δεν έχουν γραμμένη ιστορία. Οι έχουν είναι η "επίσημη ιστορία" που δημιουργήθηκε από τους αντιδραστικούς. Η ιστορία αυτή δεν αποτελεί θέμα για τους ιστορικούς. Έχει απλώς μερικές ιδεολογικές προσδοκίες για το συμφέρον των συγγραφέων και των μεταρρυθμιστών. Το πρόβλημα των Τούρκων διανομιμένων είναι ότι είναι δύσκολο

να να βρούν τις ρίζες στην ιστορία και αυτό γιατί η ψυχολογία των Τ/κυπρίων είναι διαφορετική. Ηιδέουμε χαμένοι, θέλουμε να μάθουμε τι κάνουμε π' αυτό το γησί. Ξέρουμε ότι έχουμε διαφορετική κουλτούρα από την Τουρκία, εκσφύραστε διαφορετικά, έχουμε διαφορετική ιστορία. Έχουμε μια κρίση ταυτότητας, θέλουμε να μάθουμε τι είμαστε. Διάφορα άτομα προσπαθούν να βρουν τα δεδομένα που μας χωρίζουν από τους Τούρκους της Τουρκίας. Θέλουμε να μάθουμε γιατί είναι Τ/Κύπριοι, ποιάς ο χαρακτηριστικός τρόπος συμπεριφοράς τους. Πάντα μας κυβερνούσαν άλλοι, δεν είχαμε ποτέ δική μας γνώμη για τη δική μας ζωή. Αυτό διαφορώσε την ψυχολογία των Τ/Κυπρίων. Δεν υπερέ να να ότι ο κόσμος έλυσε το θέμα της ταυτότητας. Όλοι προσπαθούν γιατί δεν έχουμε τα δεδομένα για να τα λύσουμε. Αυτό που κάνουμε τώρα είναι να χρονολογήσουμε την ιστορία και να βρούμε τι είμαστε. Αν βρούμε τι είμαστε τι αν βρούμε ότι είμαστε διαφορετικοί από τον κόσμο στην Τουρκία, θα έχουμε το δικό μας χαρακτήρα και έχουμε τη χώρα μας, η Κύπρος είναι η χώρα μας, τότε δεν θέλουμε ξένους. Απλά θέλουμε να είμαστε οι κύριοι της δικής μας χώρας και κουλτούρας και δεν θέλουμε την κουλτούρα της Τουρκίας να μας απερροφήσει. Αυτό είναι το πρόβλημα και οι συζητήσεις κατευθύνονται προς τα εκεί: Ποιάς ήταν οι σχέσεις με τους Οθωμανούς, ποιάς οι σχέσεις με τους Ελλήνους, ποιάς είμαστε.

- Ποιά είναι τα στοιχεία πάντα στα οποία θα στηριχθεί αυτή η έρευνα;

- Το κυριότερο για να βρεθεί η ταυτότητα των Τ/κυπρίων είναι η ιστορία των Τ/κυπρίων και οι κυριότερες περιόδους της ιστορίας των Τ/κυπρίων που επηρέασε την κουλτούρα και την συμπεριφορά. Το ένα είναι αυτό, το άλλο είναι η γλώσσα των τ/κυπρίων, επίσης η πολιτική ιστορία των Τ/Κυπρίων και οι σχέσεις με άλλες κουλτούρες ή οι σχέσεις άλλων χωρών με την Κύπρο. Έτσι θα πάμε βαθιά στην ιστορία της Κύπρου και ίσως η ιστορία των Τ/Κυπρίων αρχίζει τότε που ετάλθηκαν στην Κύπρο από την Οθωμανική Αυτοκρατορία και εγκαταστάθηκαν εκεί και ήλθαν σε επαφή με τους ήδη κατοίκους της Κύπρου, ή ίσως την Βρετανική περίοδο. Αυτό είναι σοβαρό

πρόβλημα για μας, γιατί θέλω να ξέρω τι είμαι, δεν είναι ένα άτομο που κατάγεται από την Τουρκία. Ίσως να είναι διαφορετική από τους Ε/Κύπριους, και από τους ανδρώτους στην Ελλάδα και είναι Τ/Κύπριος. Θέλω να βρω τις ρίζες μου και την ιστορία μου, γιατί δεν είμαστε σίγουροι για την ιστορία μας. Βέβαια αυτό δεν γίνεται σε συμβολικό επίπεδο. Αλλά οι άνθρωποι χρειάζονται να εξετάζουν τις ρίζες τους. Είναι σημαντικό για μένα να καταλάβω τον εαυτό μου σήμερα. Χρειάζομαι το παρελθόν μου, τι με διαμόρφωσε και με έκανε αυτό τον χαρακτήρα. Πρέπει να βρω αυτό τα στοιχεία.

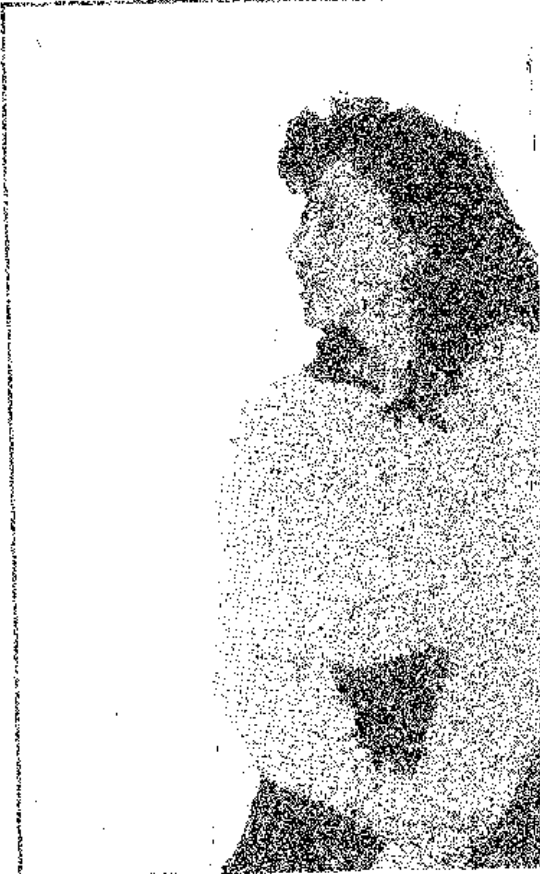
- Υπάρχουν καθόλου στοιχεία που έχετε ή πρέπει να ψάξετε να τα έχετε;

- Κατά την συνάντηση υπήρξαν μερικά θέματα για ορισμένα στοιχεία της ιστορίας της Κύπρου. Αυτό είναι κάτι το διαφορετικό από την "επίσημη ιστορία", και πολύ ενδιαφέρον. Η "επίσημη ιστορία" είναι γραμμένη θέματα. Γι' αυτό πρέπει να ερευνησουμε τι έγινε στο παρελθόν, πως συμπεριφέρονταν οι Τ/Κύπριοι, ποιάς οι σχέσεις τους με τους Ελλήνους. Για να βρούμε τι συμβαίνει σήμερα πρέπει να πάμε βαθιά στην ιστορία, ιδιαίτερα σε ότι δεν είναι γραμμένο, αλλά υπάρχει στο μυαλό των παιδικών και των γονιών μας, των κατεμένων και των ημερών μας.

- Οι προσωπικές τους σχέσεις, οι αναμνήσεις τους. Επίσης πιστεύω ότι η λογοτεχνία μπορεί να βοηθήσει στην συζήτηση για την ταυτότητα μας. Δεν είναι πολιτική φυσιογνωμία, ενδιαφερόμαι απλά γι αυτές τις προσωπικές υποθέσεις και πιστεύω ότι μπορούν να βοηθήσουν στην συζήτηση για την ταυτότητα.

- Ποιάς είναι ο τρόπος με τον οποίο υπερέ να φτάσουμε στην ιστορία; Αν υπάρχει.

- Υπάρχουν δύο τρόποι. Ο ένας είναι να ερευνηθείς την επίσημη ιστορία. Η επίσημη ιστορία λέει κάτι και είναι τα γεγονότα σύμφωνα με την ιδεολογία αυτού που έγραψε την ιστορία. Μπορεί να λέει ότι μερικά είναι σημαντικότερα. Αυτό αποτελεί προσωπική ερμηνεία σε σχέση με την προσωπική ιδεολογία εκείνου που διαβάζει την ιστορία. Αλλά υπάρχουν και οι περιπτώσεις στις οποίες η επίσημη

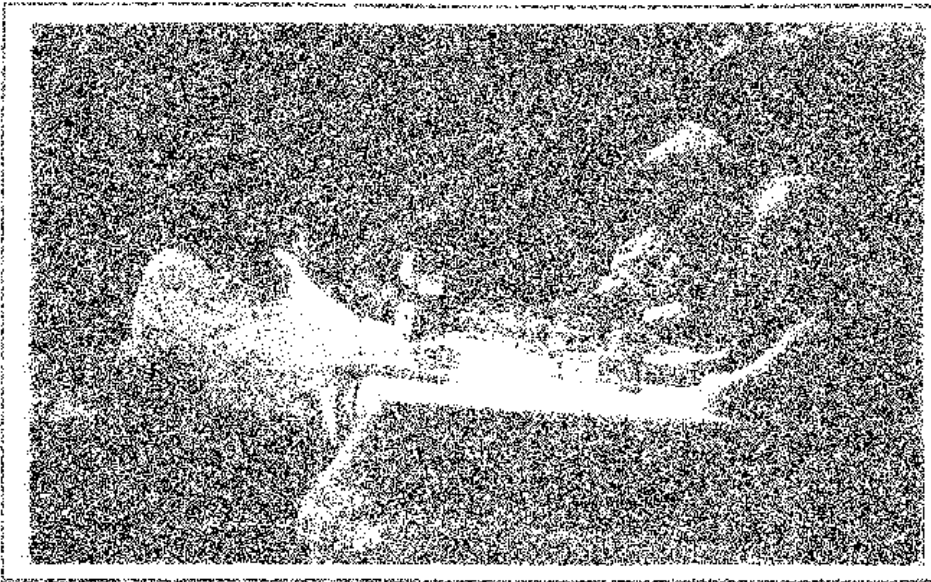

ιστορία δεν ερμηνεύεται, έτσι πρέπει να κάνεις τις δικές σου ερωτήσεις, πρέπει να προσπαθήσεις να μαντέψεις τι συνέβηκε, πρέπει να δημιουργήσεις την δική σου ιστορία. Η ιστορία έχει μερικούς όρους που μπορείς - μπορούμε να καταλάβουμε και με μερικά δεδομένα μπορούμε να προσπαθήσουμε να φανταστούμε ή να δημιουργήσουμε τι συνέβηκε. Αυτό που με ενδιαφέρει είναι να βρω την ψυχολογία της περιόδου. Το θέμα της ταυτότητας είναι πολύ πολυδιάθετο με το θέμα της ψυχολογίας και της συμπεριφοράς των ανθρώπων.

- Στην συνδιάσκεψη που έγινε στο Λονδίνο, ο Μεχμέτ παρουσίασε αυτό το έγγραφο στην συνδιάσκεψη και απλώς συζητήθηκε ο ψυχολογικός επηρεασμός της ταυτότητας των Τ/Κυπρίων και πόσο ο πόλεμος επηρέασε την ταυτότητα των Τ/Κυπρίων. Μερικά γεγονότα είναι πολύ σημαντικά μέσα από την ιστορία. Για παράδειγμα το να γίνεις πρόσφυγας είναι κάτι το πολύ σημαντικό.

- Στα παιδικά μου χρόνια φορέ-

Στο περιβάριο της συνέντευξης Βεραλίκος Νικόσι Γιοσίν Κωστής Αχιμάτης Νίλες Κατρινάκι Αλβίν Μ. Αλέ

μουνι ότι θα με σκοτώσουν οι Ε/Κύπριοι στασιμότητας και πιστεύω ότι αυτό διαμόρφωσε τον χαρακτήρα μου. Επίσης έχουμε ακόμα ένα χαρακτηριστικό, το ότι ποτέ δεν κυβερνήσαμε τους εαυτούς μας, αλλά πάντοτε κάποιος άλλος μας κυβερνούσε. Αυτό επίσης διαμόρφωσε τον χαρακτήρα μας. Είμαστε τεμπέληδες και περιμένουμε τα πάντα από τους άλλους.

Αυτό που κάνει τώρα είναι να προσπαθώ να βρω τι είμαι και έχει σχέδια να προσπαθήσω. Θα χρειαστώ πολλά χρόνια αλλά είναι κάτι που πρέπει να αρχίσει σωστά και θα ερμηνέω και εγώ η ίδια θα προσπαθήσω να καταλάβω τι διαμόρφωσε τον χαρακτήρα των Τ/Κυπρίων σήμερα μέσα από την ιστορία.

- Αλλά εσύ προσωπικά φέχσαι στην Λογοτεχνία;

- Ναι φυσικά.

- Θεωρείς ότι υπάρχει τ/κυπριακή λογοτεχνία;

- Δεν μπορώ να πω ότι υπάρχει τ/κυπριακή λογοτεχνία, αλλά υπάρχουν λογοτεχνικές εργασίες Τ/Κυπρίων. Όμως πιστεύω ότι αυτή η λογοτεχνία θα δημιουργηθεί στο εγγύς μέλλον, γιατί οι Τ/Κύπριοι πρέπει να δημιουργήσουν λογοτεχνία. Αν δεν δημιουργήσουν την λογοτεχνία τους δεν θα μπόρεσουν να λύσουν τίποτα. Εμείς είμαστε η νέα γενιά στην τ/κυπριακή λογοτεχνία. Η νέα γενιά μετά το '74, έχουμε δημιουργήσει μια νέα ατμόσφαιρα και απλώς

αρχίσαμε να είμαστε ελκυστικοί για τους εαυτούς μας, γιατί πριν οι Τ/Κύπριοι λογοτέχνες υπηρέθωναν από την τουρκική λογοτεχνία και το μόνο που έκαναν ήταν να αντιγράφουν. Ήταν μια αποδεδειγμένη δημιουργία. Τα γεγονότα του '74, είμαστε πολύ νεαροί τότε, μας επηρέασαν πολύ και αυτό αντανακλάται στη δουλειά μας. Στην Τουρκία, τα ποιήματα μας, η δουλειά μας έχει πολλή αντιπαράθεση. Ο κόσμος ενδοιασάστηκε γιατί ήταν κάτι το διαφορετικό γι αυτούς. Ήταν κάτι από διαφορετική κουλτούρα.

Μιλώσα για ειρήνη, μάλλον μιλώσα για πόλεμο, γιατί ο πόλεμος είναι το τι έχω ζήσει, υπήρξα ατόπιτης κέρπυρας σ' αυτές τις στεναχώριες. Ήταν μια ενδόμηχη συνεννόηση μέσα στην ποίηση μου και το βρήκαν πολύ ενδιαφέρον και αξιοθαύμαστο. Μερικοί διαφώνησαν ότι η τ/κυπριακή λογοτεχνία δημιουργείται και ότι θα έχει κάποια θέση στην παγκόσμια λογοτεχνία, όπως η Παλαιστίναική. Επειδή δημιουργείται μέσα στην μάχη και οι Τ/Κύπριοι έχουν τραγική ιστορία, αυτή η ιστορία μπορεί να δημιουργήσει λογοτεχνία. Έχουμε συνειδητοποιήσει ότι αν δημιουργήσουμε την λογοτεχνία μας και πάρει τη θέση της στην Παγκόσμια λογοτεχνία, αυτό θα είναι μεγάλη επιτυχία για μας.

- Είπες ότι όλη αυτή η ατμόσφαιρα δημιουργήθηκε μετά το '74. Δεν μπορούμε να σκεφτούμε ότι μετά το '74 εξακολουθούν να υπάρχουν δύο κύρια στοιχεία, ή μπορούμε να

υποθέσουμε ότι υπάρχουν, το πρώτο είναι ότι η τ/κυπριακή κοινωνία πρέπει να αναπτύσσεται να φουδάται, γιατί οι Ε/Κύπριοι δεν είναι πιο άδενδροι. Υποθέτω ότι αυτό είναι ένα είδημα ασφάλειας και νίκης.

- Πιστεύω ότι πρέπει να γίνει μια διόρθωση, γιατί τα ποιήματα που έχω γράψει στην πραγματικότητα οδηγεί στο '65. Όταν ήμουν μικρή, θέλω να εγκατασταθώ στη Λαϊκισία και εκεί περικυκλοδοήσαμε από παντού. Αφήσαμε το χωριό που κατοικούσαμε το οποίο μετατράπηκε σε ερείπια.

- Πισό είναι το χωριό σου;

- Η Περιστέρανα. Ερχόμαστε λοιπόν στα γεγονότα του '74 όπου πάει είχαμε ορισμένες εμπειρίες. Θα ήθελα να εγκατασταθώμε σε οίκο ανθρώπων που δεν ζήσαμε. Χρησιμοποιούσα τα διπλά τους, τα πράγματα τους και αυτό μου δημιουργούσε ένα πολύ διαφορετικό αίσθημα. Είχα και εγώ αναγκαστεί να αφήσω τα πράγματα μου και ήμουν στισιόχρηστη, που άφησα τις αναμνήσεις μου. Ήξερα την άσχημη οπτική των ανθρώπων και αυτό ήταν ένα αγνό ανθρώπινο αίσθημα. Ένιωθα πολύ κοντά σ' αυτούς τους ανθρώπους που έφυγαν από το σπίτι τους, γιατί άφησα και εγώ τα ίδια πράγματα. Τότε άρχισα να κοιτάζω την ιστορία μου με κριτικό πνεύμα. Είδα την αντιπαράθεση της ζωής και αυτό είχε μεγάλη επίδραση πάνω μου. Αρχισα λοιπόν να γράφω λόγω ακριβώς αυτής της επίδρασης. Βρήκα μερικές φωτογραφίες των ατομικών που έφυγαν από το σπίτι τους, είχα αφήσει και εγώ τις δικές μου φωτογραφίες μερικές μέρες πριν και ένιωσα ότι αυτό ήταν άμεσα συνδεδεμένο με την δική μου ιστορία. Είδα την παιδική μου ηλικία από τον καθρέφτη ενός άλλου παιδιού. Αυτό είναι που θέλω να πω, ότι δεν είναι το θέμα της ασφάλειας της τ/κυπριακής κοινωνίας που επηρέασε την σκέψη μου αλλά περισσότερο η σύνδεση των γεγονότων του '65 και '74.

- Λοιπόν στην αρχή υπήρχε φόβος, μετά ενοχή και μετά;

- Τώρα υπάρχει ένας μικρότερος διαχωρισμός από τους Τ/Κύπριους και υπάρχει ένα άλλο περιεργό συνείδημα.

Η ιστορία μου είναι κάπως διαφορετική. Έχω ζήσει μερικά χρόνια στην Τουρκία, όπου ένιωσα πόσο μου έλειπε η Κύπρος. Αν και μιλούσα την ίδια γλώσσα, ένιωθα διαφορετική, αλλά δεν είχα σχέσεις καθόλου με Ε/Κύπριους, τότε λοιπόν άρχισα να σκεφτομαι το θέμα της τ/κυπριακής ταυτότητας. Όταν επέστρεψα στην Κύπρο βρήκα μια ζωή πολύ διαφορετική και δεν έβλεπα πια Ε/

- Εντάξει. Δεύτερο στοιχείο που υπάρχει είναι ότι μετά το '63, και μεν είσατε περικυκλωμένοι αλλά νομίζω ότι αυτό δεν επηρέασε την ταυτότητά σας, αλλά την διαμόρφωσα.

- Ναι, υπήρχε οβιτιστική εκπαί-

δευση και διδασκόμασαν να μιλούμε τους Έλληνες. Υπήρχε επίσημα και πολύ βίαιο στην ζωή μας. Είχα πολλές σχέσεις με κοινότητες γιατί ο πατέρας μου ήταν ποιητής, έτσι στα παιδικά μου χρόνια όλοι περίμεναν ότι θα γίνω ποιήτρια και είχα διδακτικά οβιτιστικά ποιήματα στα σχολεία. Μας έδιναν τα ποιήματα στο σχολείο για να τα διαβάζουμε και έπρεπε να τα διαβάζουμε με βίαιη φωνή.

Η ποίηση του πατέρα μου αν και ήταν οβιτιστική, είχε μερικές ανθρωπιστικές αξίες, ήταν οβιτιστική σε σχέση με την πολιτική που υποστήριζε.

Σαν παιδί με πήγαν στο μουσείο, εκεί υπήρχαν τα ποίητά των νεοκλών παιδιών και φερόμανα ότι οι Ε/Κύπριοι στρατιώτες θα σκοτώσουν και μένι. Στο σπίτι μας υπήρχε μια ταρπίδα, κάθισα λοιπόν εκεί και σκεφτόμουν ότι οι Ε/Κύπριοι στρατιώτες θα έδωσαν να με σκοτώσουν. Ήμουν πολύ φοβισμένη. Μετά το '74 υπήρξε μια αλλαγή στην ψυχολογία μου και αυτό ήταν ένα αίσθημα ενοχής. Σαν Τ/Κύπρια ένιωθα ενοχή για τα άτομα που έχασαν τα σπίτια τους, όπως έχασα και εγώ το δικό μου. Στην ε/κυπριακή τηλεόραση είδα μια γυναίκα να κλαίει και ένοιωθα πολύ με την μητέρα μου αυτή η γυναίκα, γιατί και η μητέρα μου έλεγε ότι φύγαμε από το σπίτι μας. Επεί ένιωσα ότι δεν είμαστε Τ/Κύπριοι και Ε/Κύπριοι, αλλά οι Κύπριοι που ζουν σ' αυτό το νησί και ότι μόνο οι Ένομοι έχουν να κερδίσουν από την σύγκρουση μας. Όταν ένιωθα αυτά τα πράγματα, ένιωσα ότι διαμορφώθηκε και το μέλλον μου.

- Λοιπόν στην αρχή υπήρχε φόβος, μετά ενοχή και μετά;

- Τώρα υπάρχει ένας μικρότερος διαχωρισμός από τους Τ/Κύπριους και υπάρχει ένα άλλο περιεργό συνείδημα.

Η ιστορία μου είναι κάπως διαφορετική. Έχω ζήσει μερικά χρόνια στην Τουρκία, όπου ένιωσα πόσο μου έλειπε η Κύπρος. Αν και μιλούσα την ίδια γλώσσα, ένιωθα διαφορετική, αλλά δεν είχα σχέσεις καθόλου με Ε/Κύπριους, τότε λοιπόν άρχισα να σκεφτομαι το θέμα της τ/κυπριακής ταυτότητας. Όταν επέστρεψα στην Κύπρο βρήκα μια ζωή πολύ διαφορετική και δεν έβλεπα πια Ε/

κύπριους. Ήταν σαν να ήμουν σε μια ξένη χώρα με την οποία δεν είχα καθόλου δεσμούς. Ένιωθα την ανάγκη να μιλήσω με Ε/Κύπριους γιατί έχουμε κοινή ιστορία. Είναι σαν να είμαστε φυλοκλιμένοι στην ίδια μας την πατρίδα και δεν νοιώθα καλά να ζω στην Κύπρο κάτω από τέτοιες συνθήκες.

- Τώρα θα σε ρωτήσω ποιές είναι οι βασικές αρχές αυτών που αντιτίθενται με το θέμα της τ/κυπριακής ταυτότητας.

- Το πρόβλημα είναι ότι είμαστε Τούρκοι. Δεν νομίζω ότι έχουν κληρονομήσει τίποτα πάνω σ' αυτό το θέμα. Ήμουν δασκάλα για ένα χρόνο στη Λάπηθο και δίδαξα ιστορία και γεωγραφία. Τα παιδιά διδασκόντο τα τουρκικά βιβλία, τουρκική ιστορία, τουρκική γεωγραφία, ότι δεν είναι διαφορετικοί από τους ανθρώπους στην Τουρκία, επίσης την ιδεολογία του Καμάλ. Η ιδεολογία του Καμάλ δημιουργήθηκε σε σχέση με την ιστορία του τουρκικού λαού. Γιατί αγωνίστηκαν για ανεξαρτησία εναντίον του ιμπεριαλισμού και δημιούργησαν την δική τους ιστορία. Η ιδεολογία του Καμάλ σε σχέση με τους Τ/Κύπριους είναι μισομηνής σημασίας γιατί οι Τ/Κύπριοι δεν έχουν αγώνες απελευθέρωσης εναντίον του ιμπεριαλισμού. Όμως αναγκάστηκαν να την αποδεχτούν. Βέβαια συμπαθούμε την ιδεολογία αυτή αλλά είμαστε ξένοι στην ιδεολογία αυτή.

- Έχεις δώσει και μερικές άλλες συνεντεύξεις σε Ε/Κύπριους πώς είναι τα θέματα που δεν σας ρωτάμε και που θέλετε να πείτε;

- Νομίζω ότι οι Ε/Κύπριοι με βλέπουν σαν πολιτική φυσιογνωμία. Θέλω να πω ότι τα ποιήματα μου δεν έχουν πολιτικό περιεχόμενο, περιέχουν τα αίσθημα της παιδικότητας και της παιδικής ηλικίας χωρίς κομμάτι διάθεση πολιτικοποίησης.

- Πότε γράφτηκαν αυτά τα ποιήματα;

- Το '78. Επίσης δεν μπορώ να πω πως τότε ήμουν διανοούμενη, ήμουν απλώς ένα παιδί και χρειαζόμουν να γράψω όσα σου είπα για την ψυχολογία μου. Δεν ήμουν πολιτική φυσιογνωμία. Βέβαια όταν

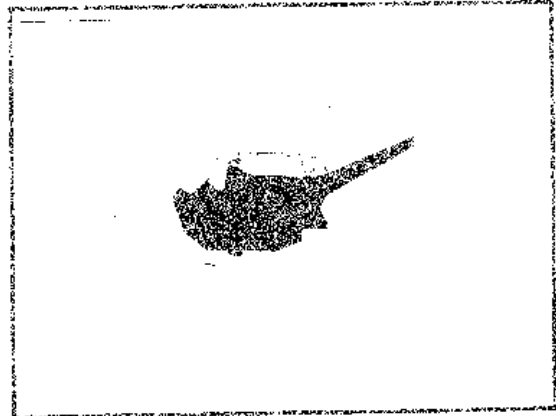
πήγα στην Τουρκία έμαθα πολλά για τον Σοσιαλισμό, δεν έγινε όμως ποτέ πολιτική φυσιογνωμία. Η πολιτική δεν είναι για μένα, εγώ είμαι ποιήτρια και οι ποιητές νιώθουν μακρινοί με τέτοιες καταστάσεις. Είμαι ευαίσθητη, είμαι ανθρωπιστική, αγαπάω την πατρίδα μου. Αυτός είναι μεν πολιτικός ενδιαφέρον αλλά εγώ δεν ης κόνη σαν πολιτική αποστολή.

- Από ότι έχεις πει υπάρχει στην πραγματικότητα ένα αίσθημα απελπισίας. Το ποιήμα σου που μεταφράστηκε στα Ελληνικά, έχει χρησιμοποιηθεί από πολλούς κατά διάφορους τρόπους.

- Ναι και στο τουρκικό τομέα είχα στιγματιστεί σαν προδύτρια. Το ποιήμα μου αχρημάθηκε αρκετά στις εφημερίδες σαν πολιτικό γεγονός, μαρ' όλο που ήταν το ποιήμα ενός παιδιού.

- Μήπως ξέρεις πως χρησιμοποιήθηκε αυτό το ποιήμα στον ε/κ υπηκοότητα;

- Χρησιμοποιήθηκε για να αποδείξει ότι ένας Τ/Κύπριος μπορεί να είναι φίλος μ' ένα Ε/Κύπριο. Έχει χρησιμοποιηθεί για την φίλια και αυτό με κινενοποιεί. Επίσης αυτό που έγινε στην ποίηση μου, χωρίς βέβαια να είναι εσκεμμένο είναι ότι, παρουσιάζει του κοινούς πόνους των Ε/Κυπρίων και τ/κυπρίων και προσπαθώ να γεφυρώσω την ιστορία μας. Απλώς έχουμε κοινά αίσθημα κοινές λύπες και επιδιώκει πρέπει να βρούμε τον τρόπο να συνεννοηθούμε. Πρέπει να λύσουμε τι προβλήματα μας μαζί. Το γεγονός ότι πολύ ταπεινά πως έγραφα αυτό το ποιήμα για να δώσω πολιτικά μηνύματα με στεναχωρεί πολύ. *

Λειτουργικότητα στις επιχειρήσεις με τους Ε/Κ

Μετά τη συμμετοχή στη συνάντηση που οργανώθηκε στο Λόδον Παλλας από την UNFCYF στις 24 Οκτωβρίου 1986, με ευκαιρία τη απεινομή του Νότιου Ειρήνης στις Εργασιακές Δυνάμεις των Ηνωμένων Εθνών, βρέκα για πρώτη φορά την ευκαιρία να σκεφτώ εντατικά το θέμα της επικοινωνίας με τους Ε/Κ.

Είχα παρατηρήσει ότι τα άτομα με τα οποία ήλθα σε επαφή (Ε/Κ Δημοσιογράφοι, συγγραφείς, διανοούμενοι και πολιτικοί) δεν ήξεραν αρκετά για την Τ/Κ κοινωνία. Ακόμα κι όταν ήξεραν κάτι, είχαν λανθασμένη αντίληψη ή πληροφόρηση.

Για ακόμα μια φορά παρατήρησα εκείνη τη μέρα πως το γεγονός της μη επικοινωνίας των δύο κοινωνιών για 16 χρόνια, προκάλεσε αρνητικές επιδράσεις στο θέμα της επίλυσης του Κυπριακού προβλήματος.

Τα τελευταία 16 χρόνια είχαν μεν οργανωθεί, μερικές φορές στην Κύπρο, και άλλες φορές έξω από το νησί, ενδοκυπριακές συναντήσεις - διαπραγματεύσεις της φύλης - είχαν όμως παραμείνει ασήμαντες λόγω των ουδέτερων τους ανακοινώσεων, με αποτέλεσμα να χαθούν στις σελίδες των εφημερίδων.

Εν αντιθέσει, τα άτομα που θέλουν να λύσει το Κυπριακό πρόβλημα με ένα ειρηνικό δημοκρατικό τρόπο, για το συμφέρον και των δύο πλευρών, πρέπει να τολμήσουν να αναλάβουν σημαντικά καθήκοντα και ευθύνες σε αυτός τις οργανώσεις.

Μερικά πολιτικά κόμματα τα οποία πιστεύουν ότι μόνο αυτό μπορούν να αντιληφθούν την ενδο-κοινωνική ειρήνη και επικοινωνία, δεν συζητούν την ουσία του θέματος στις συναντήσεις αυτές και δεν μπορούν να καταλήξουν σε κοινές παιδικές ιδέες. Το Ρεπουμπλικανικό Τσερικό Κόμμα (RTP), το οποίο ακολουθεί μια πολιτική νοστροπία

"καλωσύνης των λαών", δεν μπορεί να υποστηρίξει και να εφαρμόσει μια πολιτική τα τελευταία 16 χρόνια, η οποία να μπορεί να κορδύσει το πάθος των Τ/Κ. Έδωσαν την ευκαιρία μόνο σε άτομα που πρόδονται στο κόμμα, και μετέφεραν σ' αυτός μια στενοκέφαλη κομματική αντίληψη.

Αυτή είναι το μεγαλύτερο μειονέκτημα. Το RTP δεν χρησιμοποιεί τις ευκαιρίες από τις συναντήσεις με τους προοδευτικούς Ε/Κ για να αντιπροσωπεύσει σωστά τους Τ/Κ αριστερούς. Κοιμωφύονται με ένα τρόπο: αφού το-έχουν κάνει εγώ-είνα-σωστό. Αλλά αυτό επιφέρει περισσότερο ζημιά παρά κέρδος.

Άλλο σημείο συζήτησης είναι ότι οι συμμετέχοντες στις συναντήσεις αυτές δεν γνωρίζουν τις διαρρυθμίσεις του Κυπριακού προβλήματος και δεν είναι σε θέση να εκφραστούν σωστά σε μια ξένη γλώσσα.

● Δεν είναι άραγε οι ίδιοι κομματικοί κύκλοι που διατάζουν την διαμόρφωση μιας Επιτροπής για την Ειρήνη, με 3 ή 5 μέλη του RTP, για να λάβει μέρος στη συνάντηση του Παγκοσμίου Συμβουλίου Ειρήνης στο Βέλγιο;

● Δεν είναι οι ίδιοι κομματικοί κύκλοι που δεστέλλαν την ούτω καλεσμένη Πατριωτική Γυναικεία Ένωση, η οποία εκπροσωπεί μόνο τις γυναίκες των μελών του RTP, και τις άρρησε να συμπεριφέρονται τόσο εξευτελιστικά στη Μόσχα;

● Δεν είναι οι ίδιοι κομματικοί κύκλοι που στέλνουν 3 ή 5 αγωνιστές, μέλη

του RTP, κάτω από το όνομα Επαναστατική Ομάδα Νέων, η οποία είναι μόνο ένα κομμάτι χωρίς στο ταίρι χωρίς μέλη, των οποίων η αντιπροσωπευτικότητα από το Τ/Κ νεολογιστικό κίνημα απειθεύεται;

● Δεν είναι οι ίδιοι κομματικοί κύκλοι που δημιουργούν μη υπάρχουσες αντιπροσωπείες, όπως η ούτω καλεσμένης Οργανισμός Νεολογίας της Ομοσπονδίας των Επαναστατικών Επαγγελματιών Ενδοσπονδίας;

● Δεν είναι οι ίδιοι κομματικοί κύκλοι που φτιάχνουν μια τέτοια οργάνωση που τα μέλη της καλούνται να συμμετέχουν σε συναντήσεις - Οι φίλοι της Κύπρου - στο Λονδίνο, όπου κάποιος που δεν ξέρει αγγλικά χρειάζεται διαρμηνία;

● Δεν είναι οι ίδιοι κύκλοι που εξέδωσαν ένα τετρασέλιδο δελτίο στη γη των 800 Τσερικών Λαών, με τον επιγραφήντα τίτλο Green Peace, το οποίο ενόχθ διεθνούς οργανισμού, μόνο και μόνο για να του επιτραπεί η συμμετοχή σε άλλη μια συνάντηση για το περιβάλλον;

Δεχόμαστε το γεγονός ότι υιστά ή λάθος σας έχει δοθεί το μονοπώλιο συμμετοχής σε διεθνείς συναντήσεις. Αλλά πρέπει να θέσετε ένα τέλος στη συμπεριφορά αυτή, λειτουργικότητας και συμμετοχής στο όνομα των προοδευτικών Τ/Κ. Αυτό δεν αρμόζει καθόλου σε αυτούς που κάνουν μόνο φραστική χρήση στο σύνθημα ΕΝΟΤΗΤΑ, ΑΓΩΝΑΣ, ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ.

Δεν πρέπει να ξεχαστεί ότι οι Ε/Κ προοδευτικοί πρέπει να πιστεύουν για να δεκτούν ότι οι Τ/Κ έχουν το δικαίωμα μιας αξιοπρεπούς ζωής στο νησί αυτό και ότι έχουν αξιόλογους ανθρώπους, όχι λιγότερους σε αριθμό από τους Ε/Κ. Αυτό δεν θα γίνει αποδεκτό από αυτούς που ακολουθούν μια ανάκληση πολιτική αλλά από τους προοδευτικούς Τ/Κ που προσπαθούν για το θέμα αυτό. ● α.α.

απόδοση από το αγγλικά: Μάρια Χριστοφόρου

Ομοσπονδία: ο τρόπος ενσωμάτωσης της Κύπρου

ΒΙΡΤΑΝ ΡΙΣΣΕΛ

(απόδοση από το αγγλικά: Μάρια Χριστοφόρου)

Σήμερα αγοράζω το μισό του παγκόσμιου πληθυσμού (ει σε χώρες όπου το σύνταγμα και η δομή του κράτους είναι ομοσπονδιακά).

Οι σοσιαλιστικές ομοσπονδίες οργανωμένες στις αμερικανικές χώρες, όπου η εργατική τάξη βρέθηκε στην ελευθρία (π.χ. Γουβερνή Ένωση, Τσερικό-Βαία, Γιουγκοσλαβία) και οι Ασιατικές Ομοσπονδίες των ανεπτυγμένων καπιταλιστικών χωρών δεν θα μας αποσχελήσουν σ' αυτό το άρθρο.

(Ειδικότερα μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο οι αποικιοκρατικές χώρες με την Μ.Βρετανία στην πρώτη γραμμή εφαρμόσαν μια νέα πολιτική ομοσπονδίας. Σ' αυτή την νέα περίοδο της γενικής καπιταλιστικής κρίσης, η ομοσπονδία των αποικιών πραγματοποιήθηκε με την εισαγωγή ομοσπονδιακών στοιχείων στο σύνταγμα των χωρών αυτών, κάνοντας λειτουργικούς νομικές διεκδικήσεις. Με τον τρόπο αυτό η πιθανότητα υπερασπιεί του χαρακτήρα, της δομής και της μορφής των νέων κρατών, τα οποία ήταν έτοιμα να ανεξαρτητοποιηθούν σύντομα, ξεπεράθηκε σαν ένα στοιχείο νέας πολιτικής των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, ήταν να διατηρηθούν οι παλιές αποικιακές εκδόσεις κάτω από την οφείρα επηρεασμού τους όσο το δυνατό πιο πολύ και να προστατευθούν τα οικονομικά και στρατηγικά τους συμφέροντα κάτω από αλληλοκρίμενες συνθήκες σε κάθε περιοχή. (N.G. Grateki - B.A. Staschum, η ομοσπονδία στις αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας και της Αφρικής, Μόσχα 1968).

Η Μ. Βρετανία, η οποία ήταν η χώρα που εφάρμοζε περισσότερο την

ομοσπονδία στις αποικιακές χώρες, επιρόδωσαν στην εμπειρία της από νομικές διεκδικήσεις στις κτήσεις της Καναδά, Αυστραλία, Αμερική.

Η Μ. Βρετανία, όπως τόνισε ο Καρλ Μαρξ, χρησιμοποίησε την Ρωσική αρχή του "Διαίρεση και βασίλευε" για την εξάλειψη της κυριαρχίας της και τη δημιουργία μίσους μεταξύ των διάφορων εθνικοτήτων, φυλών και κοινωνικών τάξεων. Επίσης η ίδια πολιτική χρησιμοποιήθηκε σε όλες τις Βασιλικές αποικίες στην Αφρική.

Επίσης σε όλες τις πρώην αποικίες, υπήρχε στενή σχέση μεταξύ της εθνικής αντίστασης και των εθνικοτήτων, στην πολιτική των αποικιοκρατικών χωρών. Οι αποικιοκράτες έντυσαν την διαρκή τους πολιτική μετά την δημιουργία και ενδυνάμωση των εθνικών απελευθερωτικών κινήσεων. Παράλληλα με αυτή την πρακτική, η οποία ξεπεράθηκε αυτή την περίοδο όταν το ιμπεριαλιστικό αποικιακό σύστημα άρχισε να εξασθενεί, οι αποικιοκράτες άρχισαν να εμφανίζονται στο παρασκήνιο, προσπαθώντας να κάνουν ειδικές διεκδικήσεις προς την κατεύθυνση της ομοσπονδίασης και της αυτονομίας αποικιών. Κάνοντας αυτό, προσπαθούσαν να συνδυάσουν τις εθνικές διαμάχες σε μεγάλη κλίμακα με τις εθνικές αντιθέσεις, για να εξασθενήσουν το αντι-ιμπεριαλιστικό κίνημα μέτα και να διατηρήσουν την κυριαρχία τους κατά την διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

Ας θυμηθούμε την προσπάθεια που έγινε για εφαρμογή της πολιτικής αυτής με την μορφή αυτο-κυβέρνησης, στην Κύπρο το 1948, η οποία όμως δεν απέφερε κανένα αποτέλεσμα, λόγω του πόθου των Ε/Κ για ένωση.

Όπως έχει παρατηρηθεί πιο πάνω, το κίνημα όλο της εθνικής πολιτικής των αποικιοκρατών ήταν ο διοικητικός και πολιτικός διαχωρισμός. Με την βοήθεια αυτή, κατάφεραν να πιάσουν τους αδύνατους των παλιών καθεστώτων, οικονομικών, πολιτιστικών και άλλων σχέσεων μεταξύ των κοινωνιών ή εθνικοτήτων ή να επιδιδώσουν την ανάπτυξη των αναδόσεων. Με σκοπό να ισχύουν τη ανάκτηση των μειονοτήτων, οι αποικιοκράτες δεν πήραν καμιά πρωτοβουλία, αντίθετα μέτα, εφαρμόσαν ουσιαστικά μια καταπορευτική πολιτική για να δώσουν το εθνικό κίνημα. Πέτυχαν την αλλαγή της δομής του κράτους σε ομοσπονδία ή πραγματικοποίησαν την διάθεση των μειονοτήτων. Τοποθέτησαν τις εθνικές ιμπεριαλιστικές ιμπεριαλιστικές και τις κοροϊδίες. Κατάφεραν να μετατρέψουν τις αδύνατες μειονότητες σε κοινότητες με επιρροή στη διάρθρωση των απελευθερωτικών αγώνων και τις χρησιμοποίησαν εναντίον των πιο δυνατών εθνικοτήτων.

Ένα τυπικό παράδειγμα παρατηρήθηκε στο αντι-αποικιακό αγώνα στην Κύπρο, όπου η αστυνομική δύναμη της Τ/Κ κοινωνίας χρησιμοποιήθηκε εναντίον των αγωνιστών ως αντίσταση.

Η καταγωγή της ιδέας για ομοσπονδία σύνταγμα στην Κύπρο

Στην δεκαετία το '50 ο Βρετανικός ιμπεριαλισμός δεν ήθελε να χάσει την τελευταία του αποικία στην στρατηγική περιοχή της Μέσης Ανατολής, την Κύπρο. Αλλά αρχότερα προτίμησε να αποσυρθεί στις περιοχές των δύο στρατιωτικών βάσεων, και αποφάσισε

να παραχωρήσει την διοίκηση της Κύπρου στις Τ/Κ και Ε/Κ κοινότητες.

Ο Άγγλος ναυάρχος, Λόρδος Ράντλιντ, ο οποίος διαχώρισε την Ήνδια και δημιούργησε το Πακιστάν, προετοίμασε τους όρους για ένα νέο σύνταγμα στην Κύπρο το 1957, σαν να ήταν τότε η Κύπρος ακόμα αποικία. Στη παράγραφο 25 της αναφοράς του, ανέφερε ότι δεν υπήρχαν στην Κύπρο διαχωρισμένες περιοχές εθνικότητας, οι οποίες ήταν προϋπόθεση για την ομοσπονδία στην Κύπρο. Έγραψε ότι η ομοσπονδία των Κυπριακών Κοινοτήτων ήταν πολύ δύσκολο να διαμορφωθεί συνταγματικά. Από την άλλη πλευρά ο Λόρδος Ράντλιντ πρότεινε μια διεκδικητική διοίκηση για το νησί. Μια κίνηση από τον έλεγχο του Άγγλου κυβερνήτη, του οποίου η διοίκηση θα ήταν υπεύθυνη για εξωτερικές υποθέσεις, άμυνα, και εσωτερική ασφάλεια. Η άλλη διοίκηση θα ήταν αυτόνομη, ολιγαρχική σε νομοδοτική αρμοδιότητα, εκτελεστική και δικαστική.

Το σχέδιο της 11ης Ιουνίου 1958, που έγινε από τον Άγγλο πρωθυπουργό Μάκμιλλαν, πρόβλεπε να δοθεί η Κύπρος για 7 χρόνια υπό την "τρίπλευρη προστασία" των 3 χωρών του ΝΑΤΟ, Αγγλία, Τουρκία, Ελλάδα. Πρόκειτο να υπογραμμίσουμε ακόμα ένα στοιχείο αναφορικά με την ουσία της πολιτικής των εθνικιστών. Ο C.T. Woodhouse, ο οποίος δούλεψε σαν επιτελεστικός πράκτορας στην Βρετανική Intelligence Service, πιστός στην συντηρητική ολιγαρχία, έγραψε στα απομνημονεύματά του ότι ο Μάκμιλλαν, ο οποίος υπήρξε Υπουργός Εσωτερικών, επέμενε στην 1η μετακίνηση των Τ/Κ με σκοπό την εξουδετέρωση της αναταραχής των Ε/Κ.

Η Κυπριακή Δημοκρατία και το σύνταγμα

Μετά την συνάντηση κορυφής του Συμβουλίου του ΝΑΤΟ, στο Παρίσι, στις 16 έως 18 Δεκεμβρίου το 1958, οι πρωθυπουργοί της Μ. Βρετανίας, Τουρκίας και Ελλάδας, συμφώνησαν στην ίδρυση της Ανεξάρτητης Δημοκρατίας της Κύπρου, βασισμένης στην συνθήκη της Ζυρίχης της 11ης Φεβρουαρίου του 1959.

Οι ιδέες για Τακίση (διχοτόμηση) και ένωση με την Ελλάδα, που είχαν υποστηριχτεί από τις δύο πλευρές αντίστοιχα, άρχισαν να εγκαταλείφθηκαν. Τα διχοτομικά στοιχεία του σχεδίου Μάκμιλλαν μεταφράστηκαν στο νέο σύνταγμα. Οι τρεις χώρες-μέλη του ΝΑΤΟ, Μ.Β. Βρετανία, Τουρκία και Ελλάδα, ήταν οι εγγυητές της ανεξαρτησίας, κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω της υπογραμμισμένης υπευθυνίας για εγγύηση και συμπαχία. Οι βρετανικές στρατιωτικές βάσεις στο Ακρωτήριο και την Δεκέλεια είχαν τοθεί έξω από το έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας και η Βρετανική κυριαρχία στην περιοχή επρόκειτο να συνεχιστεί προς το συμφέρον των ιμπεριαλιστικών συμφερόντων. Έτσι οι εγγυητικές χώρες προσέτασαν και ανέπαισαν το δικό τους μάλλον συμφέροντα στο νησί, παρά τα συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο Τούρκος συνταγματοδότης, Νιχάτ Ερίν, έγραψε στα απομνημονεύματά του "Καθώς προετοιμάζονταν το σύνταγμα της Κύπρου το καλοκαίρι του 1959, είπα σε μια από τις ομάδες μου ότι αυτό το κυπριακό κράτος, σχεδιασμένο στην Ζυρίχη και το Λονδίνο, στην πραγματικότητα ήταν μια Ομοσπονδία. Ήταν μια Ομοσπονδία με ιδιαιτερότητα". Συνέχισε, λέγοντας ότι το μόνο αναγκαίο πράγμα για την καλή λειτουργία αυτής Ομοσπονδίας ήταν η καλή θέληση και των δύο πλευρών (Nihat Erim, Η Κύπρος όσα την ξέραν, και είδα. Άγκυρα 75 σελ. 43-157).

Το σύνταγμα του 1960 διαίρεσε την διοίκηση μεταξύ των Ε/Κ οι οποίες ήταν το 80% του πληθυσμού του νησιού και των Τ/Κ οι οποίες ήταν το 20%. Πρόβλεπε την διαφορά του 70:30 αναλογία σε όλα τα εκτελεστικά όργανα και την αναλογία του 60:40 στον στρατό. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του καθηγητή S.A. de Smith, στην Κύπρο στομάχησε το πιο πολύπλοκο και λειτουργικό σύνταγμα στον κόσμο, μετά από το σύνταγμα της Κένιας.

Με το τρόπο αυτό καταβλήθη προσπάθεια ελέγχου των δικαιωμάτων των κοινοτήτων, μέσω των εγγυήσεων και των περιορισμών με σκοπό την εξισορρόπηση τους. Η συνταγματικότητα

ήταν παράλληλη με τον κοινοτικό εργαζομό. (καθηγητής S.A. de Smith, η κοινοπολιτεία και τα συντάγματα της Λονδίνου 1964, σελίδα 185).

Μέσων μακρών και πολύπλοκων προφυλάξεων, σχεδιάστηκε η αποφυγή της κατάχρησης των δικαιωμάτων των δύο πλευρών, αλλά δεν είχε δημιουργηθεί ένας ορισμένος οργανισμός κρότους.

Το σύνταγμα της Δημοκρατίας της Κύπρου υποθέτει ότι θα έφερνε μια Ομοσπονδιακή τάξη, όχι μέσω διαχωρισμών σε περιοχές αλλά μέσω κοινοτικών διαχωρισμών. Επιπροσθέτως στην Βουλή, αποτελούμενη από 35 Ε/Κ και 15 Τ/Κ, υπήρχαν κοινοτικά επιμελητήρια για κάθε κοινότητα. Τα μέλη των οποίων τα μέλη θα εκλέγοντο ξεχωριστά από τα μέλη της κάθε κοινότητας. Έτσι αντιπροσώπων κατά κάποιο τρόπο την εκτελεστική εξουσία της τοπικής αυτοδιοίκησης μέσα από ένα κλασικό ομοσπονδιακό σύστημα.

Αλλά τα επιμελητήρια αυτά δεν είχαν τα δικαιώματα της ανοικτής εκτελεστικής και αυτή η διπλή δομή βρέθηκε στην ενθλίψη των διχοτομικών τάσεων στην Αγγλία διοίκηση (το πρόβλημα διαχωρισμού των Αγγλων που προτάθηκε από τους Άγγλους το 1958, σπέδωσε τότε τους πρώτους κροπούς για διαχωρισμό).

Σ' αυτή την κατάσταση οι αιρετοί της θεσμικές εγγυήσεις, απαραίτητες για την ενδο-κοινωνική συνεργασία, αγνοήθηκαν και οι ομοσπονδιακές σχέσεις μηδενίστηκαν (Carl J. Friedlich, οι κίνησης του διαχωρισμού: Κύπρος τάσης για ομοσπονδία στην θεωρία και την πράξη, Νέα Υόρκη 1965).

Οι συγγραφείς του βιβλίου "το κυπριακό πρόβλημα" δίνουν έμφαση στα ακόλουθα: "Αυτό το διεκδικητικό στοιχείο, αποτελούμενο από τις τουρκικές και ελληνικές κοινότητες, ήταν θεμελιωμένο σ' όλη την κρατική ζωή. Αυτή η κατάσταση πραγμάτων εισήγαγε τον διαδιωμό σε όλο τον πολιτικό και κοινωνικό μηχανισμό. Η ενιαία δομή του κράτους ήταν τοποθετημένη στο γεγονός των δύο χωρισμένων κοινοτήτων πάνω σε πολύ ευαίσθητες ισορροπίες μέσα στο σύνταγμα. Αυτό το σημείο ήταν πολύ καθαρό στην διαμόρφωση των πολιτικών θεσμών. Ο κρατικός μηχανισμός με ένα σύνταγμα και με εννοιακή δομή και με υποτυπώδη ομοσπον-

διακό περιεχόμενο ήταν κυριοσ αποδειξη για την οδήγηση σε ομοσπονδιακή διοίκηση στο μέλλον" (Mural Sarica, Ειρήσση Τεξί, Οzer Esikyeri - το Κυπριακό πρόβλημα, Ισταμπούλ 1927, σελ.22).

Η σύγκρουση του 1963 και η τουρκική θέση

Η εσωτερική σύγκρουση που άρχισε στα χρόνια 1960-63 κατέληξε στις διακοσπονδιακές συγκρούσεις στις 21 Δεκεμβρίου 1963. Παρασκευαστικές διαπραγματεύσεις και των δύο πλευρών είχαν σαν αποτέλεσμα αιματηρά γεγονότα. Το Κυπριακό μπήκε και πάλι στην σφαγή της Διεθνούς αρχής. Ο D. Gale Plaza ο οποίος διαρίστηκε από τον Γ.Γ των Η.Ε. σαν μεσολαβητής με σκοπό να βρει λύση στο πρόβλημα, έγραψε στη παράφ. 97 της αναφοράς του στις 26 Μαρτίου 1965:

"Η Τ/Κ κοινότητα σταμένει σε μια λύση βασισμένη σε γεωγραφικό διαχωρισμό των δύο κοινοτήτων κάτω από ομοσπονδιακή κυβέρνηση". Ο Dr. Gale Plaza συνέχισε λέγοντας ότι η δημοκρατία της Τουρκίας είχε την ίδια θέση και υπογράμμιζε στην παράγραφο 150: "Η εγκαθίδρυση ενός ομοσπονδιακού συντάγματος απαιτεί μια εδαφική βάση και αυτή η βάση δεν υπάρχει. Τα γεγονότα από τον Δεκέμβρη του 1963 δεν τροποποιήσαν βασικά αυτά τα χαρακτηριστικά. Ακόμα και μετά τον εγκλωβισμό Τ/Κυπρίων οι παραχές συνέχισαν να εξετάζονται σε όλο το νησί, καθώς χιλιάδες άλλοι Τ/Κ παρέμειναν σε μαχτά χωριά".

Η ομοσπονδιακή μορφή της κυβέρνησης που προτάθηκε από την τουρκική πλευρά ήταν στην πραγματικότητα μια πρόταση για διχοτόμηση του νησιού (ή με την επίσημη ορολογία, η γεωγραφική ομοσπονδία) ακόμα και η διαχωριστική γραμμή είχε προταθεί. (αναφορά Πλάζα, παράφ. 154).

Ένας από τους αρχιπλοκότες του συντάγματος της Κύπρου ο Καθηγητής Νιχάτ Ερίν στα απομνημονεύματά του έγραψε ότι εκείνο το καλοκαίρι του 1959, καθώς ο στρατηγός Sunalp ήταν στην Κύπρο για τις προετοιμασίες εγκατάστασης τουρκικού τμήματος στρατού, επικεκέφθηκε όλο το νησί, βουνά και πεδιάδες, με αυτοκίνητο,

εξετάζοντας κάθε πιθανότητα και σημειώνοντας τις κατάλληλες περιοχές σ' ένα χάρτη που ήταν ανοικτός στα πόδια του. Επίσης έλαβε μέρος στον τρίτο κύκλο συνομιλιών για το σχέδιο Αcheese στην Γενεύη. Ο Άντασον ελίπε στον ίδιο Νιχάτ Ερίν ότι το Πεντάγωνο χρειαζόταν τέτοιους στρατηγικούς σαν το στρατηγό Sunalp (Ibid σελ. 96, 987)

Ιμπεριαλιστική συννομοσπονδία

Η πολιτική δομή του κυπριακού συντάγματος του 1960, το οποίο είχε στοχεύσει με πρόθεση να εναντιωθεί στον διαμελισμό του νησιού στα δύο, δεν πραγματοποιήθηκε και τις δύο πλευρές μαζί για τους θεούς της λόγους προκάλεσε δυσκολίες στα αφάρτα την εφαρμογή του.

Οι ενδοκοινωνικοί διόλογοι για νέο σύνταγμα συνεχίστηκαν κατά τα χρόνια 1963-1974 στην βάση ενός αναποτελεσματικού κράτους. Αλλά οι πλευρές δεν μπορούσαν να φτάσουν σε λύση. (Για λεπτομερή ανάλυση για τα συμφωνηθέντα και απορριφθέντα σημεία κατά τις συνομιλίες, Παλιόβιος Πλουβίου, Η Ήνδια στην ανάληψη ενός Συντάγματος, Λευκωσία 1976).

Μετά την αποτυχία του προεκποστήματος που έγινε εναντίον του Προέδρου Αρχιεπισκόπου Μιχαήλου από την ΣΙΑ μέσω της ελληνικής κυβέρνησης, η αποκαλούμενη στρατιωτική παρέμβαση της Τουρκίας αείχσε τις προσπάθειες για διχοτόμηση του νησιού, η οποία καθέτο για μακρό χρονικό διάστημα από τον Αμερικάνικο και Άγγλικό Ιμπεριαλισμό.

Ο διχνομοσπονδία ο οποίος ήταν απαραίτητος για μια ομοσπονδιακή λύση πραγματοποιήθηκε με την μεταφορά των Τ/Κ και Ε/Κ μετά τον πόλεμο. Με άλλα λόγια οι δύο ενότητες μιας ομοσπονδίας δημιουργήθηκαν δε facto και αυτό που έμενε ήταν η δημιουργία μιας κεντρικής κυβέρνησης σε ένα.

Ενοποιημένο και ομοσπονδιακό κράτος

Ο Σοβιετικός μελετητής G.B. Strauschenko γράφει στο βιβλίο τους

"Έθνος και κράτος στις νεο-αποελευθερωμένες χώρες" ότι στις χώρες αυτές υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας ενός έθνους από τους κατοίκους του κράτους (Η Κύπρος δεν βρίσκεται για την ώρα σε μια τέτοια περίοδο), η εκλογή έφρασε να είναι προς το συμφέρον του ενοποιημένου κράτους με αρχική κεντρική κυβέρνηση και ότι αυτό ήταν μια εννοιακή μορφή, συλλογμένη από τους περισσότερο αρχηγούς της Αφροαφώνησης Ήνιέρου. Γιατί, αν στο υπάρχον κράτος πρόκειται να διαμορφωθεί ένα νέο μόνο έθνος μετά από μια κατάλληλη διαδικασία, μια ενοποιημένη δομή κράτους είναι πιο κατάλληλη γι' αυτές τις χώρες (Ibid, σελ. 279).

Ο Strauschenko στο ίδιο βιβλίο δηλώνει ότι αν η εθνική διαγωγή είναι ελεύθερη είναι αδύνατο να προσταθεί η ενότητα του κράτους, και η πιο κατάλληλη μορφή κράτους είναι η ενοποιημένη. Η ομοσπονδία η οποία ήταν δύσκολο να εφαρμοστεί στην Κύπρο, πριν το 1974, όπως δηλώνεται στην αρχή του άρθρου, φαίνεται τώρα να είναι η μόνη μορφή κράτους μέσα από τις συνθήκες του 1974 όπου κλημά λύση δεν είχε βρεθεί και που μπορεί να εξασφαλίσει την ενότητα του νησιού και των κατοίκων του.

Ομοσπονδία και συννομοσπονδία

Ως γνωστό το ομοσπονδιακό κράτος αποτελείται από περισσότερα του ενός κράτη ή μέρη κρατών (αυτονομίες δημοκρατίας, καντόνια, κράτη). Οι συννομοσπονδιακές ενότητες οι οποίες συνθέτουν την ομοσπονδία έχουν τα δικά τους νομοθετικά και εκτελεστικά όργανα και σαν κανόνα έχουν τα δικά τους δικαστικά όργανα. Από την άλλη μεριά, τα ενιαία κράτη είναι διαχωρισμένα μόνο σε τοπικές δικαστικές ενότητες (ποροχές, αρμοδιότητες, κυβερνήσεις).

Η διαφορά ανάμεσα στην Ομοσπονδία και συννομοσπονδία είναι ότι η συννομοσπονδία είναι μια ενότητα κρατών τα οποία έχουν τα δικά τους όργανα, που διαχωρίζονται τις γενικές υποθέσεις, οι οποίες είναι καθορισμένες. Μια σύμφωνη που έχει ληφθεί από ένα όργανο της συννομοσπονδίας είναι νόμιμη μετά την υπογραφή της απ' όλα τα κράτη-μέλη της συννομοσπονδίας ή αν την

υπογράφει η απόλυτη πλειοψηφία (Μαοξιστικά) και Λαοκρατική γενική θεωρία των κρατών και των βασιλείων Τόμος 1, Βερολίνο 1974).

Ασιατική ομοσπονδία στις αναπτυσσόμενες χώρες και μερικές βασικές αρχές

Η ασιατική ομοσπονδία εφαρμοσμένη στις αναπτυσσόμενες χώρες είναι πιο πολύπλοκη από το ενιαίο κράτος και χρειάζεται περισσότερη προσπάθεια για την εφαρμογή της. Υπάρχει ανάγκη για ικανή στελέχη υστέρηση και διοίκηση. Δεν είναι απλά απαραίτητο ότι η ομοσπονδία πρέπει να αντιμετωπίζει τις πραγματικότητες μέσα στην χώρα, όχι μόνο στο πρακτικό και κοινωνικό πεδίο, αλλά επίσης και στο οικονομικό. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να υπάρχει μεγάλη προσοχή. Λόγω της οικονομικής υποανάπτυξης και της μεγάλης εξάρτησης από τις ιμπεριαλιστικές χώρες, το κράτος στις αναπτυσσόμενες χώρες έχει να παίξει ένα καθοριστικό ρόλο στην οικονομία κάτω από τις πορoύσες συνθήκες.

Αν και ο Karl Loewenstein, ένας από τους αριστούς μελετητές υποστηρίζει την ιδέα ότι η ομοσπονδία έχει γίνει απαιτησιωμένη στον 20ο αιώνα και ότι ο οικονομικός προγραμματισμός είναι το DDT της ομοσπονδίας. Στην πραγματικότητα εκείνο που σκότισε ο προγραμματισμός (το DDT) είναι ο διαδωρισμός. (Ramesh Dutta Dikshit, Η πολιτική γεωγραφία της ομοσπονδίας, Νέα Υόρκη 1975, σελ.8)

Στα ομοσπονδιακά κράτη, η κρατική κυριαρχία απαιτεί σχέδια στον σημαντικό τομέα της οικονομίας και προσανατολισμούς των σημαντικών οικονομικών μεθόδων από το κράτος, έλεγχο και κατεύθυνση της εσωτερικής και εξωτερικής οικονομίας από το κράτος. Περιορισμοί του ξένου και ιδιωτικού κεφαλαίου, φέρνοντας την οικονομία του ιδιωτικού τομέα κάτω από τον έλεγχο του κράτους, ανάπτυξη της γεωργικής παραγωγής από το κράτος και ανόρθωση νέων σχέσεων ιδιοκτησίας, ιδιαίτερα στις αγροτικές περιοχές. Στις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδιαίτερα στις χώρες της Αφρικής, υπάρχουν διαφορετικοί κοινωνικοί και πολιτικοί προσο-

νοταλισμοί και διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης.

Αυτό δεν πρέπει να ξεχαστεί. Γι' αυτό το λόγο, είναι απαραίτητο να κεντροποιείται το κράτος και η πολιτική εξουσία αυτην, να οποία δεν είναι διαμορφωμένα κανονιστικά ή είναι κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες στις ασιατικές ομοσπονδίες (Graisli - Strauschi, ibid).

Αλλά σημείο το οποίο δεν πρέπει να ξεχαστεί είναι ότι η Ασιατική ομοσπονδία δεν είναι όργανο για την λύση του προβλήματος της εθνικής ή κρατικής ανάπτυξης. Η ομοσπονδία είναι μάλλον μια ειδική μορφή πολιτικής εξουσίας στο τοπικό δημοκρατικό επίπεδο. Λειτουργεί με σχετικό αποκεντρωτισμό και δομική ανεξαρτησία μεταξύ των περιφερειών. Εξαρτάται από ένα σχετικά αναπτυσσόμενο ασιατικό σύνταγμα και από ένα κοινοβουλευτικό από έθνο ή περισσότερα πολιτικά κόμματα (ibid)

Η σχέση μεταξύ των πολλών προβλημάτων κατά την διάρκεια της διαμόρφωσης του κράτους και της εθνικο-κρατικής δομής τα οποία βρίσκονται σε μεταβολή, εξακολουθούν να βρίσκονται σε εθιμακή κατάσταση και είναι πολύ δύσκολη η διεκρίση τους. Γι' αυτό το λόγο αν οι μορφές της περιφερειακής αυτονομίας κτιστούν με ένα προοδευτικό τρόπο μέσα από τα ομοσπονδιακά κράτη των αναπτυσσόμενων χωρών, μπορεί να αποβεί αρκετά βοηθητικό για λύση στο πρόβλημα της εθνικο-κρατικής ανάπτυξης ή των αναταραχών προς το συμφέρον όλων των κατοίκων της χώρας και της κοινωνικής τους ανάπτυξης.

Από την άλλη μεριά, ο ρόλος του υποκειμενικού παράγοντα γενικά και ο ρόλος του κράτους με τη λύση των κρατικο-εθνικών προβλημάτων και αναταραχών θα αυξηθεί. Από δω και πέρα θα είναι απαραίτητα, ιδιαίτερα για τις χώρες που διάλεξαν τον σοσιαλισμό, για την αντίληψη της πολιτικής και του κρατικού νόμου πάνω σε επιστημονική βάση, η οποία θα είναι ρεαλιστική και κατάλληλη για τις συνθήκες της χώρας. Χωρίς συνειδητοποίηση, διοίκηση και σχεδιασμό, στο οποίο να συμμετέχει όλη η κοινωνία τα προβλήματα δεν μπορούν να λυθούν.

Γι' αυτό το λόγο ο Λένιν επίσης έβλεπε την ομοσπονδία σαν προϋπόθεση για

"εθελοντική προσέγγιση" για τις πρώην εποικίες οι οποίες κέρδιζαν την ελευθερία τους και είχαν ένα πολύπλοκο εθνικό διάλογο μεταξύ του πληθυσμού και είχαν υιοθετήσει την σοσιαλιστική μεθoδο. (Lenin, Werke, τόμος 27, Βερολίνο, σελ. 140).

Γι' αυτό τον λόγο στην πολυ-εθνική πορεία της συγχώνευσης η οποία διαπράχθηκε στις αναπτυσσόμενες χώρες ή κάτω από συνθήκες εντόνων εθνικών ταραχών ή όταν το κράτος ή οι διασπασμένες περιοχές της χώρας έχουν ανάγκη επανένωσης, η ομοσπονδία μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά για την λύση του εθνικού προβλήματος ή την μείωση των εθνικών ταραχών (Klaus Heidechenreiter, προβλήματα εθνικής διασπασσης και κρατικής ανάπτυξης στη Transasahana της Αφρικής, Βερολίνο, 1975)

Ο τρόπος για να ενωθεί η Κύπρος

Οι βελίοι κύκλοι στην Κύπρο όταν μιλούσαν για επανένωση των δύο χωριστών περιοχών, οι οποίες δημιουργήθηκαν de facto μετά το 1974, αρχίζουν από το σημείο των δύο ξεχωριστών κρατών και φαίνεται να υποθετούν ένα ομοσπονδιακό κράτος με αδύνατη κεντρική κυβέρνηση. Καθώς ο Ismet Inonu, πρώην πρωθυπουργός της Τουρκίας είπε στις 8 Σεπτεμβρίου το 1964 στην Γενική Συνέλευση του τουρκικού κράτους αναφορικά με την κυβερνητική άποψη για ομοσπονδία, δήλωσε ότι: "Αρχίσαμε τον διάλογο όχι λέγοντας επίσημα διχοτόμηση αλλά χρησιμοποιώντας τη λέξη ομοσπονδία, μόνο και μόνο για να παραμεινουμε μέσα στο πλαίσιο των συμφωνιών". Αυτή η επίσημη μορφή για ομοσπονδία είναι συνώνυμη με την ομοσπονδία η οποία αποκρούει την διχοτόμηση του νησιού.

Όπως είναι γνωστό, σε μια ομοσπονδία δεν υπάρχει άμεση επαφή μεταξύ των ανθρώπων των συστατικών ενοτήτων και της κεντρικής εξουσίας. Η κεντρική εξουσία είναι αναγκασμένη να πλησιάζει τα άτομα μέσω των αντίστοιχων τοπικών κυβερνήσεων, οι οποίες έχουν το δικαίωμα να επιτρέψουν ή όχι αυτή την επαφή. Σε μια ομοσπονδία, αντίθετα υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ της κεντρικής κυβέρνη-

σης και ατόμων, τα οποία όχι μόνο συμβάλουν στην σύσταση της αλλά και υπερασύνονται στους κανόνες της, χωρίς την διαμεσολάβηση των τοπικών κυβερνήσεων. (Dikshit, Ramesh Dutta, ibid, σελ. 3).

Αντίθετα στην ομοσπονδία δεν υπάρχει ο καταμερισμός της κυριαρχίας όπως υπάρχει στην ομοσπονδία. Οι συστατικές ενότητες είναι αυτόνομες μόνο σε κεντρικές περιορισμένες σφαίρες. Όταν υπάρχει ομοσπονδία τα κράτη-μέλη είναι αναγκασμένα να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις της συνταγματικής κεντρικής κυβέρνησης πάνω στα θέματα που έχει την εξουσία βάσει του συντάγματος να δρο (ibid, σελ. 3).

Οι τοπικές και η κεντρική κυβέρνηση στην ομοσπονδία, δεν πρέπει αλλά να είναι συνταγματικά αλλά και συνεργασίμα (ibid, σελ. 8). Μια ισορροπία μεταξύ των δύο αντίθετων απόψεων είναι απαραίτητη. Αυτή η ισορροπία πρέπει να είναι τέτοια, ώστε οι δυνάμεις για ενότητα να έχουν μια ελαφρά κλίση πάνω στις απόψεις για διαχωρισμό. Όπως λέγει ο Wheare (Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση, Λονδίνο 1962) αν οι εμπλεκόμενες κοινότητες δεν είναι προετοιμασμένες να υποκύψουν σε μια ανεξάρτητη κυβέρνηση, δεν έχουν πετύχει την πρώτη προϋπόθεση για ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Αυτό είναι σημαντικό, γιατί η ομοσπονδία είναι ουσιαστικά αυτό που ο Hiker δηλώνει, μια συναλλαγή μεταξύ εθνικών οργάνων που θέλουν ενότητα και των ενοτήτων των συστατικών κυβερνήσεων οι οποίες αγωνίζονται για μεγαλύτερο τοπικό έλεγχο. Πραγματικά, "μια αληθινή ομοσπονδιακή κυβέρνηση είναι η άρνηση της περιφερειακής ανεξαρτησίας σε κάθε κράτος - μέλος της ομοσπονδίας" (Dicey, A.V. εισαγωγή στην μελέτη του νόμου του συντάγματος, Λονδίνο 1959).

Μερικές προϋποθέσεις της ομοσπονδιακής κυβέρνησης

Ο Ramesh Dutta Dikshit αναφέρεται στον Wheare στο πιο πάνω αναφερόμενο βιβλίο του και γράφει ότι προϋπόθεση να απομονώσει διάφορα σημεία για ενότητα και διαχωρισμό τα οποία του φαίνονται απαραίτητα για

την γέννηση της ομοσπονδίας. Αναφέρει λοιπόν τα ακόλουθα 6 στοιχεία τα οποία εστιάζονται στις Η.Π.Α, Ελβετία, Καναδά και Αυστραλία για να δημιουργήσει μια επιθυμία για ενότητα μεταξύ των ενδιαφερομένων κοινοτήτων (ibid, σελ. 37)

Αυτά τα στοιχεία είναι:

1. Ανάγκη για κοινή άμυνα
2. Επιθυμία για ανεξαρτησία από μερικούς εθνικούς δυνάμεις και συνειδητοποίηση ότι η ανεξαρτησία μόνο μέσω της ενότητας μπορεί να επιτευχθεί.
3. Προσδοκίες για οικονομικά πλεονεκτήματα.
4. Μερικοί πολιτικοί οργανισμοί από τις ενότητες να εμπλεκούν προηγούμενες στην ομοσπονδιακή ενότητα.
5. Γεωγραφική γειτνίαση και
6. Ομοιότητα στους πολιτικούς θεσμούς (ibid σελ. 220-221).

Ας σημειωθεί ότι ο Wheare αποκλείει από τον κατάλογο του για ενότητα, στοιχεία όπως την γλώσσα των κοινοτήτων την "ράτσα" την θρησκεία ή την υπηκοότητα. Σ' αυτά τα 6 στοιχεία ο Wheare προσθέτει ακόμα ένα: "ηγεσία και πολιτικοποίηση στον αρχικό χρόνο" (ibid σελ.221)

Η κατάσταση στην Κύπρο τώρα

Είναι ενδισόφρον να εξετάσουμε αυτά τα στοιχεία μέσα από την συγκεκριμένη κατάσταση που υπάρχει στην Κύπρο

1. Υπάρχει ανάγκη για κοινή άμυνα για τους Τ/Κ και Ε/Κ που ζήσαν για 400 τόσα χρόνια, δίπλα-δίπλα, σ' αυτό το νησί. Φυσικά υπάρχει τέτοια ανάγκη εναντίον του ιμπεριαλισμού και του ΝΑΤΟ που ελέγχει την διχοτόμηση του νησιού και το τέλος του αγώνα για κοινωνική απαλευθέρωση. Είναι επιτακτικό για τους Τ/Κ αρχηγούς ιδιαίτερα να ακολουθήσουν μια συνεπή πολιτική μη συμβιβαστικής με σκοπό να βγει η Κύπρος από την σφαίρα επιρροής του ΝΑΤΟ.

2. Από τον φοβό των προοδευτικών και δημοκρατικών δυνάμεων που έχουν κατανοήσει ότι ο μόνος τρόπος για ανεξαρτησία της Κύπρου, είναι μέσω

της ενότητας, η οικοίτηση για ανεξαρτησία από τον ιμπεριαλισμό και τις στρατιωτικές του βάσεις καθώς επίσης και από τις "μητέρες πατρίδες" είναι τώρα λογική όσο ποτέ άλλοτε.

3. Οι προσδοκίες για οικονομικό πλεονεκτήματα από την ενότητα είναι πολύ πλατειές, ιδιαίτερα μέσα στα Τ/Κ εργατικά μάζες.

4. Με τον φοβό των κεντρικών πολιτικών κομμάτων για ταξική προσέγγιση, πρέπει να υπάρχει ένας οργανισμός από πολιτικούς σκοπούς των Τ/Κ και Ε/Κ πριν από την ομοσπονδία. Αυτός ο οργανισμός πολιτικών σκοπών θα κρυστάλλοποιηθεί καλύτερα μέσα σε ένα δημοκρατικό σύστημα.

5. Η γεωγραφική γειτνίαση είναι η πιο κατάλληλη στην Κύπρο όπου το μικρό νησί έχει μπει στα ξείλα.

6. Αν και υπάρχει ομοιότητα στους πολιτικούς θεσμούς και των δύο πλευρών, υπάρχει μια διαφορά ως προς την ωριμότητα της δημοκρατικής ζωής. Αλλά αυτό μπορεί να αντιμετωπίζεται με ομοιότητα αλληλεγγύη και ιδιαίτερα με την εξοσθένηση των αντι-δημοκρατικών στοιχείων, χωρίς κομμάτι εξωτερική παρέμβαση. Επιπλέον θα υπάρχουν κοινός πολιτικοί οργανισμοί διασυνδεδεμένοι στην ταξική προσέγγιση και όχι στην εθνικιστική.

Άλλο σημείο το οποίο δεν πρέπει να παραβλέψουμε είναι ότι η λύση του προβλήματος στις παραπάνω συνθήκες βασίζεται από τη μια πλευρά στην μείωση των επιρροών από τον ιμπεριαλισμό των πρώην αποικιοκρατών και τις στρατιωτικές βάσεις και από την άλλη πλευρά στην απόφαση για λύση του προβλήματος των εθνικιστών, το οποίο είναι και το κυριότερο ζήτημα. Αλλά το αποφασιστικό σημείο δεν είναι οι διαφορές των δύο κοινοτήτων, αντίθετα μάλιστα πρέπει να τονιστεί ότι ο ταξικός αγώνας στην χώρα και στην διεθνή σφαιρα θα είναι αποφασιστικός.

Το πρόβλημα δεν είναι όπως το βλέπουν οι ασιατικοί κύκλοι: ποιά κοινότητα θα κυβερνά την άλλη, αλλά ποιά τάξη θα έχει την δύναμη στα χέρια τους σε όλη την επικράτεια του νησιού. Αυτή είναι η εκτίμηση μας. ☐ e.f.

ΥΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΙΝΕΖΙΚΟ ΜΑΗ

Προτάσεις της Ανεξάρτητης Εργατικής Συνταχίας Πεκίνου

Από τα μέσα Απριλίου, κατά τη διάρκεια της δημοκρατικής κινητοποίησης όλων των εθνικοποιημένων που έγινε από τους εργατοεργαζόμενους εργάτες διακρίθηκαν την επιθυμία να πάρουν μέρος στη πολιτική ζωή της χώρας, αφού μέχρι τώρα εστερούντο μιας πραγματικά αντιπροσωπευτικής εργατικής οργάνωσης μέσω της οποίας θα μπορούσαν να εκφράσουν τις απόψεις τους. Γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ότι είναι αναγκαίο η ίδρυση ενός ανεξάρτητου εργατικού που θα μέσ σε μέρες των εργατών και θα ασχολείται με τα θέματα που τους ενδιαφέρουν. Προς το σκοπό αυτό στομαζήματα να οργανώσουμε μια ανεξάρτητη εργατική συνταχία στο Πεκίνο και θέτουμε τις ακόλουθες προτάσεις:

1. Αυτός ο οργανισμός πρέπει να είναι εντελώς ανεξάρτητος και πρέπει να δημοσιογραφεί σαν αποτέλεσμα μιας δημοκρατικής διαδικασίας στη οποία οι εργάτες θα συμμετέχουν ελεύθερα. Δεν πρέπει να είναι κάτω από τον έλεγχο άλλων οργανισμών και πρέπει να έχει την ίδια υπόσταση με άλλους ισχυρούς φορείς.
2. Ο βασικός στόχος αυτού του οργανισμού πρέπει να είναι η γνωστοποίηση των απόψεων όσων πιο μεγάλου αριθμού εργατών γίνεται πάνω σε πολιτικά και οικονομικά θέματα κι όχι να είναι σπύλος ένας οργανισμός πρόνοιας.
3. Αυτός ο οργανισμός πρέπει να παίξει τον ρόλο επιτηρητικού του κομμουνιστικού κόμματος.
4. Σε εταιρείες και επιχειρήσεις που είναι περυσισό του λαού ή που είναι κάτω από αυθαίρετη ιδιοκτησία, καθώς ο οργανισμός πρέπει να έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί όλα τα κατάλληλα νομικά μέσα για να επιβάλει τους νόμους στην εργασία και να εξασφαλίζει ότι οι εργάτες είναι οι πραγματικοί κύριοι των εταιρειών. Σε άλλες εταιρείες και επιχειρήσεις, πρέπει να προσβάλει τα δικαιώματα των εργατών μέσω διαπραγματεύσεων με τους δικαιούτες των εταιρειών ή με άλλα νομικά μέσα.
5. Αυτός ο οργανισμός πρέπει να εξασφαλίζει όλα τα νομικά δικαιώματα των μελών του σε συνταγματικά και νομικά θέματα.

Η προεκλογική επιτροπή της
Ανεξάρτητης Εργατικής Συνταχίας Πεκίνου
21 Μαΐου 1989

Διακήρυξη των Εργατών

Η συνταχία των εργατών που ανεξάρτητα από την επιθυμία των εργατοεργαζόμενων εργάτες διακρίθηκαν την επιθυμία να πάρουν μέρος στη πολιτική ζωή της χώρας, αφού μέχρι τώρα εστερούντο μιας πραγματικά αντιπροσωπευτικής εργατικής οργάνωσης μέσω της οποίας θα μπορούσαν να εκφράσουν τις απόψεις τους. Γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ότι είναι αναγκαίο η ίδρυση ενός ανεξάρτητου εργατικού που θα μέσ σε μέρες των εργατών και θα ασχολείται με τα θέματα που τους ενδιαφέρουν. Προς το σκοπό αυτό στομαζήματα να οργανώσουμε μια ανεξάρτητη εργατική συνταχία στο Πεκίνο και θέτουμε τις ακόλουθες προτάσεις:

Η προεκλογική επιτροπή της ανεξάρτητης εργατικής συνταχίας Πεκίνου
21 Μαΐου 1989

Το φοιτητικό αίτημα

1. Η αναθεώρηση του συντάγματος του Χου Γιάοφινγκ και αποδοχή της εκτέλεσής του για την αρμονία που υπάρχει μεταξύ δημοκρατίας και ελευθερίας.
2. Η αυστηρή τιμωρία των μαζάδων που επιτέθηκαν στους φοιτητές και στις μάζες. Οι υπαίτιοι να απολογηθούν και να αποζημιώσουν τα θύματα.
3. Να επιταχυνθεί η δημοσίευση του νόμου περί του Τύπου, να σταματήσει η δίωξη εργαζομένων γραμμένων από τους πολίτες και να υπάρξει συγγενημένη ελευθερία του Τύπου.
4. Οι αρχισοφιστές να δημοσιοποιήσουν τα αποκείμενα και τις κληρονομίες τους, συμπεριλαμβανομένων και των άλλων μελών της οικογένειάς τους, στο λαό και στην χώρα γενικά.

5. Οι αρχισοφιστές του κράτους οι οποίοι έχουν αναμειχθεί σε πολιτικά λάθη όσο αφορά την εκπαίδευση, πρέπει να κάνουν επίσημη αυτοκριτική μπροστά σ' όλο τον λαό. Ο γραπτός λόγος για την εκπαίδευση πρέπει να επιφέρει σημαντικά κυρώσεις επίσης και οι μαζοί των εκπαιδευτικών.
6. Η εκστρατεία εναντίον του "Αίματος ελευθερίας" να επανεκτιμηθεί με γνώμη αντικειμενικών των πολιτών οι οποίοι υπέφεραν από οδύνας που τους έγιναν χωρίς υπόδειξη.
7. Απαιτούμε την άμεση αφερέγγυη και πλήρη κατανομή σ' αυτό το δημοκρατικό και πατριωτικό κίνημα.

Έχολο από την έκδοση του άρθρου του περιοδικού Κίνας-Καίτη

Δημοσιεύουμε αυτό το κείμενο που σταλεί μια ένδειξη για τις διαδικασίες που προέβλεπε ο "Κινέζικος" Μάης ανάμεσα στις αναμενόμενες μαζικές οργανώσεις της Ένωσης. Το Κίνας-Καίτη είναι εκκρηκτικό όργανο του ΑΚΡ, μιας μεγάλης μαζικής οργάνωσης στη Νορβηγία.

Φασιστική τρομοκρατία στη Κίνα

Το φασιστικό κίνημα για δημοκρατία και εναντίον της κατάληξης της εξουσίας και της διαφθοράς στη Κίνα, αντικαταστάθηκε τη Κυριακή με φασιστική διαδήλωση από εργατοεργαζόμενους διαδηλωτές δολοφονήθηκαν με μια σφαίρα στην σφαγή. Ένα προοδικό λαϊκό κίνημα καταγγέλλει από την εξουσία σαν "ανταρτιστικό" και η σφαγή αποκαλύφθηκε σαν "βίβα της Κινέζικης επανάστασης".

Στην πραγματικότητα αυτό είναι φασιστική τρομοκρατία εναντίον του λαού. Μια μαζική φασιστική κλίμα κέρως την εξουσία μέσα στο κόμμα και το κράτος και η σφαγή αντιπρόσωπων εναντίον του λαού είναι προέβλεψε της κινέζικης επανάστασης και όλων των καταπιεσμένων λαών του κόσμου. Ο λαϊκός απελευθερωτικός στρατός εστράφη εναντίον του λαού και η εξουσία χρησιμοποιεί μεθόδους αστυνομικού κράτους σε μια προσπάθεια για να εμποδίσει τον κόσμο να μάθει για το τι έχει γίνει.

Οι Κινέζοι εργατοεργαζόμενοι είναι κινητήρια για περισσότερη δημοκρατία εναντίον της κατάληξης της εξουσίας και τη διαφθορά. Οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις ήταν αναγκαίες για να βγάλουν την Κίνα από τη φτώχεια. Αλλά οι μεταρρυθμίσεις οδήγησαν σε μεγάλες ανισότητες μεταξύ του πλούσιου και σε μεγαλύτερο χάσμα μεταξύ της ηγεσίας και μεταξύ του λαού και του κόμματος. Η προέβλεψε της Δημοκρατίας έχει επιβραδυνθεί. Είναι εμφανές ότι η Σοβιετική Ένωση την οποία ο Μάο Τσε-τσονγκ ηττάθηκε φασιστική δικτατορία τότε Κίληρ, προέβλεψε δημοκρατική ούθηση, ενώ η ηγεσία του Κινέζικου κομμουνιστικού κόμματος απαντά στη δημοκρατική διαφορά με φασιστική τρομοκρατία. Η κινέζικη επανάσταση μόνο τότε θα μπορούσε να πάρει μπροστά όταν εκείνοι που έχουν σπρώξει το ρολόι της ιστορίας δέκα χρόνια πίσω, ανατραπούν. Η προσωπική υπέχει μέσα στο Κινέζικο λαό και στα 40 εκατομμύρια μέλη του Κινέζικου κόμματος.

Το ΑΚΡ έχει διακόψει σχέσεις με το Κινέζικο Κομμουνιστικό κόμμα. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, αυτή ήταν η μόνη επιλογή που είχαμε. Αυτό που συμβαίνει στη Κίνα είναι μια φοβερή τραγωδία, μια μεγάλη διαστροφή για το κινέζικο λαό. Όμως ο λαός αντιμετωπίζει το στρατό ηρωικά.

"Η κινέζικη ηγεσία θα πληρώσει ακριβά για τη "βίβα της".

εθνοφαιλισμός

Κωστής Αχνιώτης

Σε κείμενο του στη Σημερινή, που αναδημοσιεύουμε δίπλα, ο Σάββας Παύλου επιτίθεται στο "Έγγραφο των τειχών" και την Αγία Μεθυσία ΑΠ. Χωρίσαμε το κείμενο του σε δύο μέρη: το συγκεκριμένο σχολιασμό της επιστολής της Αγίας προς το Κυπριακό ΡΕΝ και τις γενικολογίες που πετά επί τη ευκαιρία. Αρχίζουμε από το πρώτο:

Αφού αφήνει κατά μέρος κάποια "ονειδικά σημεία" ο Σ.Π. στέλνει "σε δύο κύρια σημεία που ξεκινούν την βαθύτατη φαιλιστική νοσηρία που κρύβεται στους λεγόμενους προσηδευτικούς Τουρκοκυπρίους".

α. Την επιστολή της η Α.Μ. ΑΜ διαμαρτύρεται γιατί στους πέντε τόμους για την Κυπριακή λογοτεχνία που εξέδωσε στα αγγλικά το ΡΕΝ Κύπρου δεν συμπεριλαμβάνονται και Τουρκοκύπριοι και εξαπολύει τους μύδρους της εναντίον του ΡΕΝ μιλώντας για τσαρλατάνους και σωβινιστές. Είναι τόσο το θράσος της που αναφέρει ότι διάλεξε για να δει αν συμπεριλαμβάνονται Τουρκοκύπριοι και στον τόμο για την αρχαία κυπριακή ποίηση".

Όπως μπορείτε να δείτε στην επιστολή που αναδημοσιεύουμε δίπλα, ο Σ.Π. παραποιεί εκρημαίνοντας το νόημα: Ενώ η Α.Μ. ΑΜ λέει ότι παρέλαβε τους τόμους συμπεριλαμβανομένου και του ειδικού τόμου για την αρχαία εποχή (δηλαδή παρέλαβε ολόκληρη τη σειρά) και έγραψε για Τ/Κ λογοτεχνία, ο ΣΠ λέει ότι η Α.Μ. ΑΜ έγραψε για την Τ/Κ λογοτεχνία στον ειδικό τόμο για την αρχαία Κύπρο. Τι ανία ν' ασχολείται κανείς με αυτόν τον φαβερρό βιβλιοκριτή; Αφού λοιπόν βγάλε τη γυναίκα ήλιου - κι αυτό δεν είναι απλή ανεπιτημάτητα - ανάγει την παραποίηση σε ένα από τα δύο κύρια σημεία της "κριτικής" του και θυμίζει τους Έλληνες σοφούς της Κύπρου τον καιρό που οι τουρκικές ορδές βρισκόνταν στις πεδιάδες της Κίνας".

β. Και συνεχίζει ακόμωτος ο ΣΠ στο δεύτερο κύριο "του" σημείο: "στην Κύπρο υπάρχει μια πλειοψηφία κληρονομιά από γλώσσες και κουλτούρες υποστηρίζει στη συνέχεια η "προσηδευτικά" τουρκοκύπρια κι αυτό και η μη συμπεριληφθεί Τουρκοκυπρίων και άλλων μη ελληνόγλωσσων συγγραφέων είναι ένδειξη σωβινισμού και προσηδευτικότητας".

Πριν απαντήσει να απαντήσει ο ΣΠ στο δεύτερο αυτό σημείο προβαίνει σε μια δεύτερη παραποίηση και βγάζει αυτή τη φορά, τη γυναίκα, ανιστορία. Λέει:

Τη Α.Μ. ΑΜ συλλογίζονται ανιστορία. Γιατί κυρίαρχη ήταν εδώ και χιλιάδες χρόνια οι Έλληνες που επέβαλε τη σφραγίδα της παντού, είναι συνυπόστατη με την έννοια Κύπρος, τον πολιτισμό τη φιλικότητα και το βαθύτερο ψυχισμό αυτού του τόπου".

Μα, η Α.Μ. ΑΜ είπε ότι υπάρχει μια πλειοψηφία κληρονομιά από γλώσσες και κουλτούρες, Σάββα, που θα πρέπει να συμπεριληφθούν στις ανθολογίες του τόμου. Δεν σου αρέσει; Εξήγησε την ελληνική σφραγίδα ούτε ότι η ελληνική είναι συνυπόστατη με την έννοια Κύπρος. Εκτός κι αν σου λέει ότι οι Τάβρα δεν είναι συνυπόστατοι με την έννοια Κύπρος. Και βέβαια αυτό λέει κι έρχεται σ' αυτό που θα μπορούσαμε να αποκαλέσουμε ουσία της απάντησής σου, και που ασχολείται επιτέλους με το κείμενο της Αγίας Μ. Αί.

"Και σε όλες τις χώρες του κόσμου η ιθαγενής γλώσσα, η λογοτεχνία στη γλώσσα της ιστορικής πλειοψηφίας (είναι) εκείνη που προβάλλεται σε μια λογοτεχνική έκδοση". Βέβαια ομολογώ πως δεν γνωρίζω τη περιοχή του Νοτίου Τουρόλου και Άνω Αδής, αλλά ταλαίπωρα Σάββα

Παύλου, είναι αποράδικο το γεγονός ότι ταυτόχρονα το τουρκοκύπριο ΡΕΝ δεν συμπεριλαμβάνονται στις εκδόσεις του, τη λογοτεχνική παραγωγή, των μειονοτήτων, των Κορδών (20% του πληθυσμού) αλλά και τον άλλον, το Αλβανικό (αν υπάρχει) των Ελλήνων, το Κυπριακό των Τουρκοκυπρίων (18% του πληθυσμού) και. Αν αυτό δεν γίνεται, ακριβώς, "αυτό σημαίνει αποκλειση και διάκριση των μειονοτήτων". (Άκουσε να φάξες

στο Λεβικό για να βρεις το περιβές νόημα της παραπάνω επέσης που είναι δική σου εξ' άλλου.) Κανείς επίσης δεν σου ζήτησε οποιαδήποτε διόγκωση σε βάρος των δικαιωμάτων της μειοψηφίας. Εξ' άλλου σε μια σοβαρή ανθολόγηση δεν μπορούν να υπάρχουν διογκώσεις ή υποτιμήσεις. Διότι ανθολογίες αυτό που υπάρχει.

Το Κυπριακό ΡΕΝ δεν έκανε καλά την δουλειά του, διογκώνοντας την ελαφριά συνεισφορά δια μέσου της σφαιραίσσης της γκυπριακής. Τι ανθολόγηση της καινούργιας ποιητικής γενιάς γίνεται όταν λείπει για παράδειγμα η Νεσέ Γιακί.

Αν η Α.Μ. ΑΜ δεν συμφωνά ότι

εθνοπαυλισμός

στη Τουρκία γίνεται απόκριση και πολυπαιδί των μειονοτήτων τότε είναι ασυνεπής με τον εαυτό της. Αν συμφωνά θα ήταν καλό να διαμαρτυρηθεί όπως και εσύ και εγώ. Όμως αυτό που έκανε και δεν έκανε ούτε εσύ ούτε εγώ είναι ότι διαμαρτυρήθηκε στο ΡΕΝ της ΚΩΡΑΣ της και αυτό είναι μια καλή αρχή. Πιστονό να έπρεπε να κάνει κι άλλα πράγματα όπως και εμείς. Όμως αυτό που έκανε είναι σωστό. Αδυνατά να αντιληφθώ πως

μπορεί ο Σ.Π. να πέφτει σε επιχειρήματα συνεισθηκτικού μπράκι. Είδαμε εν πάση περιπτώσει πως ένα μέρος των επιχειρημάτων του απορρέει από την αδυναμία του να διαβάσει ελληνικά και πως ένα άλλο απορρέει από μια κροτιστική αντίληψη του πολιτισμού που θέλει με την αφείρεση και την παραποίηση να επιβάλει μια εθνική ομοιογένεια στο πολιτισμό εκεί που δεν υπάρχει. Όχι μόνο αυτό αλλά και ενδοεθνικά θέλει να επιβάλλει μια ομοιογένεια σύμφωνα με την αντίληψη του "ένα κράτος ένα έθνος, μια ομοιογενής κουλτούρα", όπως φαίνεται από την αδυναμία του να αντιληφθεί την αγωνία της Αγίας "να μη χαθούν μερικά δευτερεύοντα

τίκτυπιακά στοιχεία μέσα στον ευρύτερο τουρκοικό πολιτισμό". Το πρόβλημα και πρέπει τώρα να θέσουμε είναι το γιατί ο Σ.Π. δεν έβρει να διαβάσει και το γιατί αυτός ο πάλοι τότε ανακρατικής, καταλύει ουσιαστικά απολογητής της αφείρεσης των Τ/κυπρίων από τις εκδόσεις του ΡΕΝ Κύπρου και της ένταξης στο τουρκοικό ΡΕΝ. Αρκικά στοιχεία βγαίνουν από το κείμενο του, θα επιτραφείμα όμως στον εαυτό μας να χρησιμοποιήσουμε και ορισμένες άλλες γνωστές απόψεις του Σ.Π.

Ο πρόλογος του είναι ορθός ως ένα βαθμό, πολύ όμως γενικός (του ετού η Κοκκινοτριμιθιά βρίσκεται στα πλαίσια της νήσου). Και μεσσησιαστικές αναλύσεις υπάρχουν και περνούν σε μεγάλο βαθμό και στο "Έγγραφο" αν και όχι σε κυρίαρχο βαθμό κατά τη γνώμη μου. Σ αυτή την κατηγορία ασφαλώς δεν ανήκει το κείμενο της Αγίας. Που υπάρχει "μιατισησμός" ή "χλιαστική αντίληψη" ή "πρόσηδευτική στη δεύτερα παρουσία" ή "στη σοσιαλιστική παγκόσμια επανάσταση" ή στην "εξέλιξη του

σοβινισμού και την ήλια των λαών", με το να ζητάει να συμπεριλαμβάνονται στις Κυπριακές ανθολογίες της λογοτεχνίας και οι Τ/Κύπριοι. Αυτό είναι απλά μια στασιμωδής δημοκρατική επιθυμία. Δηλαδή ουσιαστικά ο Σ.Παύλου παραποιεί και εδώ. Εξαιρουστέλλει τη διαμαρτυρία και τη συγκεκριμένη επιθυμία της Αγίας στη ζώνη των "μαρξιστικών φαντασμάτων" για να μπορέσει να την καταρρήσει χωρίς κόπο, στους αναγνώστες της "Σημερινής" βέβαια.

Όμως ο ίδιος ο Σ.Π. προτείνει την Ένωση. Πάνω σε ποιές μη "χλιαστικές αναλύσεις" και σε ποιούς μη "ευκαταποθιμούς" και

σε ποιά "κριτική και διαλεκτική ανάλυση της πραγματικότητας και των δυνάμεων που επενεργούν σ' αυτή" στηρίζεται για να θεωρεί ότι η δεύτερη παρουσία η έστια η "τελική επακράτηση της παγκόσμιας επανάστασης" είναι το αποικιοκρατικές παιδωνόητες από την Ένωση. Εάν όπως θέλει μια απελευθερωτική στρατηγική γιατί δεν την προτείνει για να δώσει πόσα καλύτερα βρισκείται η πρόταση του απ' αυτός των χλιαστών.

Στην συνέχεια αφήνει να φανεί όπως συνδέεται κι από άλλα του κείμενα, ολόκληρο το πολιτικό του σκελετό. Είναι ο τουρκοικός επεκτατισμός με τη πάγια τακτική του. Από θα ξεκινάει όλο και βελτιώνει και η επιθυμία των τίκτυπιακων να παρουσιάζονται από το Κυπριακό ΡΕΝ και κατά συνέπεια το σύνθημα "Ένωση" παίξει το ρόλο του τουρκοικού επεκτατισμού. Δηλαδή μετά από κόποις και μόχθους μας ολόκληρης δεκαετίας ο Σ.Π. βρήκε την αλήθεια: Λάθος το "ένας είναι ο εχθρός, ο μπερδοισμός" και οι σκοτεινοί του δόκτορες. Το σωστό είναι το "ένας είναι ο εχθρός ο τουρκοικός επεκτατισμός" που παρά την χοντρούδα και τη βαρβαρότητα του κάνει και κόλα. Βάσει τους τίκτυπιακούς αριστοτέλους να κάνουν πως αντιστάθηκαν, για να ενόχλησουν το ανόητο διαλεκτικό δίδυμο "καλός ελληνοφαιλισμός - κακός τουρκοφαιλισμός".

Γιατί απελευθερωτική στρατηγική μπορείς να στηρίξεις σ' αυτή την μαζική Σ.Π. Από το κείμενο σου δεν συνάγεται κομμά τίποτα διάθεση παρά τους φλογερούς σου λόγους. Το μόνο ουσιαστικό που συνάγεται είναι μια διχοτομική αντίληψη. Μετά από αυτό, μπορείς να επαγγέλονται διαφορά την απελευθέρωση της Κερύνειας. Να αντιμετωπίσεις την λογοτεχνία μέσω από μια πολιτική γραμμή, όπως έκανε από το αριστερό ο Στάλιν με το σοσιαλιστικό ρεαλισμό του. Να αναστρέψεις από το παρελθόν σου δύο τρεις ορολογίες, όπως ρατοισμός και φασιζμός και να τις πετάς όπου και όπως λάχει. Εάν η Αγία είναι κρυπτοφασίστρια, εσύ Σάββα Παύλου είσαι σκέτο Λαοκράτης.

η απέραντη μοναξιά ενός σκηνοθέτη

Το κείμενο απαντάει απάντηση στην ανοιχτή επιστολή του Γ. Ιωάννου προς τον πρόεδρο της Δημοκρατίας, που δημοσιεύτηκε στο Εμπρός (11/6/89), κάτω από τον τίτλο "η απέραντη μοναξιά ενός προέδρου".

ανοιχτή επιστολή στον σκηνοθέτη Γ. Ιωάννου

ΓΙΑΤΙ ΛΥΡΙΟ ΔΕΝ ΘΑ ΠΟΥΝ
ΟΤΙ ΗΤΑΝ ΣΚΟΤΕΙΝΟΙ
ΟΙ ΚΑΙΡΟΙ
ΘΑ ΔΕΝ ΟΤΙ ΣΙΩΠΟΥΣΑΝ
ΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ ΤΟΥΣ
(ΑΚΟΜΑ ΚΙ ΟΤΑΝ ΚΑΜΩΝΟΝΤΑΝ ΠΩΣ ΜΙΑΟΥΣΑΝ)

Μ. Μπρέχτ
(παράφραση)

Κε Ιωάννου,

Λιπήθηκα πολύ μόλις έμαθα ότι ανασταίτε την αρχική σας πρόθεση για την "αλληγορία ενός άρθρου όπου με αναλύσεις και συγκεκριμένες προτάσεις "θα προσπαθήσατε να τονίσετε την ανάγκη ύπαρξης πολιτιστικής πολιτικής, την ύπαρξη κρατικής φρονιμίας για τον πολιτισμό". Αυτό θα ήταν ίσως πιο μακρόπνοη χρησιμοποίηση από την ανοιχτή επιστολή προς τον πρόεδρο της Δημοκρατίας στην οποία οδήγηθήκατε μετά από μια "δύσκολη πιο άρρητη σκέψη".

Αυτό άλλωστε θα μέλινα και το "τροχικό" που προκύπτει από το γεγονός ότι "η πολιτεία οδύναται να έχει άποψη για τον πολιτισμό και αντί αυτού είναι τροχπέδη πολλές φορές, σε προσπάθειες για πολιτιστική ανάπτυξη". Διότι θα προβάλλατε μια άποψη για τον πολιτισμό ΕΞΕΙΣ "σε γλώσσα μάκιστα ελληνική, τέλη του 20 αιώνα" ασφαλώς. Η άποψη αυτή θα είχε την χρησιμότητα μιας πρότασης αφ' ενός και αφ' ετέρου θα μας βοηθούσε να καταλάβουμε σε ποιά πολιτιστική ανάπτυξη το "κράτος είναι τροχπέδη πολλές φορές" και σε τι θετικό προσβλέπατε για 15 μήνες τώρα συμμετέχοντας στις διάφορες συσκέψεις και συμβόλια στα οποία αναφέρατε στη συνέχεια του κειμένου σας. Δεν θα ήταν άσχημο επίσης να μάθουμε ποιά "πολλά" ακούσατε και ποιά "πολλά" σας υποσχέθηκαν.

Εν πάση περιπτώσει οι 15 μήνες που πέρασαν δεν ήταν και τόσο άχρηστοι αφού επιτέλους "σπάρσατε τη σπιθή σας" η οποία πλέον αν συνεχιστεί "θα είναι σπυροσχή". Ας δούμε όμως, τι μας λέτε:

• Ότι ο Πολιτιστικός φορέας πέρασε εν τη γενέσει του, διότι οι διάφοροι περιφερειαί κρατικοί φορείς λειτουργούν ανταγωνιστικά.

• Ότι ο ΕΟΚ δεν προχώρησε

• Ότι το ΡΙΚ δεν λαμβάνει σοβαρό υπόψη τις μαθησίες των μακροπών στις οποίες συμμετέχετε, υποθέτω, και συνεχίζατε το ρόλο του "ν' ότι αφορά τη διαμόρφωση ενός θεατή πρόσημο, οι δότρου, που κύριο του χαρακτηριστικά είναι η μη ολοκλήρωμένη τελεωφόρηση και η "α, συμμετοχή" στα κοινά". Κρίμα που εδω αποφασίσατε να μην επεκταθείτε.

• Ότι η Μορφωτική Υπηρεσία είναι αδύναμη ή ότι βλέπει τους καλλιτέχνες σαν ανεξαρτητοποιητές.

Δεν θα σχολιάζα με τις πολιτικές και οικονομικο-πολιτικές πτυχές της επιστολής σας, οι οποίες εν πολλοίς αυτοαναφορούνται (π.χ. από που βγήκατε το συμπέρασμα ότι το κράτος δεν διοικήθηκε ακόμα (ούτε καν επί Μιχαηλίου!!!) ή αυτός σας είπε ότι η οικονομική πολιτική του Βασιλείου δεν θα στηρίχεται κύρια στο τριτομίσθιο ή στην ασφάλεια του κεφαλαίου). Σ' ότι αφορά όμως τις δικαιοσύνης για τους πολιτιστικούς θεσμούς έχετε ως ένα βαθμό ήσει στο μέτρο που κάνετε εφάρτηση του γεγονότος ότι το ΡΙΚ και η Μορφωτική του Υπουργείου Παιδείας είναι κυρίως μηχανισμοί προώθησης της όρχουσης ιδεολογίας όπως την αναλαμβάνεται βέβαια αυτό το συγκεκριμένο κράτος. (Ο ΕΟΚ δεν είναι πάντα τόσο γραμμάς ελεγχόμενος θεσμός).

Πέρα απ' αυτά σ' ότι αφορά την προσπάθεια κριτική των πολιτιστικών πραγμάτων που κάνετε στην επιστολή σας διαπιστώνω δύο πράγματα:

α. Ότι παρά το φαινομενικά δριμύ σας ύφος η άλη σας προσπάθεια είναι να δικαιολογήσετε την πρόθεση Βασιλείου επιρρίπτοντας την κύρια ευθύνη στον κυβερνητικό εκπρόσωπο, στον πρόεδρο του ΕΟΚ, στον υπουργό Παιδείας, στα κοιμιστικά καιεστημένα, στην Βουλή και σε άλλους. Αυτό θα μπορούσε να ειωταθεί σαν τρόπος δράσης αν ο πρόεδρος Βασιλείου προσβίλασε κάποια δηλωμένη πολιτιστική πολιτική, όπως όπως αναφέρατε και εσείς ο ίδιος, δεν δηλώθηκε τίποτε πέρα από μια εισαχριστή πρόθεση.

β. Ενώ προβάλλατε σαν βασικό σκεπτικό σας, την προδοσία του πολιτισμού και ειδικότερα του κινηματογράφου, οι συγκεκριμένες σας αναφορές σχετίζονται με το Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών και την Επιτροπή Διαφάνειας, δηλαδή των κύριων μηχανισμών προπαγάνδας της κυβερνητικής πολιτικής. Είναι φυσικό ότι το ενδιαφέρον αυτών των οργάνων για τον κινηματογράφο ή για οποιαδήποτε άλλη τέχνη, είναι δευτερογενές από την φύση τους. Τι σχέση μπορεί να έχει ο δημοκονός των "Νεκροκαμένων αόρητων" (εδώ δεν υπάρχει κριτική πριμνοία) με μια ταινία ρωζίκης προβολής της Κύπρου στους Αδόμοκτους; ποιός Κύπριος, ποιάν αδδερμειταν, τι θα πρόβαλλε η ταινία. Ο Φόντης θέλει να προβάλλει μια συγκεκριμένη πολιτική και είναι η δουλειά που επέλεξε να κάνει. Εάν αυτή τη δουλειά επιλέγατε κι εσείς, προσθέτοντας τη σηνοθετική σας γνώση, κακώς σας γράφα αυτή την επιστολή και κακώς ασχολούμαι μαζί σας.

Εάν όμως θέλατε να κάνετε κινηματογράφο, καλό είναι εσείς και οι άλλοι καλλιτέχνες να μας προσφέρατε την ευκαιρία να σας υποστηρίξουμε πάνω στη βάση μιας πολιτιστικής πολιτικής πρότασης, η οποία κατά την γνώμη μου δεν θα πρέπει βέβαια να αρκείται στο να προτείνει ένα πολιτιστικό φορέα και σίγουρα δεν θα ασχολείται με τη "θεωρία".

Εύχομαι ακόμα αυτή η πολιτιστική πολιτική πρόταση να μην αναλαμβάνεται τον εαυτό της σαν "αντίθετο" σε μια "οικονομική πολιτική που θα είναι λιμνή" και να είναι περισσότερο "νέα" από τη "νέο οικονομία" του κ. Βασιλείου.

Κύριε Ιωάννου,

"Οι γελοιοποιοί έχουν το χρέος να λένε στο βασιλιά την αλήθεια". Η συνέχεια της ιστορίας όμως είναι ότι ο βασιλιάς τους πετά τα υπολείμματα κάποιου γλυκού και κάποιες πενταροδεκάρες. Εύχομαι λοιπόν να μην επαιμίζετε ολόκληρο το ρόλο του γελοιοποιού.

Καστής Αχιγιώτης.

Η "ανίκωνη" αλληνοκυπριακή αστική τάξη αυτονομήθηκε πολύ γρήγορα μετά το 1969. Από το '84 και μετά η ανάπτυξη της ΕΚ αστικής τάξης ήταν τέτοια που της επέτρεψε να πάρει στα χέρια της το "νεοαποικιακό" κράτος της Ζυρίχης και να το μετατρέψει σε ανεξάρτητο, δικό της, κέντρο ελέγχου της κυπριαστικής οικονομίας στο Κυπριακό χώρο και εργατήριο για οικονομική διαίσθηση στην "υποανάπτυκτη" χώρα περιοχή, εξουδετερώνοντας τους "περιορισμούς" που της έβαζαν οι Τουρκοκύπριοι και οι αμερικανίες της Ζυρίχης. Ακόμα και οι Αγγλικές βόσκες που έμεναν, ποτέ δεν ήταν κάποιο εμπόδιο στην ανάπτυξη της, αντίθετα εξασφάλιζαν την "εργασία" και την "πρεμία" στις ίδιες περιοχές της Μ.Ανατολής στις οποίες άπλωνε και αυτή τα μικρά αλλά ιμπεριαλιστικά χερσάκια της για να αφιέρει ότι μπορούσε.

Τι άλλο έμενε να κάνει για να πραγματοποιήσει την "εθνική ανεξαρτησία" ώστε να μην την θεωρούν ο Ηλιάδης και άλλοι σαν "ανίκωνη"; Την Ένωση "ολόκληρης της Κύπρου" με την Ελλάδα; Την βίαιη "επανάσταση" της Κύπρου, παρά την θέληση των τουρκοκυπρίων; Η μήπως να μπορεί να "φροντίζει" μόνιμη της για τα συμφέροντα της στην περιοχή με τις δικές της, "ανεξάρτητες" βόσκεις και όχι με αυτές των Αγγλων ή με τις δικαιοκλίνοιας στους Αμερικανούς;

Παρόλο αυτά κυριαρχεί ο μύθος ότι είναι η "ιμπεριαλιστική εξάρτηση που έθεσε και δημιούργησε τις συνθήκες του διακοινωνικού αμοιβαλισμού, του συμβιβασμού και της μισαλλοδοξίας" όπως γράφει και ο Ηλιάδης. Κανείς όμως δεν έχει μια πεντηκτική εξήγηση γιατί να θέλει ο Αμερικάνικος και ο ΝΑΤΟικός ιμπεριαλισμός να δημιουργήσει διάσπαση στην νοτιοανατολική του πτέρυγα. Αντίθετα αυτή η βολική πατριωτική επιλογή να τα φορτώνουν όλα στον "ξένο" ιμπεριαλισμό τους εμποδίζει να δουν κάτι πολύ πιο βασικό. Ότι οι εθνικές διαμάχες σαν αυτή στην Κύπρο είναι αποτέλεσμα του καπιταλισμού, της φαγωμάρας και του ανταγωνισμού που βρίσκεται στην καρδιά του ίδιου του συστήματος σε όλα τα επίπεδα, σε όλα τα επίπεδα της ημερήσιας ζωής, και εμφανίζεται όπου βρίσκεται την ευκαιρία. Οι "ξένοι δάκτυλοι" μπορεί να τις διαφοροποιούν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, αλλά το να πιστεύει κανείς ότι είναι αυτοί που τις προκαλούν, αυτό είναι στην καλύτερη περίπτωση πατριωτική αφέλεια και αυταρέσκεια, αν όχι ρατσισμός από την ανάποδη ("ΕΜΕΙΣ μόνι μας δεν θα την παθαίνομε")

Αυτό το άρθρο παραδόθηκε στο "Εντός των Τειχών" τον Μάιο του '88, και το πρώτο του μέρος δημοσιεύτηκε (χωρίς μάλιστα, από τυπογραφική αβλεψία, να αναφέρεται ποιοί ήταν οι συγγραφείς του) τον Μάρτιο του '88. Έτσι ημερομηνίες που αναφέρονται στα τέλη του άρθρου, και τότε που παραδόθηκαν ανήκαν στο μέλλον, σύμφωνα ανήκουν στο παρελθόν. Ωστόσο, από τότε συνέβησαν σημαντικά γεγονότα που διναμίζουν την πολιτική του άρθρου

τα "αυτονοήτα" του σοσιαλπατριωτισμού

(β' μέρος)

"Συγκεκριμένη ανάλυση"

3

Οι Γάλλοι αποικιοκράτες στην Αλγερία ήταν "φτηνό εργατικό δυναμικό"

Εκεί όμως που ο Χ. Ηλιάδης είναι ένα καταδραστή παράδειγμα για το πως να μην αποφεύγουμε την "ανιστόρητη και ισοπεδωτική γενικόλογια" είναι με την εξήγηση των τούρκων αποίκων, που είναι στην συντριπτική τους πλειοψηφία μετακινώντας εργάτες, με τους Γάλλους αποικιοκράτες στην Αλγερία πριν το '82:

"Εκτός όμως από τους Κύπριους "σοσιαλπατριώτες και τους Παλαιστίνιους, και οι Αλγερίνοι επαναστάτες επέδειξαν ανάλογα "ρατσιστικά" αισθήματα προς τους Γάλλους αποίκους των οποίων την απομάκρυνση επιδίωξαν και πετύχαν με την ανεξαρτησία της Αλγερίας (1962)... οι Γαλλικές επαναστατικές οργανώσεις όχι μόνο δεν θεώρησαν "βαρβαρότητα" την απομάκρυνση των Γάλλων αποίκων αλλά θεώρησαν την απομάκρυνση τους σαν μια έκφραση της εφαρμογής της αρχής της αυτοδιάθεσης του αλγερινού λαού".

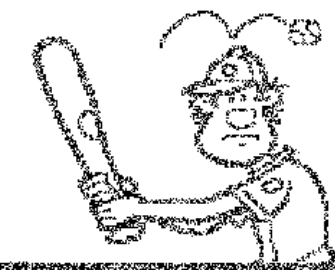
Ποιά σχέση μπορούν να έχουν οι Γάλλοι γαιοκτήμονες, αντίστοιχα κρατικά υπάλληλοι, δικαστικό προσωπικό των εταιρειών εκμετάλλευσης πετρελαίου και οι προνομιούχοι Γάλλοι εργάτες της αποικιακής Αλγερίας με τους τούρκους "εποίκους" τους οποίους κατηγορούν όλοι ότι προκαλούν προβλήματα και στους τουρκοκύπριους σαν "φτηνό εργατικό δυναμικό", δουλεύοντας ακόμα και κάτω από τον νόμιμο κατώτερο μιστό;

Για τον "μαρξισμό" του Χ. Ηλιάδη, δεν είναι η πραγματική οικονομική και κοινωνική κατάσταση που καθορίζει τον χαρακτήρα των τούρκων αποίκων και

τους διαχωρίζει από τους Γάλλους στην Αλγερία, και την στάση που πρέπει να κρατήσουμε απέναντι τους αλλά το κοινό ότι είναι και οι δύο ξένοι. Και αυτό φαίνεται να είναι το μόνο που σπινάει υπόψη του ο Χ. Ηλιάδης; Και οι Γάλλοι αποικιοκράτες και οι Τούρκοι έποικοι, στο κάτω κάτω, πέρασαν θέλωσα από βαρβαρή για ναρθούν. Αγαθό ήταν προοδευτικό και οι ντόπιοι Αλγερίνοι ξεπρόσωποι προς τα βόσκια τους Γάλλους, άρα θα είναι εξίσου προοδευτικό να ξεπροσωπούμε και μαζί τους Τούρκους έποικους στην ίδια καταδύση. Το ότι ήταν οι Αλγερίνοι το "φτηνό εργατικό δυναμικό" στην Αλγερία δεν έχει καμιά σημασία για τον Χ. Ηλιάδη.

Στο βαθμό που καταλαβαίνει ο Χ. Ηλιάδης ότι υπάρχει αυτή η αντίθεση, την λύνει θορπίζοντας τους τούρκους "έποικους", όργανα του τούρκου ιμπεριαλισμού και ξεμπερδεύει. Το ότι προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν οι τούρκοι και τουρκοκύπριοι αστοί τους "έποικους" για τους δικούς τους σκοπούς, (ένος από τους οποίους είναι και η χρησιμοποίηση τους στην φτηνό εργατικό δυναμικό) δεν υπάρχει καμιά ενοχολία. Αλλά όμως όμως αν ήταν οι στόχοι τους οποίους θέλει να εξυπηρετήσει η αστική τάξη χρησιμοποιώντας ένα ημίμα της εργατικής τάξης το μόνο που θα κάθαρζε την στάση των μαρξιστών απέναντι σε αυτό το ημίμα, εκτός για και αν μας πούν ότι οι "έποικοι" είναι οργανωμένοι φασίστες και μπάτσες που ποζάρουν σαν φτηνό εργατικό δυναμικό. Αλλά τότε πως εξηγείται ότι στον Δουλά οι "τουρκοκύπριοι αλλά και οι τούρκοι έποικοι που κατοικούν στην περιοχή" τα έβαλαν με τον μεγαλοεπιχειρηματία Ασλ Νοδρί και την πολυμεταβλήτου εταιρεία "ΠΙΟΥΠΕΚ" και συγκροτήθηκαν με την ομπλομιά, για να ενισχυθούν στα σχέδια τους να "αξιοποιήσουν" την περιοχή; ("ΝΕΑ" 22/12/88). Τέτοια θα ήταν η στάση των αποίκων αν αυτοί ήταν "όργανα" του Μπρεζνέφ και της Τουρκικής

εκδοτική ομάδα εργατική δημοκρατία

και τουρκοκυπριακής αστικής τάξης; Στο κάτω κάτω αν οι έποικοι και τουρκοκύπριοι αστοί θέλουν να χρησιμοποιήσουν τους έποικους για να εξυπηρετήσουν το στόχο της δημογραφικής αλλαγής που θα προωθήσει τα αντιβραστατικά εθνικά συμφέροντά τους, το διάβημα τους θα εξυπηρετούσε την αντιδραστικό στόχο της βίαιης δημογραφικής επαναφοράς που θα εξυπηρετήσει τα εξίσου αντιδραστικά εθνικά συμφέροντα των ελλήνων και αλληνοκυπρίων αστών. Εκείνο που πρέπει να καθορίζει την δική μας στάση είναι η οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα, η ταξική θέση των αποίκων σαν ένα από τα πιο καταπιεσμένα ημίματα της εργατικής τάξης της βόρειας Κύπρου. Η αλληλεγγύη των εργαζομένων των διάφορων εθνότητων δεν είναι "χριστιανικό" αίσθημα, όπως θέλει να το περιγράψει ο Χ. Ηλιάδης, είναι η ουσία του εργατικού διεκδικητικού.

"Συγκεκριμένη ανάλυση"

4

Το κράτος του Ισραήλ είναι κορόμιο με την ΤΔΒΚ

Σε αυτή την "συγκεκριμένη ανάλυση" βέβαια δεν έχει πρωτοτυπήσει καθόλου ο Χ. Ηλιάδης. Η υποκριτική προπαγανδιστική εκμετάλλευση του αγώνα των Παλαιστίνιων από τους αλληνοκυπρίους πατριώτες βραβεύεται στην ημερήσια διάταξη, ιδιαίτερα τον τελευταίο χρόνο με την ηρωική "νιφράτα". Η φράση του συρμού είναι "Κύπρος Παλαιστίνη κοινός αγώνας". Και τα αντίστοιχα λόγια του Ηλιάδη είναι:

"Όταν εξαιρετικά ενδιαφέρον να μας διαφορώσει η Ε.Δ. κατά πόσο με την ίδια συλλογιστική αναγνωρίζει και το δικαίωμα ύπαρξης του σιωνιστικού κράτους του

Ισραήλ (1947) το οποίο κάτω από το πρόσχημο της κατοχύρωσης των δημοκρατικών δικαιωμάτων των εβραϊκού λαού... έθεσε ελκυστική την Παλαιστίνη υπό σιωνιστική κατοχή".

Φυσικά είμαστε με το μέρος των Παλαιστίνιων και εναντίον της ύπαιθρου του σιωνιστικού κράτους του Ισραήλ. Εδώ όμως στην Κύπρο, ποιοί ήταν οι πραγματικοί Παλαιστίνιοι; Καλυφόμενοι σαν αιτίες στις οποίες βλέπουμε στην ηλιθιότητα να ζούν οι Παλαιστίνιοι μόνο οι τουρκοκύπριοι είχαν στην Κύπρο. Και όσο για πολιτικές καταπιεσμένους, ισοπέδωση και καταδράσεις, θαλάσσι κανείς τι γίνονταν από το '63 μέχρι το '87 στην Κύπρο; Τι έγινε στην Ομορφία το 1983; Στην Κοκκίνου το 1987, για τα γεγονότα της οποία ακόμα και ο Παπανδρόπου δέλωσε ότι:

"Αποτέλεσε μια πράγματι μεγάλη πρόκληση προς την Τουρκία. Έγινε και σφαγή και λεηλασίες". (Ομιλία Παπανδρόπου στην Βουλή με το όνομα του φακέλου της Κύπρου" 21/2/88).

Κανείς δεν θυμάται; Αν όλοι μας δεν δεχόμαστε το "δικαίωμα" των ισραηλιτών να καταπιέζουν τους παλαιστίνιους και αναγνωρίζουμε στους τελευταίους το δικαίωμα αυτοδιάθεσης, τότε γιατί να μην αναγνωρίσουμε το δικαίωμα αυτοδιάθεσης στους τουρκοκύπριους; Επειδή δεν έχουν, όπως γράφει ο Χ. Ηλιάδης, "συμπαγή" εθνικό-γεωγραφικό χώρο; Μπορεί να μην είναι "ιστορικός", αλλά αυτό είναι κάτι που μπορεί να σπαστεί τους αστοί και μικροαστοί εθνικιστές και όχι τους μαρξιστές.

Ο Ηλιάδης όμως, έχει μαζί με όλους τους υπόλοιπους σοσιαλπατριώτες ή σκότους πατριώτες, κόμματα, εκκλησία κλπ το "απρόσπαστο" επιχειρημα: "Δεν αποδεχόμαστε τα τετελεσμένα της βίας". Όπως το λέει ο ίδιος:

"το κράτος αυτό (ΤΔΒΚ) έχει πάρα πραγματικά μέσα σε συγκεκριμένες συνθήκες βαρβαρότητας και είναι το προϊόν προσηλυτιστικής των γηγενών κατοίκων, στρατιωτικής κατοχής και μαζικού αποικισμού".

Και νομίζει ότι ξεμπερδεύει τόσο καλά, ώστε να μας ζητά να του παραθέσουμε "έτσι και ένα (μόνο ένα) συγκεκριμένο λενινιστικό ταίρια που να δηλώνει ότι το δικαίωμα δημοκρατίας κράτους συνειπάγεται την ορπαγή και κατοχή εδαφών άλλων, τον εκτοπισμό των νόμιμων γηγενών κατοίκων των εδαφών αυτών..." κλπ. Φυσικά δεν θα έγραφε τέτοιες μαλακίες ο Λένιν, όπως δεν είπαμε ποτέ εμείς ότι ήταν "αναγκαία" ή

"δικαιολογημένη" η τουρκική εισβολή. Αλλά, ο Ηλιάδης σαν πατριώτης θεωρεί ότι όποιος δεν είναι μαζί του, είναι φίλος του εχθρού του.

Αυτά όλα τα είχαμε απαντήσει πολύ πριν μας βάλει αυτή την "ακασμάχητη" πρόκληση ο Ηλιάδης. Στο σχετικό ημίμα του βιβλίου "Το Κιλικικό" γράφαμε:

"Πριν το '74 οι πληθυσμιακές προκλήσεις ήταν ανακαταμενί και δεν υπήρχε φυσικά περίπτωση οι αλληνοκύπριοι επαναστάτες να ζητήσουν διαχωρισμό των πληθυσμίων σαν λύση για το πρόβλημα της εθνικής καταπίεσης των Τουρκοκυπρίων. Ωστόσο μπορούσαν και έπραξε να πλέθωναν ενάντια στην εθνική καταπίεση των Τουρκοκυπρίων από τους ΕΚ αστούς μέσω στο κράτος που τότε υπήρχε, και να υποστηρίξουν τα στοιχεία της δημοκρατίας τους δικαιοσύνης".

Όλα αυτά όμως έγραψαν να ισχύουν μετά το '74. Δεν υπήρχον να ανακαταμενί πληθυσμιακά στην Κύπρο. Αλλά η υποκριτική απάντηση των αστών σε αυτό είναι τα "τετελεσμένα της εισβολής" και τα "ανθρώπινα δικαιώματα" των προσφύγων.

Λένε δηλαδή ότι οι πληθυσμιακές δεν είναι να ανακαταμενί εξαιτίας της πολεμικής βίας και ότι πρέπει και μπορούσαν να αλλάξουν αυτά τα "τετελεσμένα". Ποιά είναι η απάντηση μας απέναντι σε αυτό το επιχειρήμα;

Πρώτα, καλό είναι να θυμηθείμε ότι διαχωρισμός των πληθυσμών και πρόσφυγες σαν "τετελεσμένα της βίας" υπήρχαν και πριν το '74, και για αυτά υπεύθυνοι ήταν τότε οι ίδιοι οι Αλληνοκύπριοι αστοί και πολιτικοί που σήμερα ξεσκίζουν τον κόλο τους για τα "τετελεσμένα της βίας" των πετυχη α εχθρός τους.

Δεύτερο, ποιά πρέπει να είναι η στάση των επαναστατών απέναντι στα διάφορα "τετελεσμένα" για τα οποία δεν ευθύνεται η εργατική τάξη; Η μαρξιστική παράδοση αντιμετωπίζει τα αποτελέσματα των ιστορικών διαδικασιών χωρίς ηθολογίες και ανεξάρτητο από τους σκοπούς και τις διαθέσεις αυτών που τα έκαναν. Αυτό που ενδιαφέρει είναι ποιά είναι η νέα κατάσταση που έχει διαμορφωθεί και προς τα που οδηγεί ή μπορεί να οδηγήσει.

Ζουλιέ της αιτίας τάξης είναι να προωθεί τα τρεστά, να οδηγεί τις γυναίκες και τα παιδιά στα εργοστάσια, να τους βασανίζει εκεί... που τους καταδικάζει σε ακραία φτώχεια. Δεν "αποποιούμε" αυτές τις εξελίξεις. Δεν τις

"υπερστράτευση". Τις πολυήμερες δυνάμεις πολυήμερες δυνάμεις που να τραστ και η εργοδότηση των εργαζομένων στην βιομηχανία είναι προδοτική. Δεν θέλουμε να ξαναγυρίσουμε στο χειροτεχνικό σύστημα, στην προμονταριστική καταλυτική, στην οικιστική αλλαγή για τις γυναίκες. Εμπρός, περνώντας από τα τραστ κλπ, και μέσα από αυτά στο σοσιαλισμό! (Λένιν, Αγγλικά Άπαντα του 23 σελ. 81)

"Είναι αλήθεια πως η Αγγλία, είναι προκαλούσα για κοινωνική επανάσταση στο Ινδοκίνα, αλλά είναι μόνο η πρώτη από τις πρώτες συμφέρουσες, και ο τρόπος που να επιβληθεί είναι κρίσιμος. Όμως δεν είναι αυτό το ζήτημα. Το ζήτημα είναι αν μπορεί η ανθρωπότητα να ολοκληρώσει το παρηκείμενο της χωρίς μια επαναστατική επανάσταση στην κοινωνική κατάσταση της Ασίας. Αν όχι ότι και να ήταν τα εγκλήματα της Αγγλίας, ήταν το αυτονόητο εργαλείο της ιστορίας όταν προκαλούσε αυτή την επανάσταση." (Κ. Μαρξ "The British rule in India" από το "Μακ θίνγκες φρομ Έντλ" εκδόσεις Felicitas, σελ. 306).

"Ότι και να αναγκαστεί να κάνει η Αγγλία δεν θα δικαιωθεί από το καλύτερο από όλα τα κοινωνικά κατώτερα της μάζας του λαού (της Ινδίας), που δεν εξαρτάται μόνο από την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, αλλά από την απολλοτρίωση τους από τον λαό. Όμως αυτό που δεν θα παραλείψουν να κάνουν θα είναι να θέσουν τις εθνικές προοπτικές και για τους δύο. Έκανε ποτέ τίποτα περισσότερο ή περισσότερο; Πήνυχε ποτέ μια πρόταση χωρίς να πάρει άγρια και λαοφόνους μέσα από την βίβλη και την εξοδάλωση; (Κ. Μαρξ, "The Future results of the British Rule in India, ίδιο σελ. 323)

Το γεγονός λοιπόν ότι η κατάσταση μετά το '74 διαμορφώθηκε με την "βία των όπλων", ότι είναι "τετελεσμένο της εισβολής", δεν σημαίνει ότι έχουμε οποιοδήποτε καθήκον να υποστηρίξουμε την "δική μας" αστική τάξη για να ξαναγυρίσουμε στην περίοδο της Ελληνοκυπριακής κυριαρχίας και της ρατσιστικής καταπίεσης των Τουρκοκυπρίων, για να διασχίσουν οι έποικοι και άλλα παρόμοια. Το ότι η σημερινή κατάσταση είναι αποτέλεσμα των "τετελεσμένων της βίας" δεν μπορεί να είναι καθοριστικό για τους επαναστάτες. Εξάλλου, η συντριπτική πλειοψηφία των σημερινών συν-

ων στον κόσμο είναι αποτέλεσμα, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, κάποιων "τετελεσμένων της βίας", άλλους χρονικά μακρινών και άλλους αρκετά πρόσφατων...

Ο διαχωρισμός είναι γύρω στα ένα γεγονός το οποίο ούτε το συζητήσαν ούτε έχουν κομμά ευθύνη οι επαναστάτες και οι εργοδότες. Είναι μια πραγματικότητα, ένα "τετελεσμένο" που δημιουργήσε με την βία και με τη φρενιά για τους εργάτες και αγρότες συνέπειες ο καταλυτικός, όπως η αλλαγή από την Αγγλική αποικιοκρατία της Ινδικής κοινωνίας με την βία και μέσα άλλα. Οι επαναστάτες, αντίθετα με τους υπεριστάτες, "αναγνωρίζουν τα τετελεσμένα", δηλαδή την πραγματική πραγματικότητα και φέρνουν να βρουν πως θα προχωρήσουμε μπροστά, ξεκινώντας από αυτήν την πραγματικότητα.

Το μέλημα των Τ/Κ και των Τούρκων εποίκων σε μια χωριστή περιοχή είναι τα αναφορικά γεγονότα. Η απομάκρυνση των προσφύγων στον Νότο, δηλαδή η μεταφορά τους σε προλατάρια, μικροαστάδες και αυτοί είναι και αυτό γεγονός, σήμερα δεν υπάρχουν πρόσφυγες σαν κάποια ξεχωριστή κοινωνική κατηγορία. Θα ήταν βέβαια καλός μας, πρώτα γίνονται αυτά, να παλέψουμε ενάντια στον πόλεμο και στα αποτελέσματά του, τις βάρβαρες μετακινήσεις πληθυσμών και υποτίθεται και των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων αστών από το '63 ως το '74 περίοδο που ποτέ δεν θα ήταν καθήκον μας να παλέψουμε ενάντια της μεταναστεύσης Τούρκων από την Τουρκία στην Κύπρο για να διατηρηθεί η "ελληνοκρητική της Κύπρου". Τίποτα όμως το καθήκον μας είναι να παλέψουμε για να πάρει μπροστά ξεκινώντας από αυτά που υπάρχουν: τον γεωγραφικό διαχωρισμό, τις "συμπάσεις" και την θέληση των Τουρκοκυπρίων, καθώς και την εγκατάσταση των φτωχών εποίκων από την Τουρκία στο Βορρά. (Το Κ' (ΤΡΙΑ-ΚΟ και το Διαδυνάμια Καθήκοντα των Ελληνοκυπρίων Επαναστατών" σελ. 178-181).

Υπάρχουν βέβαια και οι πρόσφυγες, για τους οποίους και ο Χ. Ηλιάδης και όλοι οι άλλοι ανησυχούν τόσο πολύ, ενώ ανακατεύεται το στομάχι τους αν δείξει κάποιος την ίδια ανησυχία και ανησυχία για τους πάμφτωχους τούρκους μετανάστες εργάτες που αποτελούν την πλειοψηφία των εποίκων. Υπάρχει και εδώ τρόπος να αντιμετωπίσει το πρόβλημα χωρίς να είναι ούτε αναξιοπύτος ούτε υποκριτής εθνικιστής. Να η γράφουμε στο "Κυπριακό":

"... Δεν σημαίνει ότι οι απαιτήσεις των φτωχών προσφύγων που χάνουν το σπίτι για το οποίο δουλεύουν και στηρίζονται είναι άδικες ή υποκριτικές. Πως λοιπόν αντιμετωπίζουν οι επαναστάτες το πρόβλημα των προσφύγων;

Οι πρόσφυγες δεν είναι εναντίον εθνικιστικού εθνισμού. Υπάρχουν στο μεγαλύτερο πρόσφυγες σαν τους Καταβλήδες και τους Λαδώνες με το ξενοδοχείο και τη διακρίσεις που έχουν και ως εκ διότι "επιδοκίμασαν στον Νότο μέχρι τον φτωχοεργαζόμενο και αγρότη, που έχουν ότι είχαν ότι είχαν και δεν ξαναπήκισαν τίποτα.

Στους πρώτους, δεν μπορεί κανείς ποτέ να και καλά να πιάσει και τις χειρότερες μόνο που προπαγάνδα την επέμβαση φασίς να είναι η εργατική τάξη και όχι ο Τούρκικος στρατός που θα ους τα ξενοδοχεία".

Τι λέμε όμως στους φτωχούς εργαζόμενους πρόσφυγες; Πρώτα πρέπει να εξηγήσουμε πως και γιατί ο Τούρκικος επεκτατισμός έχει μόνο την ειση ευθύνη για τον πόλεμο. Την άλλη μισή την έχει η "δική μας" εργατική τάξη, αυτοί που κατατάξαν τους τουρκοκυπριακούς τόσο χρόνια. Αυτοί οι έποικοι που κερδίζουν και τώρα από τον μισθό μας για στρατιωτικές δεσμούς ώστε να ξεπανάξουν να έκαναν μετακινήσεις.

Και μετά, πρέπει να νοήσουμε ότι δεν είναι δυνατό γύρω στα να υποστηρίξουμε το δικαίωμα τους για επιστροφή χωρίς αναπόφευκτα να υποστηρίξουμε συγχρόνως τα επιθετικά σχέδια των "δικών μας" αστών, και να ξεχάσουμε τα δικαιώματα άλλων εργαζομένων, των Τουρκοκυπρίων και των Τούρκων εποίκων. Όπως υποστηρίζει ότι στην ομηροική κατάσταση μπορούμε να το αποφύγουμε αυτό, είναι το λιγότερο παλιό σφάλμα.

Αλλά πρέπει να παλέψουμε ενάντια στους "δικούς μας" αυτούς για τα υπόλοιπα δικαιώματά τους σαν εργαζόμενοι και σαν πρόσφυγες. Το δικαίωμα δηλαδή στην δουλειά που ανέχεται τους το αμφοβηθεί ο ελληνοκυπριακός καταλυτισμός και το δικαίωμα να πάρουν από το κράτος κατοικίες και αποζημιώσεις για αυτό που έχασαν. Δικό μας καθήκον είναι να παλέψουμε ενάντια στην "δική μας" αστική τάξη και στην επιθετικότητα της "δικιάς μας" Κυβέρνησης και αυτό σήμερα δεν μπορεί να γίνει υποστηρίζοντας με οποιοδήποτε τρόπο αυτή την επιθετικότητα, ακόμα και αν καλύπτεται πίσω από το σύνθημα της "υπεράσπισης των ανθρω-

πών δικαιωμάτων" και την επιστροφή των προσφύγων" (ίδιο σελ. 183)

Το σύνθημα μας δηλαδή πρέπει να είναι "σπίτι στους πρόσφυγες" και όχι "έλοι οι πρόσφυγες στα σπίτια τους".

Και παραμένει πάντοτε αναπάντητο το ερώτημα που βάλουμε από το πρώτο μας άρθρο στην περίοδο αυτή. Υπάρχει κανένας προδοτικός και μη "κάρφωρος" τρόπος, για να αναρροβούν τα "τετελεσμένα" του '74, να φέρνουν οι έποικοι και να επιστρέψουν όλοι οι πρόσφυγες στα σπίτια τους; Ο μόνος τρόπος να φέρνουν οι έποικοι είναι με βίαιη μετακίνηση ενός ολόκληρου και πληθυσμού. Αυτό θα το κάνει είτε ένας "νικητής" ελληνοκύριος στρατός, είτε ακόμα, μετά από μια συμφωνία, και ο τούρκικος στρατός. Εάν νομίζει κανείς ότι ένα νικηφόρο προλατάρια μπορεί να κάνει το ίδιο με προδοτικό τρόπο, τότε έχει μια τελείως διαφορετική αντίληψη της προλατάριακής δημοκρατίας και της σοσιαλιστικής επανάστασης από αυτήν της μαρξιστικής παράδοσης.

ΕΝΑΣ ΣΚΕΤΟΣ ΣΟΒΙΝΙΣΤΗΣ

Δεν είναι παράξενο που η κατάληξη της πολιτικής του Χ. Ηλιάδη είναι η αποκατάσταση ενός "εθνοκρατοκρατορικού" πολέμου, ενώνοντας την φωνή του με τους άλλους σοβινιστές:

"Η ΕΔ υποβιβάζει την ενιαία περίοδο στην απίστευτη συζήτηση περί κανονικής ή όχι της ΕΚ άρχουσας τάξης για μια νικηφόρα στρατιωτική αναμέτρηση με τον Τούρικο στρατό κατοχής.

Καν' αρχή θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η απολλογή από την τούρκικη στρατιωτική κατοχή είναι απόλυτο δικαίωμα ολόκληρου του Κυπριακού λαού, χωρίς να αποκλειστούν οποιαδήποτε μέσο".

Έχουμε όλοι που μας φαίνεται ότι όταν ο Χ. Ηλιάδης "σημαίνει" ότι ένας πόλεμος είναι "απόλυτο δικαίωμα" ολόκληρου του Κυπριακού λαού αναπόφευκτα συμπεριλαμβανόμενα ανάμεσα σε αυτούς που έχουν αυτό το "δικαίωμα" και την ελληνοκυπριακή άρχουσα τάξη. Έχουμε όλοι που καταλαβαίνουμε από αυτά ότι αν στο μέλλον η ελληνοκυπριακή άρχουσα τάξη κηρύξει πόλεμο ο Χ. Ηλιάδης θα υποστηρίξει αυτό τον πόλεμο.

Αυτό βέβαια είναι "απόλυτο δικαίωμα" του, αλλά δεν μπορεί να το νομίζει και μαρξιστική θέση.

Ο Λένιν, σε μια από τις πιο γνωστές και έντονες περιπτώσεις εθνικής καταπίεσης, την υπόθεση στην τσερκική Ρωσία, Πολωνία, Δανία, Ξενοδοχεία ποιοί ήταν "απόλυτο" καθήκον να παλέψουν για το δικαίωμα αυτοδιάθεσης της Πολωνίας και ποιοί όχι:

"Σε κανένα έθνος δεν είναι τόσο άδικο να μισεί για τη Ρωσία όπως στους Πολωνούς, κανένας έθνος δεν αντιμετωπίζει τόσο έντονα τη Ρωσία όπως οι Πολωνοί... Οι Πολωνοί σοσιαλιστικοί εργάτες πρόσεχαν μια μεγάλη ιστορική υποχρέωση προσηλώντας το σύνθημα του διεθνισμού και δηλώνοντας ότι η αδελφική ενότητα του προλατάριατου όλων των χωρών έχει την μεγαλύτερη σημασία για αυτούς και ότι δεν θα πολεμήσουν ποτέ για την απελευθέρωση της Πολωνίας. Αυτό είναι προς την ταξική και για αυτό θεωρούσαμε πάντα μόνο αυτούς τους Πολωνούς σοσιαλιστικούς εργάτες ότι είναι σοσιαλιστές, οι άλλοι είναι πατριώτες...

Γιατί όμως έπρεπε εμείς οι Μακεδονομάχοι... να αρνηθούμε το δικαίωμα αποχωρισμού στην Πολωνία... Αυτοί οι άνθρωποι δεν θέλουν να καταλάβουν ότι για να ενυψώσουν τον διεθνισμό δεν χρειάζεται να λες πάντα το ίδιο. Αυτό που πρέπει να κάνεις είναι να τονίζεις, στη Ρωσία, την ελευθερία τους να μιλούν εναντίονα." (Λένιν, Αγγλικά Άπαντα του 24 σελ. 251)

Ο ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Στην εποχή της ιμπεριαλιστικής παρακμής... γράφει ο Χ. Ηλιάδης "η πραγματοποίηση των δημοκρατικών εθνικών στόχων (αυτοδιάθεση, εθνική ανεξαρτησία) περνάει με τους ώριμους της εργατικής τάξης". Αυτή δεν είναι μόνο η θέση του Χ. Ηλιάδη. Είναι το σημείο συνάντησης σχεδόν όλων των τάσεων της ελληνοκυπριακής άρχουσας τάξης. Πρέπει να συνεργαστούμε με την αυτή τάξη όσο υπάρχει το "εθνικό ζήτημα" λέει το ΑΚΕΛ. Η αστική τάξη είναι "άνοικη", άρα λοιπόν για σοσιαλισμό, απέναντί η άρχουσα τάξη, μόνο η εργατική τάξη μπορεί να "λύσει" το "εθνικό ζήτημα".

Και έτσι... νομίζουν ότι αποδεικνύουν πως το ΑΚΕΛ είναι μαρξιστικό και αυτοί επαναστάτες. Φαίνεται τελείως αυτοπαροδοτικό για όλους τους, παραδοσιακή και άρχουσα, ότι

και αγώνες" και όλα τα άλλα. Ούτε που μπορεί να περάσει από την σοσιαλιστική σκέψη τους πως είναι δυνατό να τα επιβεβαιώσουν κανείς. Για αυτό τους φαίνεται εύλογο απαντήσει ότι το μόνο πρόβλημα είναι... αν μπορεί ή όχι κάποιο κομμάτι της ελληνοκυπριακής αστικής τάξης να νικήσει τον τούρικο στρατό και να οξυδενερώσει τις (εξίσου "αυτοπαροδοτικό") ανθελληνικές (ή "αντικυπριακές") προθέσεις της άρχουσας και του τούρκικου ιμπεριαλισμού.

Το μόνο που αποδεικνύεται από αυτά είναι ότι οι μεν είναι αναξιοπύτους οποδοί της ταξικής συνεργασίας και οι δε σοσιαλιστικότες άλλο όχι οποδοί της ταξικής συνεργασίας... τοιάχιστα ακόμα.

Και αυτό γιατί στην σημερινή η Κύπρο δεν υπάρχει έθνος ούτε "έθνος" κανένας "εθνικό ζήτημα", ούτε διεθνιστική οποιοδήποτε "εθνοκρατοκρατορικού αγώνα", είτε με "εθνική" συνεργασία είτε με σοσιαλιστική επανάσταση.

Ο στόχος των επαναστατών είναι κριτικώς η σοσιαλιστική επανάσταση, το πρόγραμμα της ελευθέρωσης από την εργατική τάξη και εδώ και διεθνώς. Όχι όμως, εδώ στην Κύπρο, για να λυθεί με αυτή κάποιο ανύπαρκτο "εθνικό ζήτημα".

Ποιά λοιπόν είναι η σχέση της σοσιαλιστικής επανάστασης με το εθνικό πρόβλημα, δηλαδή την ανθελληνική και άδικη από όλες τις πλευρές διαμάχη ανάμεσα στους άλλους και ελληνοκυπριακούς αστούς από την μια και τους τούρκους και τουρκοκυπριακούς αστούς από την άλλη;

Υπάρχει άμεση σύνδεση. Μια ξεκάθαρη διεθνιστική στάση από τους επαναστάτες θα συμβάλει στο να πάρουν οι εργαζόμενοι της κάθε πλευράς να βλέπουν το λαό της άλλης πλευράς σαν εχθρούς τους και έτσι να βλέπουν τους "δικούς τους" αστούς σαν αδικηχούς. Είναι απαραίτητη δηλαδή και για την ταξική ενότητα των Ελλήνων, Τούρκων, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων εργαζομένων και για το σπάσιμο της ταξικής συνεργασίας της κάθε πλευράς με τους "δικούς της" αστούς.

Μια ξεκάθαρη διεθνιστική στάση είναι ακόμα απαραίτητη για να γίνουν κανείς οι εργαζόμενοι όλων των πλευρών να κάνουν μια νικηφόρα σοσιαλιστική επανάσταση. Κάτι που δεν μπορεί να γίνει αν η εργατική τάξη δεν καταδεικνύει στην δημοκρατία, όχι την αστική, μα την σοσιαλιστική, διεθνιστική δημοκρατία:

"Ο καταλυτισμός και ο ιμπεριαλισμός"

μονομερούς στρατιωτικής επέμβασης. Αλλά κι αν υπήρχε τέτοιο «δικαίωμα» κανένας μέχρι σήμερα δεν το εξόρισσε, και η διχοτόμηση, προσφυγοποίηση, κατοχή, αποικιακή, συμβαίνουν σε κάποιο άλλο ζήτημα, λ.χ. πάντως όχι στη Κύπρο!

Όσο για εκείνο τον λιμνικό υποσημειωμένο Λένιν Μπρόντνι που το 1956 εξήγησε στην Αγγλική Βουλή τις προθέσεις για διχοτόμηση της Κύπρου, για την κίνηση των δυνάμεων και δραστηριότητες «εθνικά πηγών» περιγράφει (βλέπε χάρτη) πόσο τον ταραχούσε και για το καλό των Κυπρίων εργαζόμενων νοιαζόταν ο άνθρωπος! Εξήλθε ως γνωστό η ΕΑ λέει στους καθέτους ότι η διχοτόμηση, προσφυγοποίηση κ.λπ. είναι υπέρβαρτα μόνο μέχρι τη στιγμή της υλοποίησής τους! Μετά από, τελειώνει το, γίνεται ανεύχως του ιμπεριαλισμού αν επιχειρήσει ανατροπή του ιμπεριαλιστικού στόχου-κβό!! Αν η διχοτόμηση άρχισε διασπώντας πρώτα-πρώτα την ενότητα της βίας της Κυπριακής εργατικής τάξης, των συνδικαλιστικών και πολιτικών οργανώσεων της, δεν είναι παρά φλο-λοπιμύρας. Είναι, ότι έγινε, έγινε! (Γ' παιδί μου, αυτός ο Κληρίδης να μην αφήνει κανένα άλλο να προσποιηθεί ε' αυτό τον τόπο!)

Το ότι οι «θεωρητικές» εξαγγελίες του Λένιν Μπρόντνι υλοποιήθηκαν τριάντα χρόνια αργότερα, χρησιμοποιώντας τους Τ/Κ σαν μέσο και σαν πρόφαση, πάλι φλο-λοπιμύρας είναι!

Όσο για την Γερμανία (στην οποία αναφέρεται η ΕΑ) είναι κοινικό μυστικό των διεθνιστικών επαναστατικών οργανώσεων η εννοήση της Γερμανίας, ενάντια στη διχοτόμηση που επέβαλαν οι συμφωνίες Γιάλτας-Πότσδαν. Οι «ελίτες» λοιπόν που υποστηρίζουν την εννοήση της Γερμανίας σαν το «κλειδί» της Ευρωπαϊκής Επανάστασης, «αννοούν» τον ολοφάνερο ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα και ενός από τα σημερινά δύο Γερμανικά κράτη!

Μαργαριτάρι 3:

«Το γεγονός ότι η σημερινή κατάσταση (στην Κύπρο) είναι αποτέλεσμα

Η διχοτόμηση της Κύπρου όπως την είδαν οι Άγγλοι και Τούρκοι (A. Melamid, Journal of Geography, Vol. 59, 1960)

των «τετελεσμένων της βίας» δεν μπορεί να είναι καθαριστικό για τους επαναστάτες. Εξάλλου η συντριπτική πλειοψηφία των ανόρθων στην Κύπρο είναι απογόνους, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, κάποιων «τετελεσμένων» της βίας. Άλλοτε χρονικά μακρινών και άλλοτε ορατά πρόσφατων.....»

Τι να είχα ελπίζω από περίμενα να αναφέρουν και την συνθήκη του Μπρόντνι-Λιτόβσκ αλλά να πω την έκφρασή!

Πάντως αυτοί οι καλέδες οι Ιρανοί δεν λένε να χωνέψουν (εδώ και πενήντα τέσσερα χρόνια) τα «σύνορα» που ο Αγγλικός ιμπεριαλισμός επέβαλε για να διχοτομήσει την Ιρλανδία!

Διάφοροι άλλοι ηλίθιοι ανά τον κόσμο επιμένουν κι αυτοί να υποστηρίξουν ότι η εννοήση της Ιρλανδίας και η απαίτηση της «Βόρειας» Ιρλανδίας από την Βρετανική κατοχή, αποτελούν το «κλειδί» της σοσιαλιστικής επανάστασης στη χώρα αυτή.

Το ότι το δικαίωμα αυτοδιάθεσης των λαών περιλαμβάνει εκτός του δικαιώματος κρατικής οπόσθησης και το δικαίωμα ενένωσης χωρών που διαμελισθηκαν βίαια και τεχνητά από τον ιμπεριαλισμό, είναι φλο-λοπιμύρας!

με τις οποίες η ΕΑ αναζητά να συζητήσει.

Φαίνεται όμως ότι η ΕΑ (που μάλλον υποστηρίζει την εννοήση της Ιρλανδίας) ανακάλυψε ότι οι Ιρανοί είναι όλοι τους ιμπεριαλιστές και δεν υπάρχουν καθόλου αυτοί στη χώρα αυτή (για και πως διαφωτίζει ότι μεταξύ των Ε/Κ προσφύγων υπάρχουν και αυτοί).

Όσο γ' αυτούς του τριού-θιους Παλαιστίνιους, για 40 χρόνια τώρα, μάχονται σαν ηλίθιοι ενάντια στα «τετελεσμένα της βίας» που έθεσαν ολόκληρη την Παλαιστίνη υπό σιωνιστική κατοχή. Κανένας δεν εξήγησε στους απρόσιτους αυτούς πως ότι έγινε, έγινε και Παλαιστίνη δεν υπάρχει και καλά κάνουν να ξεχάσουν τα οπίσθια.

Κατά τ' άλλα η ΕΑ πιστεύει ότι η «απρόσφαιρα» είναι «ηραϊδική» (σοσιαλ) δεν αναγνωρίζει το δικαίωμα ύπαρξης στο σιωνιστικό Ισραηλινό κράτος. (Ήδη δεν ξέρει, αν η ΕΑ εννοεί ότι η διάλυση του Ισραηλινικού κράτους θα γίνει μέσα σε βραχί από ροδονεπική)

Μπορεί βέβαια η ΕΑ να ανακάλυψε ότι όλοι οι Παλαιστίνιοι (εάν σε καλεθόντο και ότι δεν υπάρχουν Παλαιστίνιοι αυτοί ή ότι η Σαουδική Αραβία, κύριος χρηματοδότης της ΟΑΠ, είναι διεθνιστικό επαναστατικό κράτος και υποστηρίζει την Παλαιστινιακή επανάσταση. Για όσους δεν πιστεύουν ε' αυτή την εκδοχή ως προ-

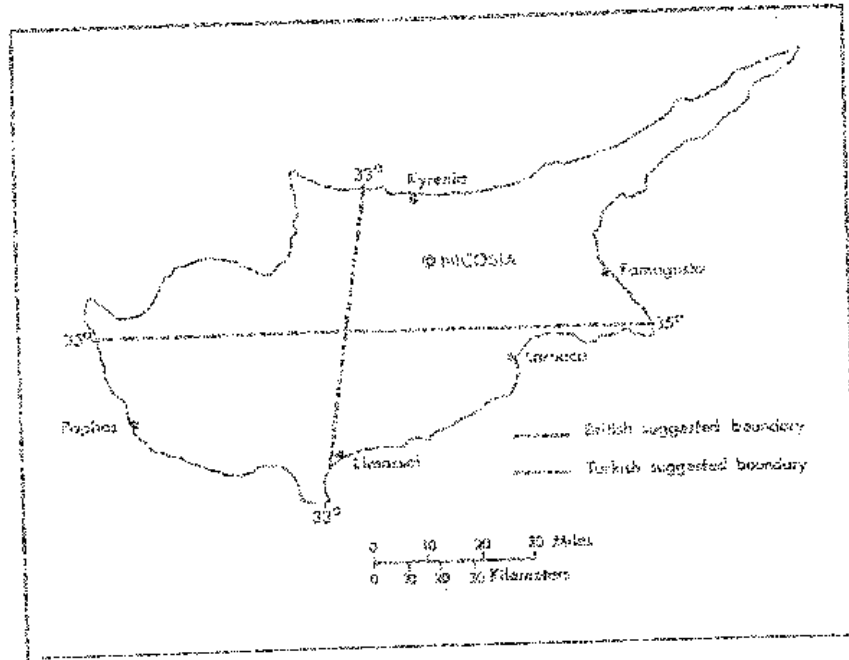
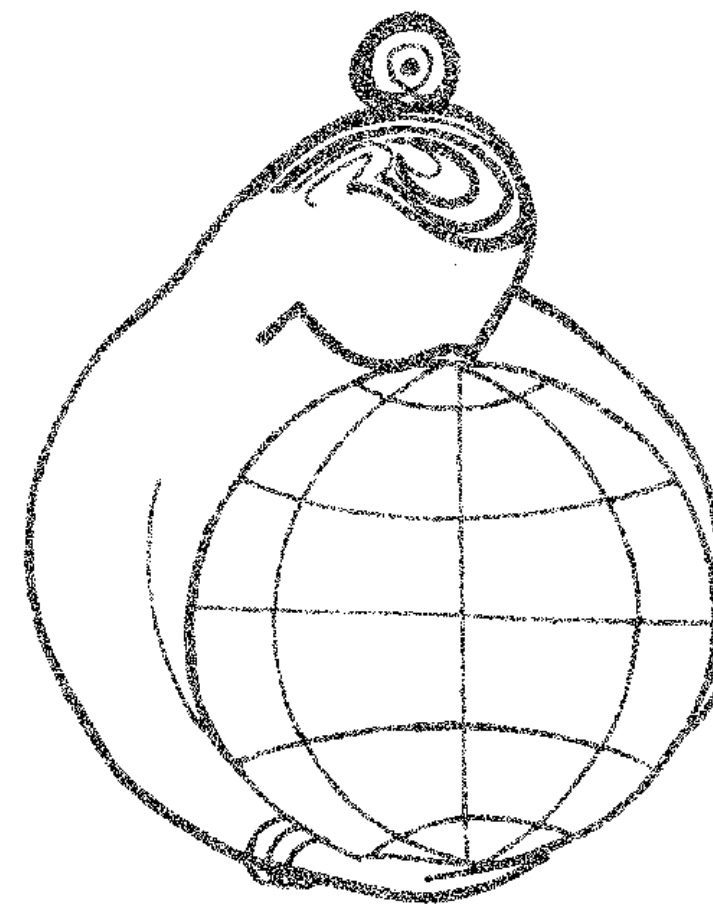

Fig. 1. The Suggested British and Turkish Boundaries for partitioning Cyprus (After A. Melamid, Journal of Geography V.59, 1960).

στρέξουν στο μαντέιο των Δελφών για μια πιο λογική εξήγηση των θέσεων της ΕΑ.

Εξάλλου σύμφωνα με τη θεωρία της μη εναντιώσεως στα «τετελεσμένα της βίας» (συγκεκριμένα του ιμπεριαλιστικού στόχου-κβό) μπορεί η κάθε ιμπεριαλιστική δύναμη να καταλαμβάνει εδάφη, να εκτοπίζει πληθυσμούς και να τα σπικίζει με πάφτωχους εποίκους, ανενόχλητα. Δεν ξέρω τι άλλο έχει, κάνει μέχρι σήμερα το Ισραήλ. Στο κάτω-κάτω οι Εβραίοι (που υπόστησαν τη φρικτότερη βαρβαρότητα του Ναζιστικού ολοκαυτώματος) θέλουν να έχουν δικό τους κράτος. Γιατί η ΕΑ τους το αρνείται λοιπόν τώρα που απέκτησαν μια σμπαγγή χώρα; Γιατί υποστηρίζει τους «σώβινιστές» Παλαιστίνιους (που δεν ζούν όλοι σε καλυθόπιτα); Όσο για τους Εβραίους εποίκους δεν ξέρω αν οι Παλαιστίνιοι ανακάλυψαν «προοδευτικό» τρόπο για απομάκρυνση τους από τη Δυτική Όχθη και την Λωρίδα της Γάζας! Αυτό το ξέρει καλύτερα η ΕΑ! Το γεγονός πάλι ότι οι Παλαιστίνιοι που ήταν (μέχρι το 1947) το «κυρίαρχο» στοιχείο, θυματοποιήθηκαν τελικά από τους Εβραίους εποίκους (που

επέζησαν της φρικαλοσύνης του Λουσβιτς και βρισκότανταν σε τρισευχρότερη μοίρα από τους Τ/Κ και Τούρκους εποίκους) αποτελεί ασήμαντη «λεπτομέρεια».

Είπαμε, φτάνει να χάσει η σπρουθοκάμηλος το κεφάλι της στην άμμο κι όλα τα ενσυχλητικά προβλήματα εξαφανίζονται.

Έχουν εξάλλου δικαίωμα να λένε οι άνθρωποι ότι ο Λένιν δεν έγραφε μαλακίες (αν η αρπαγή εδαφών, η προσφυγοποίηση, αποικισμός συνδέουν με το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης). Το πρόβλημα αυτό ανήκει αποκλειστικά στην ΕΑ!

Κατά τ' άλλα είπαμε οι της ΕΑ μπορούν να σου «ρίξουν» και καιριά 10αριά ταϊτάτα του Λένιν για το «εθνικό ζήτημα» στην εποχή του ιμπεριαλισμού!!!

Μαργαριτάρι 4:

«Το σύνθημα δηλαδή πρέπει να είναι «σπίτια στους πρόσφυγες» και όχι «όλοι οι πρόσφυγες στα σπίτια τους».

Ω τυφλοί πρόσφυγες! Ανα-

λάστε από χαρά! Τώρα που ο Αμερικάνικος ιμπεριαλισμός χρηματοδότησε το μεγαλύτερο μέρος του κόστους για την ανέγερση προσφυγικών στανικιών, και που όλοι (σχεδόν) οι φτωχοί πρόσφυγες στεγάστηκαν, θα πρότεινε κάποιος τρισευχρόνιοι Πάπες να κλοφουρίζετε και να επανεισπλάστεντε τόσο μονόκοτα ότι θέλετε να πάτε πίσω στα σπίτια σας! Εξάλλου αν σας μοιράσουν κι εκείνα τα 300 εκατομμύρια δολάρια που σας έταξε ο Ρήγκαν πριν από 2 χρόνια σαν «αποζημίωση» για τα σπίτια που χάσατε, θα πάτε σε πελάγη ευτυχίας!

Το ότι οι παλαιστίνιοι δεν έχωσαν κάτι τέτοιες «λάσεις» οικονομικής και κοινωνικής αφοροίωσης που ο ΟΗΕ αποφεύγαστηκε για αυτούς πριν 40 χρόνια, δείχνει απλά πόσο βλάκας ήταν αυτοί οι Παλαιστίνιοι που ντε και καλά ήθελαν να πάνε πίσω στα σπίτια τους!

Το ότι ο Αμερικάνικος ιμπεριαλισμός έδειχνε αμεσώς να χρηματοδοτήσει το κόστος στέγασης των Κυπρίων προσφύγων, για να αποπρώσει ακριβώς την δημιουργία κοινωνικών συνθήκων παρόμοιων με εκείνες που έθεσαν την πολιτιστινική επανάσταση, δεν αποτελεί παρά απόκοσμα της φαντασίας ορισμένων ηλίθιων σαν του λόγου μου!

Ο σοσιαλισμός στην Κύπρο, περνά μέσα από την πραγματική μας νέας εκδοχής του σχεδίου «Μάρσιναλλ»! Βλάχτοι ανοίξτε τα μάτια σας μπροστά στην αποκάλυψη τέτοιας σοφίας!

Θεωρώ παρακαλώ να παιδί της ΕΑ όταν θα θελήσουν να εξηγήσουν το περί αποζημιώσεων, εποίκων, αποδοχής της διχοτόμησης, μη δικαιώματος επιστροφής στους ίδιους τους πρόσφυγες, ε' ένα οποιοδήποτε προσφυγικό συνοικισμό, να με ειδοποιήσουν! Δεν θέλω για τίποτα να χάσω το θέαμα που θα ακολουθήσει!

Μαργαριτάρια υπάρχουν φυσικά άφθονα. Εδώσα όμως τον λόγο μου στη συντήρηση να μην υπερβώ τις 1.500 λέξεις. Για όσων τα νεύρα αντέχουν, μπορούν μόνοι τους ν' ανακαλύψουν τα υπόλοιπα μαργαριτάρια διαβάζοντας το νέο άρθρο της ΕΑ! @ χλ.

(1) Σ.Σ. Διπλή υπήρξε η ανάληψη ανισορροπία μεγέθους στην πρώτη φάση του διαλόγου. Εν πάση περιπτώσει δηλώνουμε ότι δεν θα δεχόμαστε πλέον τόσο μακροσκελή κείμενα.

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΓΙΑ ΤΗ ΛΑΙΚΗ ΜΑΣ ΠΟΙΗΣΗ

Του Δρα Κ. Γ. Γιαγκουλλά

Ενώ από καιρό ανέμενα από τον κ. Λευτέρη Παπαλεοντίου ν' απαντήσει σε ορισμένα ερωτήματα μου, αναφορικά με το πρόβλημα της ταύτισης ή μη των ποιητήρων με τους λαϊκούς ποιητές, με έκπληξη μου είδα στο τελευταίο τεύχος του "Εντός" (αρ. 39-40, σσ. 76-79) μια "απάντηση", όπου ο Α.Π. μιλά και τσαβάζει περί πολλών με πολλή οίηση και περισσότερη έπαρση και ειρωνεία, πράγματα άσχετα προς το επιστημονικό ήθος που πρέπει να διέπει ένα σοβαρό κείμενο. Πέρα απ' αυτά, το κείμενο - απάντηση του δεν προσθέτει τίποτε το καινούριο στην έρευνα. Απλώς αναμασά γνωστά και τετριμμένα πράγματα, τα οποία καθόλου δεν ενδιαφέρουν τον ειδικό. Φαίνεται ότι ο συνομιλητής μου δεν έχει το απαιτούμενο φιλολογικό επίπεδο για ένα γόνιμο και διεξοδικό διάλογο, το οποίο να μου επιτρέπει να συνεχίσω τη συζήτηση.

1. Φαίνεται ότι ο Α.Π. συγχέει τη λαϊκή ποίηση με τη δημοτική ποίηση, γιατί διαφορετικά πως ερμηνεύεται η θέση του ότι στη λαϊκή ποίηση ενδιαφέρει περισσότερο το ποίημα παρά ο ποιητής; Επομένως, συμπεραίνει, "δεν κρίνεται σκόπιμο να θεωρούμε τον τίτλο του λαϊκού ποιητή ή ποιητριάς, του τσιατιστή ή του τραγουδιστή στο ένα ή στο άλλο όνομα." (111)

Ο ίδιος, όμως θεωρεί σκόπιμο να θέσει τον τίτλο του "του λαϊκού ποιητή - τραγουδιστή" στο όνομα του Δ. Τάκκα, όταν αναφέρεται σ' αυτό (βλ. "Εντός", αρ. 37 σελ. 38). Εφόσον η λαϊκή ποίηση είναι επώνυμη (σε αντίθεση προς την δημοτική ποίηση, που είναι ανώνυμη), μας ενδιαφέρει, και πολύ μάλιστα, ο ποιητής, αν είναι δηλ. αυτός ποιητής, ποιητριάς, λαϊκός ποιητής, τσιατιστής ή τραγουδιστής. Επομένως ο Α. Π. αποφεύγει τα χυδακτυλοειδή ν' απαντήσει που θα εντάξουμε αρκετούς ποιητήρες που ασχολήθηκαν και με τις ρίμες (μακροσκελή αφηγηματικά τραγούδια), και με τα ολιγόστιχη ποιήματα και με τα ερωτικά και με τα τσιατιστά τραγούδια. Και ενώ κατ' αρχή καμιά σχέση δε δεχόταν ανάμεσα στις διάφορες κατηγορίες ποιητήρων, στην "απάντηση" του παραδέχεται ότι αρκετά ονόματα διαπερνούν τις διάφορες "κατηγορίες", αφού ασχολήθηκαν με τη λαϊκή ποίηση, το τσιατισμό ή το ερωτικό τραγούδι, ενώ ορισμένοι (αυτά το ορισμένοι είναι δικό του αυθαίρετο συμπέρασμα, που συνάγεται ερήμην του υλικού, γιατί αν ο Α.Π. συμβουλευόταν τη βιβλιογραφία, θα συμφωνούσε ότι όλοι οι σημαντικοί ποιητήρες, κατά κανόνα, ασχολήθηκαν με όλα τα είδη του ποιητικού λόγου) έγραψαν και ποιητικά, απορρίπτεται όμως την ταύτιση τους.

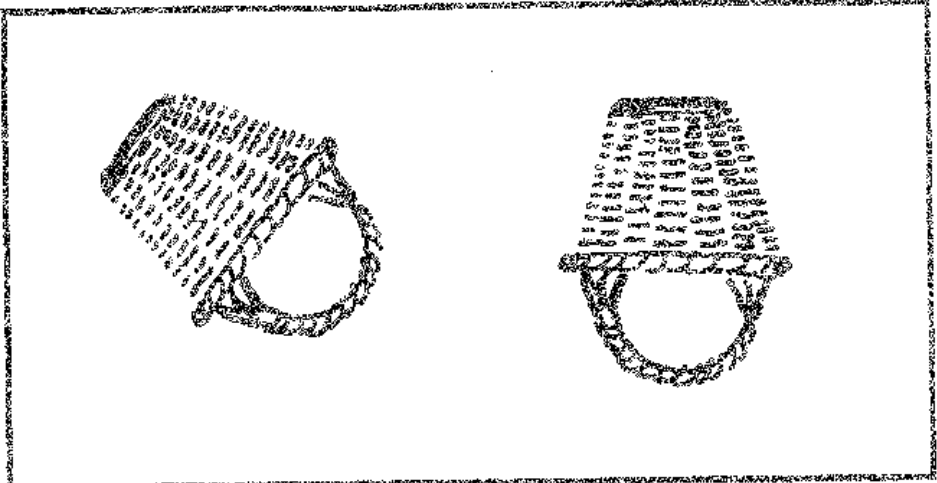
2. "Ο Κύπριος λαϊκός ποιητής", γράφει, "είναι σύνθετος ανδρώματος, ανεπηρέαστος από τη λόγια παιδεία. Δημιουργεί το έργο του στη γοπηκή διάλεκτο, γιατί μόνο αυτήν ξέρει. Τραγουδά τις κορές και τις

λίπες της ομάδας, τα προβλήματα και τους προβληματισμούς της. Η ποίηση του είναι αδιάρρηκτα δεμένη με το λαό, από τον οποίο αντλεί το υλικό του και σ' αυτόν απευθύνεται". Αυτό που θα ήθελα να σημειώσω εδώ είναι ότι οι πιο πάνω παρατηρήσεις ισχύουν απόλυτα και στην περίπτωση των ποιητήρων, το έργο των οποίων, την τέχνη και την τεχνική τους ο Α. Π. φαίνεται ν' αγνοεί.

3. Στο τεύχος υπ' αριθμό 37 του "Εντός" δέχεται ότι η Κύπρος είναι ένας από τους λίγους χώρους του ελληνοισμού, όπου εξακολουθεί και σήμερα η παραγωγή της λαϊκής ποίησης. Λίγο πιο κάτω δέχεται τον όρο "λαϊκή ποίηση" συμβατικά. Στο τεύχος 39-40 του ίδιου περιοδικού φαίνεται ν' αμφισβητεί τον όρο "λαϊκός"! Μεταφέρει, επίσης, συμπεράσματα μιας έρευνας που έγινε στην Ελλάδα αναφορικά με το θέμα "λαϊκός πολιτισμός", ενώ γνωρίζει ότι στην Κύπρο τα δεδομένα είναι τελείως διαφορετικά. Φτάνει μέχρι του σημείου να διερωτάται αν επιβιώνει σήμερα στη Κύπρο λαϊκή ποίηση, ενώ γνωρίζει εδώ οι πάντες ότι η λαϊκή ποίηση στην Κύπρο έχει μεγάλο δρόμο να διανύσει, όχι βέβαια, ως μακροσκελές αλλά ως ολιγόστιχο τραγούδι, κορτό ή ερωτικό, τσιατισμό κ.ά. Αφήνει που και στην Ελλάδα σφαιραί λαογράφοι δεν αμφισβούλουν ότι υπάρχει και πάντα θα υπάρχει σύγχρονος λαϊκός πολιτισμός. (βλ. Μ. Μερκελή, Ο σύγ-

χρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός, Αθήνα 1973).

4. Από τη βιβλιογραφία που επικαλείται επιλέγει ό,τι τον συμφέρει. Απορρίπτει λοιπόν μακροχρόνιες έρευνες που έχουν γίνει για τους ποιητήρες από τους Χρ. Παυτελίδη, Δ. Πετρόπουλο, James Notopoulos, Κ. Γιαγκουλλά (θα μπορούσε εδώ να προσθέσει τους Ν. Γ. Παλίτη, Στ. Κυριακίδη, Κυρ. Χατζηγιάννη, Θ. Παπαδόπουλο), γιατί και αυτοί, όπως και ο Κ. Γιαγκουλλάς ονομάζουν ποιητήρες τους ρημαδόρους, τους "τσιατιστές", τους τραγουδιστές ερωτικών διστιχών, καθώς και τους ποιητές ολιγόστιχων ποιημάτων) και επιμένει να δεχτούμε τη δική του άποψη, καθώς και την του Γ. Μολέσκου, ότι οι έννοιες "ποιητριάς" και "λαϊκός ποιητής" καμιά σχέση δεν έχουν. "Από νωρίς", γράφει, "ο Άντης Πεονάρης διαχώρισε τους ποιητήρες από τους λαϊκούς ποιητές". Αυτό είναι συμπέρασμα του Α.Π. και όχι του Πεονάρη, ο οποίος στο περιοδικό "Χαίροι της Κύπρου", (αρ. 53 Αυγ. 1958, σελ. 53), σ' ένα κείμενο του με τίτλο "Η κυπριακή λαϊκή ποίηση και Χριστόφορος Παλαίσης" χαρακτηρίζει τον ποιητή Παλαίση ως το "μεγαλύτερο και πρωτοπόμο λαϊκό ποιητή της Κύπρου". "Έμενες καταπληκτικές", γράφει, "επισημαίνοντας την κριτική αντίληψη του ποιητή - όπως συνηθίζεται να ονομάζεται στην Κύπρο ένας λαϊκός ποιητής - αυτού της Αυγόρου.

Την αναφορά, εξάλλου, του Α.Π. στο Θεοδόση Νικολάου για τη σχέση λαϊκής ποίησης και λαού προσωπικά δεν μπόρεσα να καταλάβω σε τι αποσκοπεί. Υπενθυμίζω μόνο ότι ο Θεοδόσης Νικολάου ονομάζει λαϊκό ποιητή τον Ξεσή Πάτσουλο, που διέπραξε σ' όλα τα είδη της ποιητικής τέχνης.

5. Ότι στην συνείδηση του λαού οι ρημαδόροι και οι "τσιατιστές" είναι γνωστοί ως ποιητήρες φαίνεται και από ένα κείμενο στα "Κυπριακά Γράμματα" (1949) 235-237, όπου διαβάζουμε: "Οι ποιητές αυτοί (εννοεί όσους παίρνουν μέρος στην Γιορτή του Κατακλιισμού), που οι πιο πολλοί είναι απλοί και αμόρφωτοι άνθρωποι του λαού, που ο ίδιος ανακάλυψε ποιητήρες, απαγγέλλουν ή τραγουδούν διάφορα ποιήματά τους... Ο J. Notopoulos, που έκανε έρευνες στην Κύπρο για τους ποιητήρες, όταν αναφέρεται σ' αυτούς χρησιμοποιεί τον όρο "folk poet" (λαϊκός ποιητής). Το ίδιο κάνει και ο Η. Βεάση, που αναφερόμενος στην ποίηση των ποιητήρων την αποκαλεί popular poetry ή folk poetry: "The folk poetry of the Cypriot proletariat is particularly interesting..." (βλ. Πρακτικά Β' Διεθνούς Κυπριαλογικού Συνεδρίου, τμήμ. Γ': Νεότερον Τμήμα, Λευκωσία 1967, σσ. 485-493).

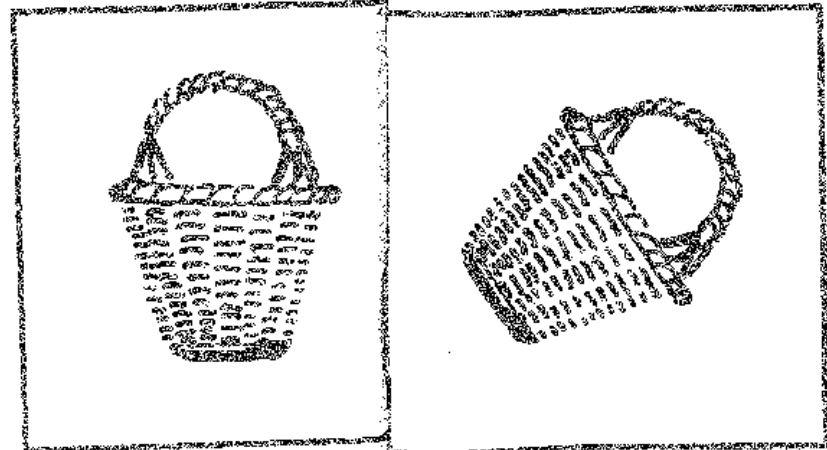
6. Δε θα ήθελα να παρεμπόδιω το Α.Π. σε δικό μου κείμενο αναφορικά με την αντιπαράθεση της εν-

νοιας "λόγιος" και "λαϊκός" ή για τη λαϊκότροπη ποίηση της Κύπρου, γιατί ο Α.Π. δε φαίνεται να έχει ανάγκη κανενός κειμένου. Αν και νεοφάπσιτος, τα γνωρίζει όλα! Όλα γι' αυτόν τώρα ξεκινούν και από τον ίδιο! Για τους απλούς, λοιπόν, αναγνώστες του "Εντός" υπενθυμίζω κάτι που έγραψα το 1981:

"Πιστεύω επίσης, χωρίς να διεκδικώ ιδιότητες προσήτη, ότι όταν κάποτε η λαός της Κύπρου εξαμειωθεί με το λαό της πόλης, η λαϊκή ποίηση θα περάσει κρίση. Ίσως χάσει τη γνήσια λαϊκότητά της, σπάνια δε θα μιλούμε για λαϊκή ποίηση, αλλά για λαϊκότροπη ποίηση, θα μπορούσε να πει κανείς ότι η λαϊκή ποίηση θα είναι μόνο λαϊκή σ' ό,τι αφορά τη γλώσσα. Τότε όμως θα μιλούμε για "διολεκτική" ή "διολεκτική" ποίηση και όχι για λαϊκή ποίηση" (βλ. "Νέα Εποχή", αρ. 147 (1981) σελ. 535).

7. Δε γνωρίζω αν ο Α.Π. θεωρήσει ως "φλοοφρόνηση" ή ως "συμβουλευτικό" εφευρισμό τη σύσταση μου για σεβασμό στη γλώσσα. Δεν εννοώ βέβαια την αλλαγή του ονόματος του Αμάντου σε Αμάντου και του Τατόκη σε Τατόκη, γιατί πρόκειται για τυπογραφικές αβλεπές. Εννοώ την εβής πρόταση, τη σύνταξη της οποίας εδυνάτω να ενοηθώ: "Στη λαϊκή ποίηση ενδιαφέρει περισσότερο το έργο το αντικείμενο, το υλικό, παρά το δημιουργό" (βλ. "Εντός", αρ. 39-40, σελ. 78α).

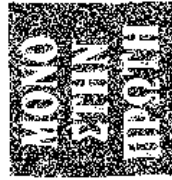
© Κ. Γ.

ΟΙ ΚΑΤΑΚΤΗΤΕΣ ΑΜΟΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΤΑ

Η Λεωλαοΐδα ΟΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΟΤΙΝ ΚΥΠΡΟ

ΕΞΑΛΛΟΣ ο Αμερικανός υπήκοος κτίστης σε κερσόλαμο με το φιάλι ενός παγκό του Ελληνοκύπριου φωτογράφου. Η βίβλα του στη βόρεια Λεωλαοΐδα εξαλείφεται σε «βίβλο». Αγγλίσιας η σημαίνει καταστή, η σημαίνει σελήβια πέρσει την απειανή γραφή και κέρφει στα καταχόμενα. Με τη φωτογραφική του μηχανή στα χέρια εδάφιας αν κίλη, ώσπου μαρτυρά του πόδα με εκκλησία.

«Ας πλο να τραβήξω μερικές φωτογραφίες, επί αυτών του γοδόκαυό μύθου» ορέδαξη εκκλησία, είσε μέσα του. Το ενδιαφέρον του τη στιγμή εκείνη δεν ήταν το αίσθη, αλλά και του αγιόκτου. Το σοκ του έστρεψε όταν μπήκε ήταν τόσο ισχυρό, που δεν καθόρισε να το αποβάλει ούτε όταν έφτασε στο μαρσί του Ελληνοκύπριου για την εμφάνιση των φωτογραφιών. Η εκκλησία μόλις ήταν ένα γιατί, σκαλοσπίς παντού, οι τοιχογραφίες καλυμμένες από άσπρο ασβέστη, ενώ γύρω του αντίκριζε ισλαμικά σύμβολα.

Σύμβολο

Οι Τουρκοκύπριοι μετέβλεαν μια ακόμη εκκλησία σε τζαμί. Αυτή όμως δεν ήταν μια απλή εκκλησία, ήταν η Αγία Σοφία της Λεωλαοΐδας, κτισμένη τον 13ο αιώνα, σε γοδόκο ρυθμό, ένα από τα πολλά βυζαντινά μνημεία του σαρφαλαού της Κύπρου, σιμβόλο της ελληνικότητας, που παραδόθηκε στη μεσολαδοξία. Φυλάσστηκε στο σιέφο εναρτασπαρό και στην ενάτη διασπρέβλωση της ιστορίας.

Ρεπορτάζ, ΠΑΝ ΣΙΑΝΗΣ

Οι Τούρκοι για να παίσουν, χρο-σημασιών δύο όπλα: την αμοι-

γάδα και τη διασπρέβλωση της ιστορίας. Γιατί τα μνημεία μιλάνε μόνα τους, κραυγάζουν από μακριά την ελληνικότητα τούτης της γης, που τόσο βάρβαρα καταπάτησαν.

Σύμφωνα με τη Μεγάλη Σοφιστική Εγκυκλοπαίδεια ο ναός της Αγίας Σοφίας άρχισε να κτίζεται τον 13ο αιώνα, ακολουθώντας το ρυθμό που επικρατούσε την εποχή αυτή στο Παρίσι.

Η «μεταμόρφωση» της Αγίας Σοφίας σε τζαμί άρχισε εξωστρεφικά, αμέσως μετά από την επέμβαση στην Κύπρο τον Ιούλιο του 1974. Οι Κύπριοι, στους οποίους απαυδωνθήκαμε το γνώριζαν, αφού έβλεπαν μέρα με τη μέρα να υψώνονται, στην εκκλησία που βιαζότανται, στην εκκλησία που βιαζότανται, η τουρκική σημαία. Όπως το εσωτερικό, ίσως επειδή δεν τους ενδιέφερε είχε προφανώς παραμείνει ανέγγιχτο. Από τη φωτογραφία - ντοκουμέντο φαίνεται ότι οι διάδικασίες μετατροπής της είναι πρόσφατες ίσως και μετά το Νταβός.

Διασπρέβλωση

Για να ξαναγραφίσουμε όμως, στον Αμερικανό τουρίστα και την καλοκαιρινή του κερπίπετα. Το πρώτο πράγμα που έκανε ήταν να παρδώσει για εμφάνιση τις φωτογραφίες. Ίσως για να μετρήσει να εξετάσει με την ησυχία του τις επιβιώσεις. Ο φωτογράφος που πήρε τα φιλιά, του ζήτησε να του επιτρέψει να τουώσει μερικές για λογαριασμό του. Με τη σελήπιση ο Αμερικανός τουρίστας, ένας από τους πολλούς που μοιράζονται τις δικασίες τους στο νησί της Αφροδίτης μεταξύ των ελευθέρων πολιτών και των καταχόμενων, χολή ν' αναρωσιούνται καν τι συμ-

βαίνει, ίσως να κατάλαβε την τραγωδία που παίζεται τα τελευταία χρόνια κάθε λεπτό στο νησί. Τα γεγονότα όμως παραμένουν αμείλικτα. Η απραγία της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου, η διασπρέβλωση της ιστορίας είναι θέματα ημερήσιας διάταξης και πρώτης προτεραιότητας για τους κατακτητές του βόρειου τμήματος της Κύπρου. Ακόμα και μετά τη «μια Νταβός» εποχή.

Ας δούμε όμως τι λέει ο Μερζέτ Γουαμίν, ένας Τουρκοκύπριος, γι' αυτή την κατάσταση στην τουρκικοκυριακή επιθεώρηση «OLAY».

Λεωλαοΐδα

«Έχουμε εγκαταλείψει τα ιστορικά μας επιστουγγήματα, με τις ελληνικές τους εκδόσεις, η γενική τους στολίδια, τις καμάρες με τις

κίτρινες πέρες, τους θόλους των Σελτζούκων στην καταστροφή και τη λεηλασία. Μη με ρωτάτε τίποτα για την κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε η Λεωλαοΐδα, πόλη του 3ου αιώνα, η οποία τωρα βρισκείται στη στρατιωτική ζώνη. Δεν έχει εκδοθεί ότι η εκκλησία της Κύπρου των δύο χιλιάδων χρόνων, η εκκλησία του Αγίου Βαρνάβα έχει λεηλατηθεί. Δεν έχετε ακούσει ότι 35 εκδοχές κλάπηκαν, ότι ένικα εκ' αυτές βρέθηκαν στην Κωφεία και ένικα στο αεροδρόμιο της Αγκυρας, ενώ έγιναν ληψίες και ότι αγνήται η στήλη των απολλοίων. Δεν έχετε ακούσει τι γίνεται στα Βαρύσια (Αμμόχωστο). Δεν έχετε ακούσει ότι αναλαμβάνει της καθολικής περιόδου που βρίσκονταν στο αρχαιολογικό μουσείο Έσσον κλασική και σιβαίτη Λεβεία στο Λοκίνο.

Τι γίνεται με τις εκδόσεις στις άλλ-

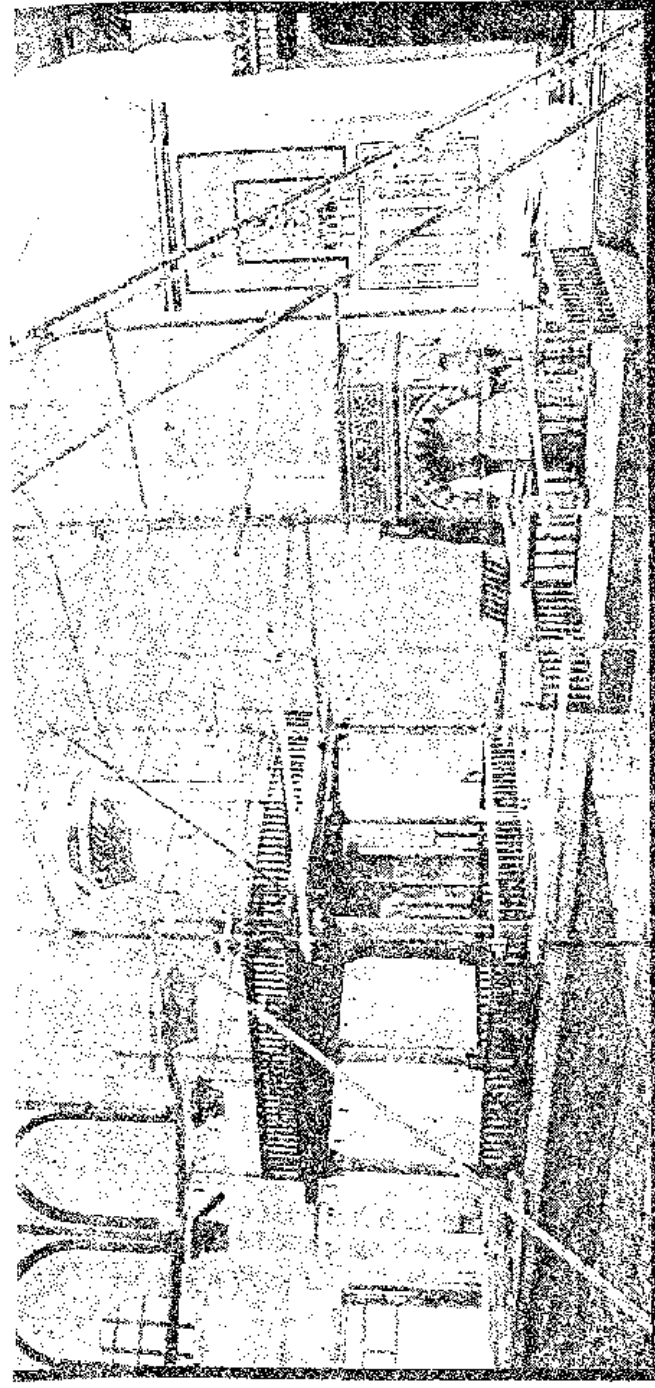
λες εκκλησίες; Τα μουσικά, ιδιωτικάς συλλογές, τις παλινομίες εκδοχές; Δεν έχει ακούσει τίποτα γι' αυτές. Γιατί σιματίστησαν τις εκδοχές, οι οποίες άρχισαν πριν από το 1974 στα Καστριά, όπου υπήρχαν ευρήματα της γεωμετρικής εποχής. Ήρθε η έχει σιμβά από τότε; Η κυβέρνηση (σημ. μ.κ.φ.: το κενό κενό του Ντενκτάς) έχει εκδοθεί άδεια σε συγκεκριμένες επιχειρηματίες από την Τουρκία για να στήσουν εκεί εργοστάσιο γύψου. Οι τάφοι καταστράφηκαν και λεηλατήθηκαν».

Διασπρέβλωση

Στο σημείο αυτό να πούμε ότι η λεηλασία της πολιτιστικής κληρονομιάς στην Κύπρο είχε αρχίσει αρκετά πριν από την απόβαση των τουρκικών στρατευμάτων το 1974.

Η κυβέρνηση τότε είχε ειδοποιήσει όλους τους Ελληνοκύπριους επιχειρηματίες να αγοράσουν τα ανεκτίμητα έργα τέχνης της κυπριακής ιστορίας σε όποιες εκδοχές τις βρισκόταν. Ο Δημήτρης Πιερδής έχει δημόσια αναφέρει ότι η αγορά από το εξωτερικό έργων τέχνης της Κύπρου ήταν βασικός παράγοντας για τον εμπλουτισμό των εκθεμάτων του στο μουσείο του στη Λεωλαοΐδα. Φεγγώντας την Κορική το απόγευμα οι γυναικείες από το εκκλησία στην Αγία στα καταχόμενα πήραν μαζί τους ό,τι κειμήλιο είχε απομείνει στην έρημη εκκλησία, για να τα περισώσουν...

Οι γυναικείες «επιθεωρησαν» έστω και για λίγες ώρες στα καταχόμενα όλοι μας όμως πρέπει να επιστρέψουμε τώρα στο «απαρα πέντα» στ βόρεια Κύπρο που κερμάνει «όχι ομιας πολιτιστική» ταχινιδίων.

Η φωτογραφία καταχόμενη Λεωλαοΐδα. Αλλοιωμένο και το εσωτερικό. Στη φωτογραφία διακρίνονται οι επιβιώσεις. Έχουν καλυφθεί οι τοιχογραφίες, έχουν ζημιωθεί τα στασιόδια, ενώ έχουν αρχίσει να τοποθετούνται ισλαμικά σύμβολα. Η φωτογραφία τραβήχτηκε το περασμένο καλοκαίρι.

ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ

Αναζητάτε μια κινούμενη (για σας) επιτοκομολογική κάρτα; Το παγγύλι αυτό θα σας βοηθήσει σημαντικά. Προσδιορίζεται να βρείτε τα λάθη που περιέχονται στα κείμενα που ακολουθεί και που μεταφέρονται στις εσάδες μας υπό την επημέρεια της "Πρώτης" Αθήνας. Ανάλογα με τα λάθη που έχετε βρει θα προτινάσουμε το επιτόκομολογικό που σας περιόζει.

Αριθμός Λαθών	επιτόκομολογία
0	κοιτώντας στο υπό έθροση κεντρικό κεντροσπίριο
1 ως 4	επιτοκομολογίας στη "Πρώτη" κερμάνει, τον Παν, Σιανή
5 ως 8	κυβερνητικός Υπόλληλος
9 ως 12	Αντιστάθετα στην Υπηρεσία μεζέματος σιβαίων
πάνω από 12	Προσλαμβάνοντας στο Ειτός εμια

Οι υποκομολογίες που έφτασαν να υποκομολογία κερμάνει, τον Παν, Σιανή την εσάδα, τη μορφή του κενό της Αγίας Σιανή

ΙΝΤΙΦΑΤΑ

απολογισμός

νεκρών

...ΕΝΩ

τα

αηδονια

συνεχιζουν

να

κελαηδουν

στις

πλατρες...

περίοδος 15-28 Μαΐου

Όνομα	Ηλικία	Τόπος Διαμονής
Νιμρ αλ Αρσεν	17 χρ	Σάλασι
Μπράσημ Νασρεφ Τζαρσεν	29	Σάλασι
Μοχάμετ	45	Τζενιν
Φαριμ Αλνιμπαχ	40	Χαν Γιουνις
Μοχάμετ Τζαμπερ	25	Αραμπεχ
Γιασσεφ Νιτσαβι	15	Μπαστ Μαχά
Γιασβιν Ναρμπούσι	21	Ναϊνβιάς
Θιαρ Αμπου Τζαμπερ	34	Τζουγκορμ
Μοχάμετ Φουκάου	50	Σκουσέμπεχ
Αλσα Τζαμπερ	15	Καταλ Ραφαχ
Αλ Σαγκχαρί	16	Κατ Μουσσείρατ
Αμπου Αουμ	21	Τζορμ
Αμπτούλ Ουαντγκ	20	Κατ Μουσσείρατ
Αμπου Ραχούλι	20	Κατ Μουσσείρατ
Αμπάχαμ Τζαμαρσέχ	30	Γάνα
Μοχάμετ Ταμπαρσέχ	αγν ηλικίας	Γάνα
Μουσταφά Αμπντ Φοτάχ	αγν ηλικίας	Μοσπί
Αμπ Αμπου Σαχάρ	20	Καταλ Ραφαχ
Σαβίφικ Αμπου Αουλού	22	Καταλ Ραφαχ
Φατμέχ Χαμάντι	50	Καταλ Ραφαχ
Αχρουντ Αμπου Αραμ	30	Καταλ Ραφαχ
Ζαντ Σαμαλί	18	Κατ Τζαμπελά
Ναμί Αμπου Κχαντρά	13	Καταλ Ραφαχ
Αλ Χουσεϊν	17	Αλ Κχαντρά
Μοχάμετ Σαλμάρ	27	Σακακ
Ναμί Φαγκίχ	28	Γκαμλά
Χατζαμ Ουαγκάτ	18	Αμπου Σακ
Ισραήλ Αγκέλ	17	Κατ Μουσσείρατ
Αμπου Αλ Αλ Σαχάχεχτ	42	Ντσα
Φαλέτ Χασάν	25	Ντσα αλ Γκουρά
Χαλίλ αλ Ζαχέρ	11	Κατ Τζαμπελά
Χαλέντ Χανσάφι	17	Κατ Τζαμπελά
Χαλέντ Αμπουνεχ	18	Κατ Τζαμπελά
Ιμπν αλ Σαγκχίρ	17	Χεντράν

περίοδος 1-14 Μαΐου

Σαμάρ Μερσί	9	Κατ Τζουγκορμ
Μιλάτ Σαχρεν	13	Βηθλεεμ
Αχμέτ Μισχάλ	23	Ντσα Αμ Μισχάλ
Μοχάμετ Ζακούτ	36	Κατ Μουσσείρατ
Μοχάμετ Μοσνέσ	20	Κατ Μουσσείρατ
Αμπεσ Σαλαμχ Αναδ	18	Κατ Χαν Γιουνις
Μαχμούτ αλ Αρσά	23	Κατ Ραφαχ
Φαίλ Ισμαήλ	25	Αλ Κχαντρά
Μοχάμετ Αλ Ντεχίν	17	Ντσα αλ Ουαρά
Σαλίμ Αμπου Καρ	16	Γάνα
Χαλίλ Τζαμπαλάχ	16	Γάνα
Μαχμούτ Αγκάα	24	Γάνα